

UTAJÄRVEN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2024

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
1.2.1. KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET.....	3
1.2.2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	4
1.2.3. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	4
1.2.4. KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	5
1.2.5. YMPÄRISTÖASIAT	9
1.2.6. MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	10
1.2.7. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	10
1.2.8. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	12
1.3. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	14
1.4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	16
1.4.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	16
1.4.2. TOIMINNAN RAHOITUS	17
1.5. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	19
1.6. KOKONAISTULOT JA -MENOT	22
1.7. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	23
1.7.1. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	24
1.7.2. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	24
1.7.3. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	28
1.7.4. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	28
1.7.5. KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	29
1.8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	36
1.8.1. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	36
2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	37
2.1. HALLINTOPALVELUT (50).....	37
2.1.1. HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ.....	37
2.1.2. HALLINTOPALVELUIDEN KUVAUKSET	39
2.2. ELINVOIMAPALVELUT (51)	41
2.2.1. ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ	41
2.2.2. ELINVOIMAPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	48
2.3. HYVINVOINTIPALVELUT (60)	51
2.3.1. HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ	51
2.3.2. HYVINVOINTIPALVELUIDEN KUVAUKSET	55
2.4. KASVATUSPALVELUT (70)	62
2.4.1. KASVATUSPALVELUT YHTEENSÄ	62
2.4.2. KASVATUSPALVELUIDEN KUVAUKSET	65
2.5. ELINYMPÄRISTÖPALVELUT (80)	67
2.5.1. ELINYMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ	67
2.5.2. ELINYMPÄRISTÖPALVELUIDEN KUVAUKSET.....	70
3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	76
3.1. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	76
3.2. VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN TOTEUTUMINEN	76
4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	78

5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	79
6. YHTENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA	80
7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	81
7.1. KUNTA	81
7.1.1. TULOSLASKELMA	81
7.1.2. RAHOITUSLASKELMA	82
7.1.3. TASE	83
7.2. KONSERNI	85
7.2.1. KONSERNITULOSLASKELMA	85
7.2.2. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	86
7.2.3. KONSERNITASE	87
8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	89
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	89
8.1. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	89
8.2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	90
8.3. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	91
8.4. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	94
8.4.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	94
8.4.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	96
8.4.3. VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	98
8.4.4. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	99
9. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	101
9.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA	101
9.2. VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	103
9.3. VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE	105
9.4. VESIHUOLTOLAITOKSEN LIITETIEDOT	106
9.4.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	106
9.4.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	106
10. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	107
11. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	108

I. TOIMINTAKERTOMUS

I.1. Kunnanjohtajan katsaus

Yhteiskunnalliset poliittiset jännitteet ja polarisaatiot sekä elinkustannusten kasvu ja kyberhyökkäykset ovat vaikuttaneet vuonna 2024 talouteen negatiivisesti ja heikentäneet globaalisti luotamusta. Epävakautta ja levottomuutta ovat tuoneet myös ääri-ilmiöt sääolosuhteissa sekä tekoälyn tuoma haaste tiedon luotettavuudessa. Vuonna 2024 koko maailmaan heijastuvat jännitteet vaikuttivat globaalin talouden tilaan ja sitä kautta myös Suomen talouskasvuun.

Vuonna 2024 Suomen hallitus toteutti useita toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi. Se teki mm. menojen leikkauksia ja rakenneuudistuksia, laski nettolainanottoa, pyrki vähentämään talouden alijäämää sekä edisti toimillaan energiasiirtymää ja digitalisaation mahdollisuuksia. Suomen pankin mukaan talouden kasvun merkkejä oli vuoden 2024 aikana jonkin verran, mutta bruttokansantuote (BKT) jää silti pienemmäksi kuin vuonna 2023.

Vuonna 2024 kunta teki aktiivista työtä puhtaan siirtymän edistämisen toimenpiteissä ja -hankkeissa. Kunta toimi aktiivisesti näitä tukevissa verkostoissa. Kunnan näkyvyys parani. Erityisesti puhtaan energian siirtymän toimenpiteiden näkyvyys kasvoi edelleen suunnitelmallisen markkinoinnin tukemana. Pahkavaaran tuulivoimahanke ei saanut vielä viime vuonna investointipäättöstä. Isosuon 100 hehtaarin aurinkoenergiahankkeen rakentaminen käynnistyi ja 20 megawatin Oulun Seudun sähkön rakentama aurinkovoimala valmistuu 2025. Hietaselän teollisuuspuistosta solmittiin kaavoitus- ja yhteistyösopimus. Alueelle tulee rakentumaan tuuli- ja aurinkoenergian hybridialue osaksi Vierivoimakonseptia.

Vuosi oli elinkeinoelämän ja maankäytön osalta peruskivijalkojen vahvistamista ja toiminnallisesti aktiivinen. Kunnan elinkeinoelämän kehitysnäkymät vahvistuivat ja usko omaan tekemiseen sai vahvistusta. Mustikkakankaan kehittäminen jatkui ja kakkosalue sai lainvoiman. Kolmosalueelle tehtiin luontoselvityksiä, jolla tuetaan TKem kaavoituksen edistymistä. Yrityspuisto Oy:n ja kunnan elinympäristöpalveluiden johtotiimityö oli aktiivista ja edunvalvontatyötä tehtiin aktiivisesti. Vedin valmistamiseen ja jatkohyödyntämisen osalta käytiin eritasoisia keskusteluja yritysten ja eri toimijoiden kanssa sekä kunnan että Yrityspuisto Oy:n toimesta. Kiinnostus Utajärven teollisuusalueetta kohtaan kasvoi edelleen vuoden aikana. Alueellista matkailun edistämiseen liittyvää yhteistyötä on tehty Humanpolis Oy:n toimesta.

Vuonna 2024 kuntaan valmistui kahdeksan erillisvuokra-asuntoa. Asuntotarpeeseen on kyetty vastaamaan pääsääntöisesti ja loppuvuodesta käyttöasteissa tapahtui jopa poikkeuksellisesti laskua.

Nuoriso- ja liikuntatalon täysiaikainen toiminta käynnistyi vuoden 2024 alussa ja tarjosi entistä paremmat puitteet nuorten ja muiden kuntalaisten liikuntatarpeiden täyttämiseksi. Samalla, kun liikuntapalveluja kehitettiin, hyvinvointia edistettiin monella rintamalla: liikunnan lisäksi on painostettu mm. kulttuuripalveluihin ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen. Suunnitelmallinen lähestymistapa on tuottanut tuloksia, ja kuntalaisten hyvinvointi on parantunut entisestään.

Hyvinvointitalon alasajo on osa laajempaa kehitystä, jossa pyritään optimoimaan resurssit ja hyödyntämään olemassa olevia tiloja tehokkaammin. Samalla työstiin vanhan terveysaseman uudelleenkäyttösuunnitelmia, joiden myötä tilojen tuleva käyttö voi edelleen tukea järjestöjen, seurojen ja yhdistysten tärkeää toimintaa.

Uuden koulun rakentamista aikaistettiin ja loppuvuodesta hanke oli lähes valmis. Muutto uuteen kouluun käynnistyi tammikuussa 2025.

Lakisääteisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palvelut) järjestämistä valmisteltiin työllisyysalueen kuntien kesken. Valmistelutyö oli suunnitelmallista ja onnistunutta. Kolmannen sektorin kanssa yhteistyö oli tiivistä. Vuoden aikana oli lukuisia yhteisiä onnistuneita tapahtumia ja juhlia, joihin osallistui runsaasti kuntalaisia. Osallistavan budjetoinnin ideoita tuli runsaasti ja voittajaksi äänestettiin jäähallin pienet peruskorjaukset. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistuminen oli onnistunutta.

Kasvatuspalveluiden tarjoamat lukion uudet opintososiaaliset edut otettiin hyvin vastaan ja aloitettava ryhmä oli poikkeuksellisen suuri. Lukioon tuli opiskelijoita myös kuntamme ulkopuolelta. Lapsiperhepaketin ja laadukkaiden palveluiden ansiosta päiväkotitoiminta on ollut täynnä.

Tilinpäätöksen ylijäämä on yli 325 000 euroa. Tämä oli 18. peräkkäinen vuosi. Käyttötalouden puolella onnistuttiin hyvin. Tulot ylittivät ja menot alittivat talousarvion. Lisäksi verotulot toteutuivat n. 130 000 euroa talousarviota isompina.

Olemme kuntakentällä entistä tiiviimme maailmassa, jossa globaalit ilmiöt haastavat meitä. Meidän on katsottava asioita riittävän laajasti. Olemme olleet tällä valtuustokaudella tässä vahvoja. Meillä on ollut koko kauden ajan vahva strateginen kyky viedä asioita yhdessä eteenpäin luottamuksellisen toimintakulttuurimme tukemana ja pitää samanaikaisesti huolta myös taloudesta. Kiitos luottamushenkilöt, henkilöstö ja laajan verkostomme toimijat luottamuksellisesta yhteistyöstä. Yhdessä olemme vahvoja ja yhdessä rakennamme vastuullisesti elämää, jota on hyvä elää nyt ja tulevaisuudessa. Olemme edelläkävijäkunta.

Tämä tilinpäätös mahdollistaa ja se on miellyttävä allekirjoittaa.

Anne Sormunen, kunnanjohtaja

1.2. Olennotiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokoonpano tilikaudella 2024

Valtuuston jäsenmäärä 19 valtuutettua:

Puheenjohtaja Savolainen Kai, I varapuheenjohtaja Paavola Maija ja II varapuheenjohtaja Väisänen Tommi. Jäsenet: Huuhtanen Minna, Itälahti Hanna, Kamula Pertti, Kauppinen Sanna, Koistinen Maija, Kokko Raili, Laukkanen Mika, Moilanen Ahti, Merilä Asko, Nikula Mirja, Pentinpuro Pasi, Pinoniemi Anja, Rikkola Jaakko, Savolainen Jukka-Pekka, Soronen Heikki, Tuovinen Pentti.

Valtuuston voimasuhteet

Suomen Keskusta	10 valtuutettua
Perussuomalaiset	6 ”
Sosialidemokraatit	2 ”
Vasemmistoliitto	1 ”

Kunnanhallituksen jäsenmäärä on seitsemän.

Puheenjohtaja Tuovinen Pentti, varapuheenjohtaja Pinoniemi Anja, Kamula Pertti, Kokko Raili, Nikula Mirja, Koistinen Maija, Soronen Heikki.

Kunnanhallituksen voimasuhteet

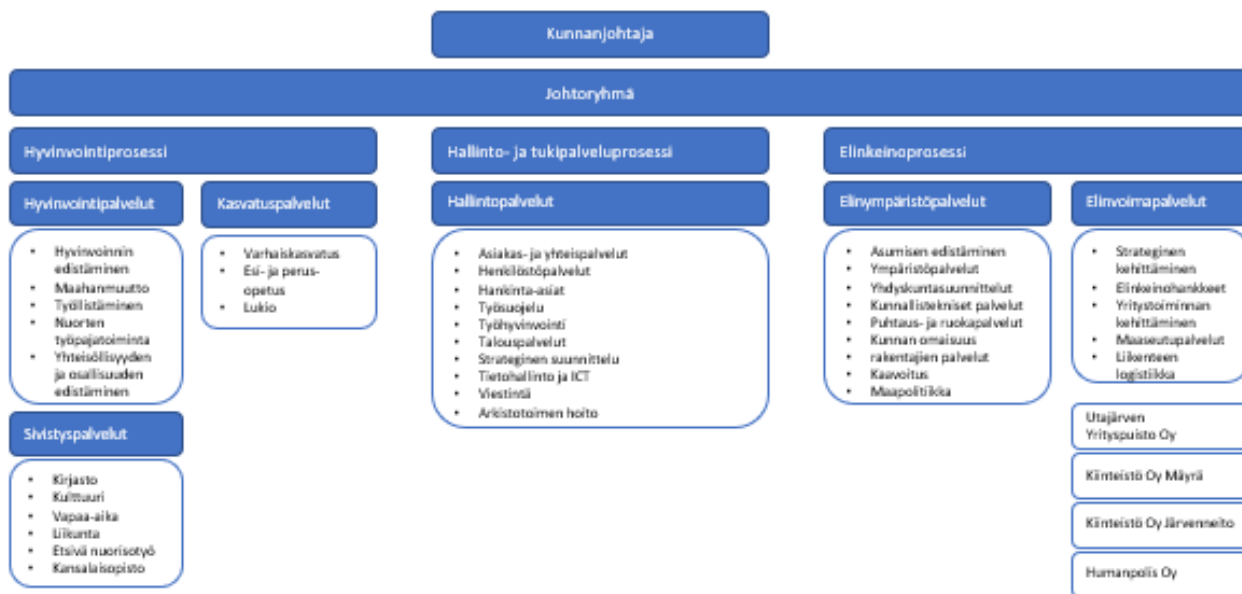
Suomen Keskusta	4 jäsentä
Perussuomalaiset	2 ”
Sosialidemokraatit	1 ”

Kaavio. Utajärven kunnan luottamushenkilöorganisaatio vuonna 2024.

Kaavio. Kunnan henkilöstöorganisaatio vuonna 2024

1.2.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Maailmankaupan vaisu kehitys jatkui loppukeväällä 2024. Erityisesti euroalueen tuonti oli vaatimatonta. Näkymien odotetaan kuitenkin kohenevan. Maailman tavarakauppa elpyy v. 2024 n. 1,5 prosentin kasvusta edelleen 4,6 prosentin kasvuun 2025. Kasvua kuitenkin uhkaa nouseva protektionismi keskeisten talouksien välillä. Geopoliittisten jännitteiden lientyminen lisääisi luotamusta maailmanlaajuisesti ja helpottaisi talouden piristymistä

Suomen talouden kehitys on ollut viime vuosina selvästi heikompaa kuin euroalueella keskimäärin. Taustalla on hintojen ja korkojen nousu sekä Venäjän hyökkäyssodan suorat vaikutukset Suomen talouteen. Vaikutukset ovat olleet Suomessa suuremmat kuin euroalueen maissa keskimäärin.

Kuntahallinnon rahoitusasema on heikentynyt. Synkät luvut aiheutuivat etenkin sote-uudistuksen jälkeen kuntahallintoon jääneiden kulutusmenojen nopeasta kasvusta. Kuntahallinnon tilanne näyttää tulevina vuosina menojen ja tulojen kasvavan epätasapainon vuoksi entistä haastavammalta. (VM, Taloudellinen katsaus syksy 2024)

1.2.3. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toiminta: Vuoden aikana valmistauduttiin 1.1.2025 voimaan tulleen työvoimapalvelujen järjestämislain mukaiseen toimintaan solmimalla yhteistoimintasopimus Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien ja kaupunkien kanssa. Kunnan toiminnassa ei ole tapahtunut muita olennaisia muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Talous: Vuoden 2024 tilikauden ylijäämä on 325 763,81 euroa. Tilikauden vuosikate on 2 531 268,57 euroa. Vuosikatteesta kirjataan arvonalennus 1000 000 euroa. Arvonalennus liittyy kunnan ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n tasearvoeroon, jota kunnassa tulee tarkastella vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Toimintakatteen toteutuma on 89,7 % ja se alitti talousarvion peräti 1 184 845,64 eurolla. Valtionosuudet ylittyivät 130 654 euroa (102,6%). Erityisesti opetushallituksen 99 442 euron

lisäkorvaus oli merkittävä tekijä. Se koostui lähes kokonaan lukiokoulutuksen rahoituksen kasvusta. Verotulotkin ylittyivät 196 141,93 euroa (102,7%).

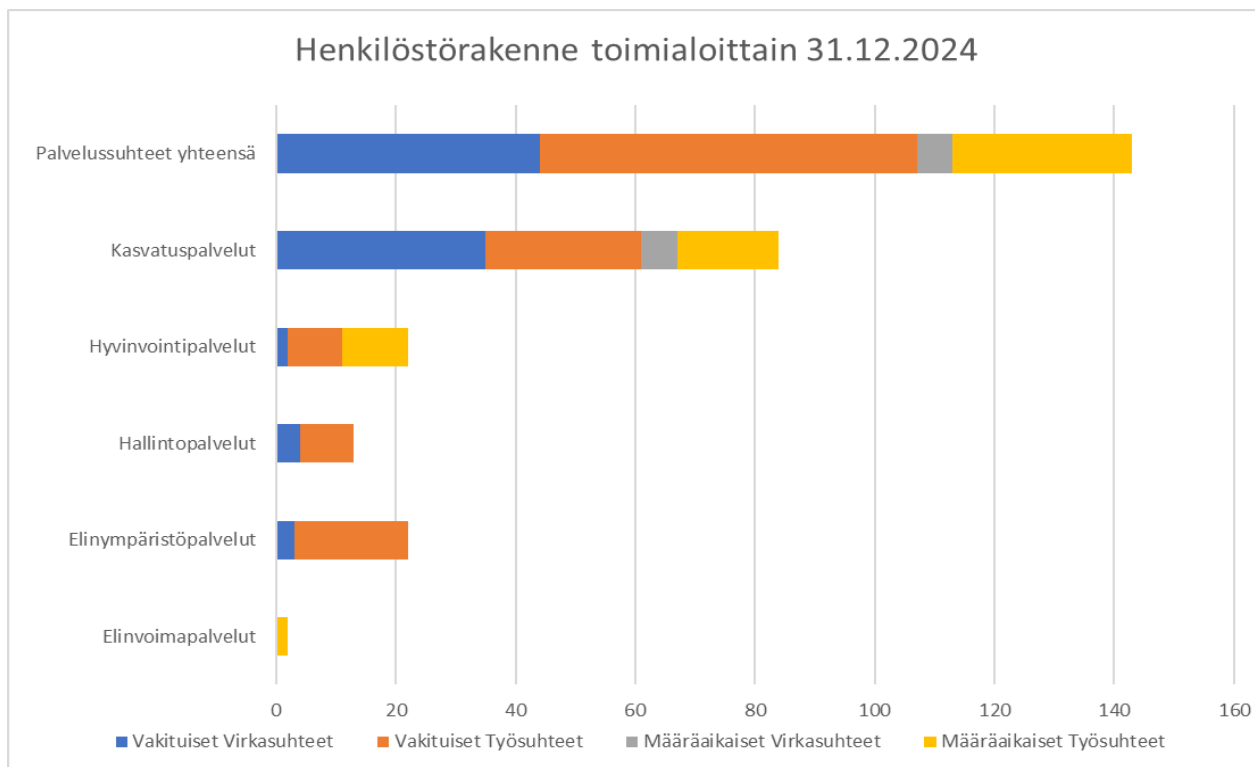
Talousarviossa investointien nettokustannus oli aluksi –2 486 500 euroa. Vuoden aikana tehtiin talousarviomuutoksia investointeihin. Ne kasvattivat investointien talousarvion –5 366 500 euroon. Investointien lopullinen toteutuma oli – 4 774 509,19 euroa

Suurin tekijä investointien talousarvion kasvussa oli uusi koulurakennus, jonka valmistumista pystyttiin aikaistamaan vuodelle 2024 vuoden 2025 sijasta. Talousarviovaiheessa arvioitiin, että lainaa ei tarvitsisi nostaa, mutta investointien kasvun myötä päädyttiin ottamaan lainaa 2 000 000 euroa. Kunnan kokonaislainakanta kasvoi 11 295 018,91 euroon

1.2.4. Kunnan henkilöstö

Utajärven kunnan henkilöstövahvuus 31.12.2024 oli 143 henkilöä. Vakituksessa palvelussuhteessa työskenteleviä oli 107 henkilöä ja määräaikaissä palvelussuhteessa oli kaikkiaan 36 henkilöä. Määräaikaisiin palvelussuhteisiin sisältyy oppisopimuskoulutettavat, joita ollut 1 henkilö ja työllistetyt 8 henkilöä. Koko henkilöstöstä osa-aikaisia palvelussuhteita oli 15 kpl. Henkilötyövuosia kertyi 138.

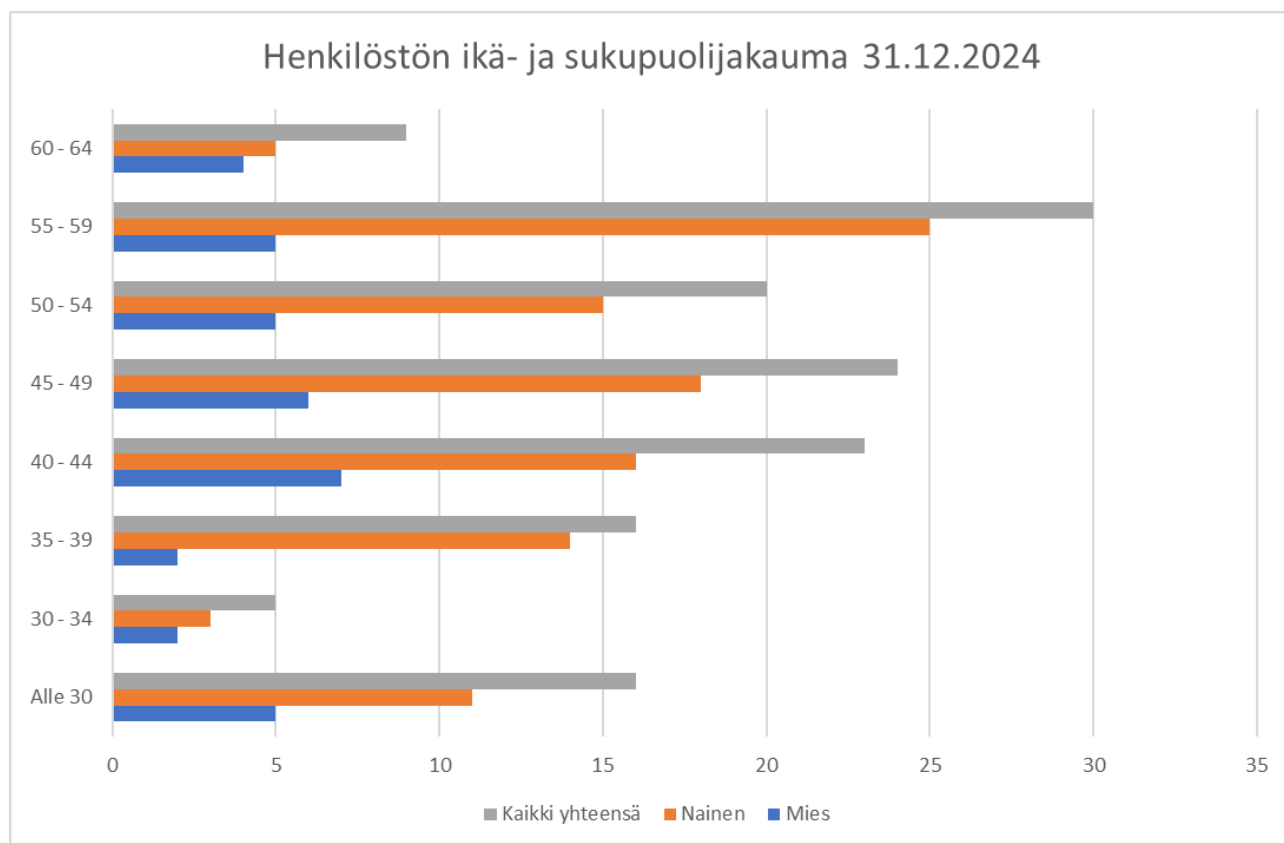
Toimiala	Vakituiset		Määräaikaiset		Yhteensä
	Virkasuhteet	Työsuhteet	Virkasuhteet	Työsuhteet	
Elinvoimapalvelut	-	-	-	2	2
Elinympäristöpalvelut	3	19	-	-	22
Hallintopalvelut	4	9	-	-	13
Hyvinvointipalvelut	2	9	-	11	22
Kasvatuspalvelut	35	26	6	17	84
Palvelussuhteet yhteensä	44	63	6	30	143

Taulukot: Henkilöstörakenne toimialoittain 31.12.2024

Naisia oli 74,83 % henkilöstöstä eli 107 henkilöä ja miehiä 25,17 %, eli 36. Henkilöstöstä 41,26 % (ed: 43,54) oli yli 50-vuotiaita. Koko Henkilöstön keski-ikä oli 46,0. Naisten keski-ikä oli 46,3 (ed: 46,2) ja miesten 45,2 (ed: 47,3).

Ikäjakauma/ sukupuoli	Alle 30	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	Ka ikä	Lkm	%
Mies	5	2	2	7	6	5	5	4	45,2	36	25,17
Nainen	11	3	14	16	18	15	25	5	46,3	107	74,83
Yhteensä	16	5	16	23	24	20	30	9	46,0	143	100

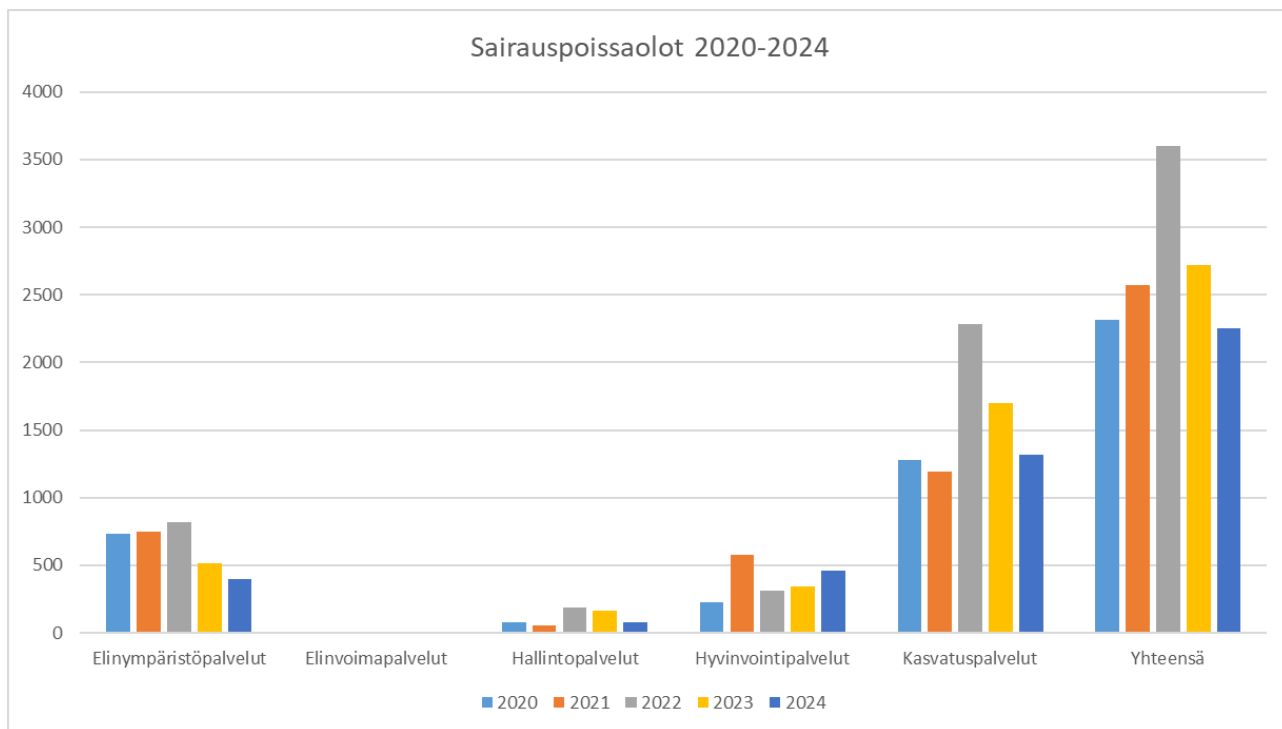

Taulukko: Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2024

Koko henkilöstön palkkoja maksettiin vuonna 2024 yhteensä 5 784 874 € (ed: 5 804 662 €). Sairausvakuutuskorvaukset työnantajalle olivat 65 882 € (ed. 137 572) ja vakuutusyhtiö tapaturmista aiheutuneita korvauksia 7 319 € (ed. 12 539). Luvut ovat ilman työnantajan sivukuluja.

Koulutusajan palkkakustannukset vuodelta 2024 olivat 8 600 € (ed. 17 772) ilman työnantajan sivukuluja. Koulutuspäiviä oli 37 päivää ja niihin osallistui 15 henkilöä. Järjestelmän ja kirjaustavan muutoksen vuoksi kaikki koulutuspäivät eivät ole kirjautuneet järjestelmään vuodelta 2024.

Sairauspoissaoloja oli 2 255 päivää (ed. 2718), eli 15,77 päivää/työntekijä/vuosi (ed. 18,49). Vuorotteluvapaalla oli yksi henkilö vuonna 2024. Vanhuuseläkkeelle siirtyi kolme henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeelle kaksi henkilöä.

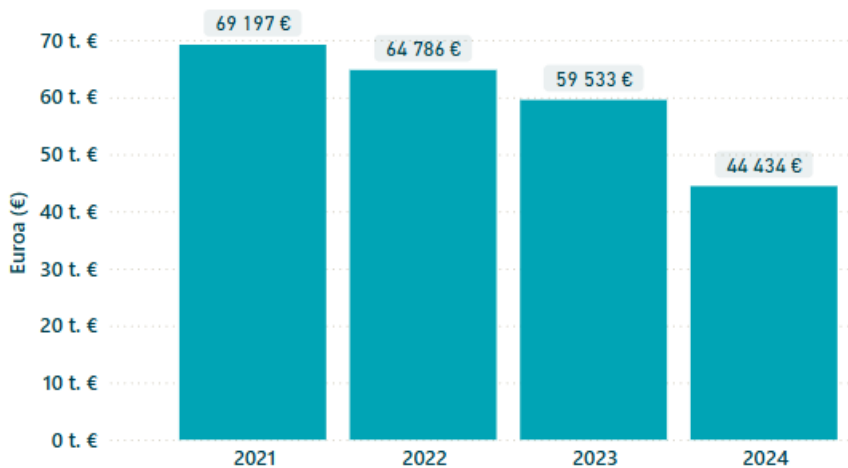

Taulukko: Sairauspoissaolot vuosina 2020-2024.

Eläkepäätökset/eläkelaji	2020	2021	2022	2023	2024
Työkyvyttömyyseläkkeet	1	0	0	0	2
Osa-aikaeläke	0	0	0	0	0
Vanhuseläke	2	3	7	2	3
Yhteensä henkilöä	3	3	7	2	5

Taulukko: Eläkepäätökset eläkelajeittain vuosina 2020-2024.

Työkyvyttömyyseläkemaksu (Sisältää kunta- ja valtioakuutuksen maksut)

Työkyvyttömyyseläkemaksuprosentti (Sisältää kunta- ja valtioakuutuksen maksut)

Taulukko: Utajärven kunnan työkyvyttömyyseläkemaksut 2021-2024.

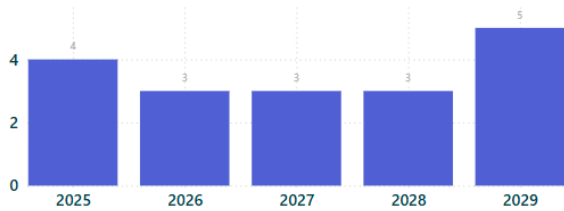
Eläkeköitymisennuste 2025 – 2029 (5 vuotta)

Henkilöä	Prosenttia Kevassa vakuutetuista työntekijöistänne
18	11,6 %

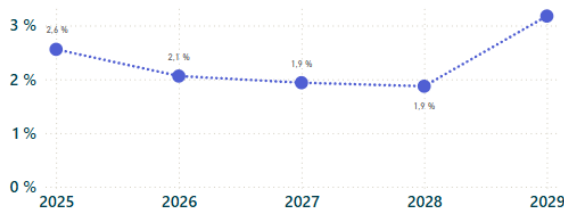
Eläköityminen vuosittain, henkilöä

● Kaikki eläkkeet yhteensä

Eläköityminen vuosittain, prosenttia vakuutetuista

● Kaikki eläkkeet yhteensä

Arvioitu eläköityminen seuraavan viiden vuoden aikana, 8 suurinta ammattiryhmää

Ammattiryhmä	Eläkepoistuma	Prosenttia ammattiryhmän vakuutetuista
Koulunkäyntiavustajat	2	13,4 %
Peruskoulun yläluokkien ja lukion o...	2	8,7 %
Luokanopettajat	2	15,5 %
Päiväkotien ja muiden laitosten last...	1	7,6 %
Toimistosilvoajat ym.	1	18,6 %
Yleissihteerit	1	15,7 %
Kiinteistöhuollon työntekijät	1	11,6 %
Erityisopettajat	1	16,3 %

Näytä aikasarjoissa

Kaikki eläkkeet yhteensä
Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeet erikseen

Taulukko: Utajärven kunnan eläköitymisennuste 2025-2029. Lähde: KEVA.

Henkilöstölle on järjestetty säännöllisesti henkilöstöinfoja noin 4 kertaa vuodessa. Infot on järjestetty koulun auditoriossa, mutta niitä on voinut seurata myös etänä. Infot tallennetaan ja ne ovat henkilöstön katseltavissa myöhemmin.

Kunnassa toimii esihenkilötiimi, jonka toiminnan tavoitteena on tukea kunnassa tehtävää lähiesihenkilötyötä. Esihenkilötiimi on kokoontunut kevät- ja syyskaudella keskustelemaan ajan-kohtaisista asioista. Esihenkilötyötä on tuettu myös työnohjauksella ja ryhmä on kokoontunut säännöllisesti.

Syyskuun alussa järjestettiin koko henkilöstön virkistysiltapäivä Rokualla. Ohjelmassa oli yhteistä ohjattua venyttelyä ja omatoimista liikkumista sekä yhdessäoloa. Joulukuussa kunta muisti koko henkilöstöään joululahjalla.

Utajärven kunta on tarjonnut henkilöstölleen työsuhtepolkupyöräetua. Etu koskee kaikkia vakituisissa työsuhteissa olevia työntekijöitä ja myös määräaikaisilla työntekijöillä on tietyin ehdoin mahdollisuus päästä hyödyntämään etua. Lisäksi kunnalla on ollut käytettävissään henkilöstölle ravintoetu paikallisissa lounasravintoloissa ja ePassi 120 €/vuodessa.

1.2.5. Ympäristöasiat

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottavat kunnallisen ympäristöterveydenhuollon palvelut Iin, Utajärven ja Vaalan kuntiin sekä Pudasjärven kaupunkiin.

Lakeuden EKO on Limingan, Tyrnävän, Muhoksen ja Utajärven kuntien jätehuoltoviranomainen.

Utajärven kunnan rakennustarkastus vastaa rakennetun ympäristön osalta ympäristöasioista.

Utajärven kunnan vesihuoltolaitoksella ei ole omaa jätevesipuhdistamoa. Jätevedet johdetaan siirtoviemärillä Muhoksen kautta Ouluun. Siirtoviemärin rajallinen kapasiteetti on tunnistettu yhdeksi tulevaisuuden kehittymiseen vaikuttavaksi asiaksi. Jätevesien käsittelyyn on tarpeellista miettiä pidemmän aikajänteen suunnitelmaa useamman eri skenaarion kautta.

Kunnan on tärkeää huomioida vastuullisuus maankäytönsuunnittelussa ja kokonaistoiminnassaan. Vastuullisuuden määritelmää on hyvä konkretisoida ja jalkauttaa kunnan toimintaan kaikilla tasoilla. Vastuullisuus on elinkeinoelämässä todella merkittävässä roolissa nykyään. Jotta kunta voi olla hyvä kumppani elinkeinoelämälle niin tulee kunnankin omaksua samat arvot ja toimintaperiaatteet.

1.2.6. Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnanhallituksen tietoon ei ole saatettu korruptioon, lahjontaan tai ihmisoikeusrikkomuksiin liittyviä asioita, eikä myöskään ole syytä epäillä niihin liittyviä rikkomuksia. Koko kunnan toiminnan läpinäkyvyydestä ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta pyritään huolehtimaan mm. esityslistojen ja pöytäkirjojen (myös viranhaltijapäätösten) julkaisemisella kunnan verkkosivuilla kuitenkin tietosuoja huomioiden.

Päätöksenteon avoimuuden ja sitoutumattomuuden varmistamiseksi kunnassa on käytössä kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri, jonne kaikki esittelijöinä toimivat viranhaltijat sekä johtavat luottamushenkilöt ovat jättäneet ilmoituksen. Kunnan päättäjät ovat myös muissa rooleissa kunnassa mm. työntekijöinä, yhdistystoimijoina ja palveluiden käyttäjinä. Merkittävimmistä päätöksistä vastaa kuitenkin monijäseninen toimielin ja kunnan hallintosääntö määrittelee melko tarkasti kunkin viranhaltijan toimintavaltuudet. Kunnan henkilöstön yhdenvertaisuudesta pyritään huolehtimaan yksiköiden sisällä ja välillä. Kunnassa on voimassa oleva yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma.

1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevaisuuden näkymät maailman ja Suomen taloudelle ovat monimutkaiset ja täynnä haasteita, mutta myös mahdollisuuksia. Ilmastomuutoksen aiheuttamat äärimmäiset sääilmiöt, kuten tulvat, kuivuudet ja hirmumyrskyt, voivat aiheuttaa merkittäviä taloudellisia tappioita ja häiriöitä. Kasvava yhteiskunnallinen ja poliittinen jakautuminen ja tekoälyllä tuotettu väärä tai harhaanjohtava tieto voi lisätä yhteiskunnallista ja poliittista polarisaatiota sekä levottomuuksia ja epävakautta. Korkeat elinkustannukset heikentävät ostovoimaa ja lisääntyneet kyberhyökkäykset voivat myös aiheuttaa merkittäviä häiriöitä yrityksille ja hallituksille, mikä voi johtaa taloudellisiin menetyksiin ja luottamuksen heikkenemiseen.

Suomen talous on ollut taantumassa, mutta odotetaan elpyvän hitaasti. Vuonna 2025 talouden ennustetaan kasvavan 1,5 prosenttia ja vuonna 2026 1,6 prosenttia. Kasvua tukevat yksityisen kulutuksen ja investointien elpyminen sekä ulkomaisen kysynnän kasvu. Inflaation odotetaan pysyvän maltillisena lähivuosina. Suomen pitkän aikavälin talouskasvun näkymät ovat kuitenkin heikot väestön ikääntymisen ja heikon tuottavuuden kasvun vuoksi. Lisäksi julkisen sektorin suuri rakenteellinen vaje, korkotason epävakauden vaikutukset kansalaisten ostovoimaan ja yritysten investointihalukkuuteen heikentävät edelleen Suomen taloutta. Ilmastomuutoksen ja luontokadon ratkaiseminen tulee vaatimaan myös Suomessa investointeja ja rakenteellisia muutoksia taloudessa, joita hallitus jo viime vuonna omalta osaltaan edisti. Suomen talouden haasteiden ratkaiseminen tulee vaatimaan pitkäjänteistä ja kokonaisvaltaista politiikkaa sekä yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Työ- ja elinkeinopalveluiden TE24 ja hyvinvointialueuudistus on toteutettu. Kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmissä tapahtuu nyt seuraavaksi muutoksia, jotka heijastuvat

toimintaamme. Kunnalle on tärkeää, että kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän toivuutta työ- ja elinkeinopalveluiden siirron jälkeen seurataan ja arvioidaan. Kunta tulisi nähdä valtionavustuksien myöntämisen osalta yhtenä kokonaisuutena. Kuntien verojärjestelmärakenteeseen kohdistuvia muutoksia tulisi tarkoin harkita, sillä se muodostaa suhteellisen hyvin toimivan kokonaisuuden ja on kunnille siten merkittävä perustulo. On tärkeää, että tulevaisuudessa mahdollistetaan monenlaisten kuntien kehittyminen. Pitemmässä katsannossa kunnalla olisi ol-
tava strategista kehittämiskapasiteettia, joka antaa sille pysyvän ja pitkäjänteisen kyvykkyyden uudistua ja vastata toimintaympäristön kehitykseen. Tämä on tärkeä edunvalvonnallinen tulokulma.

Tällä valtuustokaudella on kehitetty yhteisiä rajapintoja ja selkiytetty rooleja ja vastuita sekä hyvinvointi- että työ- ja elinkeinoalueen kanssa. Kunta on mukana hyvinvointijohtajien ja työ- ja elinkeinopalveluiden verkostoissa. Kunnan tavoitteena on omalla toiminnallaan yhteisöjen ja sidosryhmien kanssa edistää elinvoimaa sekä tukea kuntalaisten hyvinvointia.

Kuntamme haasteena on alhainen syntyvyys sekä väestörakenne. Ikäihmisten osuus väestöstä on korkea. Yli 64-vuotiaita on yli kolmannes kuntalaisista. Utajärven väkiluku oli 2458 henkilöä vuoden 2024 lopussa.

Väkiluvun vähenemisen pysäyttäminen edellyttää pitkäjänteisiä ponnisteluja. On tärkeää, että valtuuston asettamia strategisia toimenpiteitä edistetään erityisesti työllisyyden ja työpaikkojen kehittämisen osalta. Kunta on vuoden 2024 aikana tehnyt merkittäviä kehittämistoimenpiteitä kestäväen kehityksen osalta. Näiden hankkeiden ja uusien yrittäjämahdollisuuksien kautta investointimahdollisuudet kasvavat ja elinkeinoelämärakenne monipuolistuu. Tulemme aktiivisesti mahdollistamaan lähien energia- ja vedyntuotantoratkaisujen syntymistä sekä lähi- ja kiertotalousyrittysten sijoittumista kuntaan yhteistyössä.

Utajärven Yrityspuisto Oy:n ja kunnan elinympäristöpalveluiden kanssa. On todennäköistä, että tehdyllä systemaattisella elinkeinoelämän kehittämistyöllä, hyvinvoinnin edistämistyöllä ja suunnitelmallisella brändäys- ja markkinointityöllä Utajärven tunnettavuus lisääntyy tuoden kuntaan matkailijoita, yrittäjiä, loma-asukkaita sekä uusia utajärveläisiä. Näitä markkinointitoimenpiteitä tulee jatkaa.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Väkiluku	2676	2619	2568	2523	2491	2472
Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %	-1,0	-2,1	-1,9	-1,8	-1,3	-1,0
Alle 15-vuotiaita, %	15,2	14,7	14,2	14,1	14,6	-
15-64-vuotiaita, %	54,2	53,5	53,9	53,2	52,1	-
Yli 64-vuotiaita, %	30,6	31,8	31,9	32,7	33,2	-
Perheitä	723	696	679	660	646	-
Asuntokuntia	1255	1265	1245	1236	1237	-
Alueella asuva työllinen työvoima	885	880	872	889	.	-
20-64-vuotiaiden työllisyysaste, %	66,0	67,7	68,3	71,5	.	-

Työttömien osuus työvoimasta, %	11,9	13,6	11,6	12,2	.	-
Eläkeläisten osuus väestöstä, %	38,4	38,3	38,4	38,0	.	-

Taulukko: Väkirakenne 2019-2024. https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/Kuntien_avainluvut/
Vuoden 2023 osalta kaikki luvut ovat eivät vielä ole saatavilla, väkimäärä 2024 on ennakkotieto.

1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Valtuusto on hyväksynyt kunnan riskienhallintapolitiikan vuonna 2016 (valt. 15.12.2016). Kunnan toimintaan vaikuttavat **toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit**.

Toiminnalliset riskit:

Henkilöstö- ja toimintariskit: Henkilöstön suhteen riskit määritellään saatavuuteen, osaamiseen ja palvelutuotannon turvaamiseen sairauspoissaolojen aikana. Myös henkilöstön vaihtuvuus on riski toiminnalle, mutta myös mahdollisuus tarkastella palvelurakennetta uusin silmin. Henkilöstöriskeihin on pyritty vastaamaan mm. kuntayhteistyöllä. Kunnan koko asettaa haasteita erityisasiantuntemuksen osalta, koska tehtävät ovat usein yhden henkilön varassa. Korvaavan resurssin rekrytointi on usein haastavaa ja henkilöstön vaihtuvuus haastaa toimintaa sekä tiedon siirtymistä.

Tietosuoja- ja tietoturvariskit:

Tietosuojan ja tietoturvallisuuden kohdistuvien riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan jatkuvana ja ennakoivana toimintana, ja sitä tehdään etenkin merkittävien organisaatioon tai toimintaympäristöön kohdistuvien muutoksien esim. hankintojen ja hallinnollisten muutosten yhteydessä. Toteuttamisessa keskeisessä roolissa on tietosuoja- ja tietoturvaryhmä. Ryhmä koostuu säännöllisesti ja käsittelee tietosuojan ja tietoturvaan liittyvät vakioasiat, ajankohtaiset muutosta tai kehittämistä vaativat asiat ja linjaa toteutettavat jatkotoimenpiteet. Utajärven kunnan tiedonhallintamalli, joka kuvaa ja ohjaa kunnan tietojenkäsittelyä ja tiedonhallintaa, osaltaan edesauttaa riskien tunnistamista, arviointia ja hallintaa.

Rahoitusriskit

Kunnaan lainoihin ei ole sidottu koronvaihtosopimuksia korkosuojaksi. Kunnalla ei ole myöskään valuuttalainoja. Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassavarojen seurannalla ja taloussuunnittelulla. Kunnan kokonaisvelkamäärän kasvuun tulee kiinnittää huomioita. Korkojen huomattava nousu on lisärasite maksukyvyille. Kunnan isoimmat lainaerät on sidottu pitkiin korkoihin.

Kunta on taannut lainoja tyttärilleen Utajärven Yrityspuisto Oy:lle sekä Kiinteistöyhtiö Oy Järvenneidolle ja Kiinteistö Oy Mäyrälle. Takauksia on annettu myös Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissäätiölle ja Rokuan Kuntoutus Oy:lle. Takausvastuut käyvät ilmi liitetiedoista. Kaikki takaukset on annettu ennen valtioneuvoston muuttumista.

Vahinkoriskit:

Kriisiriskit:

Kriisi- ja häiriötilanteiden johtamiseen ja operatiiviseen toimintaan varaudutaan kunnassa jatkuvuus- ja valmiussuunnittelulla. Suunnitelmia päivitetään säännöllisesti sekä harjoitellaan toimintaa normaalista poikkeavissa tilanteissa. Varautumistoimenpiteisiin myös sisältyy mm. riskien arviointia, häiriöhallintaa, teknisiä ja rakenteellisia etukäteisvalmisteluja, koulutuksia sekä tilojen ja kriittisten resurssien varauksia. ICT-varautumista ja jatkuvuudenhallintaa toteuttaa

kunnan tietohallinto yhteistyössä toimialajohdon kanssa huomioiden kunnan tuottamien palveluiden, toiminnan ja toimialojen kriittisyydet. ICT-varautuminen ja jatkuvuuden hallinta sekä varautumistoimenpiteet yhteensovitetaan kunnan yleiseen ja toimialakohtaisten varautumis- ja jatkuvuussuunnitteluun.

Ympäristöriskit:

Kunnan oman toiminnan ympäristöön liittyvät riskit ovat vähäiset. Utajärven teollisuuden kehittyminen on ollut voimakasta, jonka myötä lisääntyneen toiminnan kautta tulee arvioida riskien kehittymistä ja niiden hallinnan keinoja.

Utajärven kunnassa on paljon pohjavesialueita ja varantoja. Vesihuolto pohjautuu täysin pohjaveden käyttöön. Pohjaveden pilaantuminen on suuri riski. Sen voi aiheuttaa mm. öljyvahinko.

Kunnan molemmat kaatopaikat (Rokua, Utajärvi) on suljettu ja maisemoitu asianmukaisesti. Jälki-tarkkailuohjelman mukaista tarkkailua suoritetaan AFRY (Pöyry) Oy:n toimesta.

Kiinteistö- ja kiinteän omaisuuden riskit:

Kiinteistöriskit ovat pienentyneet uusien rakennusinvestointien kautta. 2024 vuonna toteutettiin yläkoulu ja lukio rakennus. Vanhassa koulurakennuksessa toiminta lakkaa pääosin 2025 alkupuolella. Nuoriso ja liikuntahalli on rakennuksen palokorjauksen jälkeen ollut toiminnassa 2024 vuoden. Hyvinvointitalon käyttö on päätetty ajaa alas 2024 vuonna. Tiloja tulee korvaamaan vanha terveyskeskus, jossa tehdään mm. käyttövesiputkistojen uusiminen.

RISIKIKARTTA

¹Arviointiasteikko vaikutuksen ja todennäköisyyden arviointiin: 1=pieni, 2=keskisuuri, 3=suuri

Riski ja sen kuvaus	Vaik. ¹	Tod. näk. ¹	Riskitaso 0–9 ²	Vaikutus-mahd. ³	Hallintatoimenpiteet
Olennaisten strategisten tulosten epäonnistuminen (työpaikat, asukkaat ym.), kunnan elinvoiman heikentyminen	3	2	6	kohtalainen	Strategisten kärkitoimenpiteiden säännöllinen seuranta ja raportointi sekä toimenpiteiden suuntaaminen uudelleen, mikäli tilanne sitä vaatii.
Henkilöstön työhyvinvointi, mm. sairauspoissaolot	3	2	6	kohtalainen	Työhyvinvointia kartoitetaan henkilöstökyselyllä ja henkilökohtaisten kehityskeskustelujen kautta, puututaan kyselyistä esiin nousseisiin epäkohtiin.
Matala organisaatorakenne ja työntekijöiden tehtäväkuvat ovat laajoja. Avainhenkilöiden iso rooli.	3	2	6	kohtalainen	Toimintamallien ja tiimien tarkastelu. Tehtäväkuvien läpikäynti ja mahdollinen tehtävien ja vastuiden uudelleen jakaminen. Yhteistyön tiivistäminen naapurikuntien kanssa. Tiedon jakaminen laajalaisesti.
Organisaation tiedonhallinnassa on havaittu puutteita ja kehittämiskohteita.	2	2	4	suuri	Tiedonhallinnan ohjauksen kehittäminen, tietoturvallisuustoimenpiteiden kehittäminen.
Kehittämistyön jääminen omasta toiminnasta irralliseksi, kehitystyötä ei saada jalkautetuksi osaksi kunnan perustoimintaa.	1	1	1	suuri	Projektien kytkeminen osaksi kunnassa tehtävää perustyötä ja huolehtiminen siitä, että tulokset jalkautetaan osaksi toimintaa.
Kunnan talous heikkenee, oman toiminnan rakenne muuttuu (kulut kasvavat tulot vähenevät), vuosikate heikkenee (lainanmaksukyky alenee, rahoituksen saatavuus vaarantuu).	3	2	6	kohtalainen	Operatiivisten ja strategisten toimenpiteiden taloudellinen vaikutusarviointi ja ennakointi (tulot ja menot) osana talousarvioprosessia.
Velkamäärä kasvaa liian isoksi. ”Investointiruuhi” kasvattaa lainaosuutta yli maksukyvyn.	3	2	6	kohtalainen	Investointien kokonaissuunnitelma ja siinä pitäytyminen. Taloudellisen kokonaisarviointin päivittäminen investointisuunnitelman ulkopuolisten investointien yhteydessä.
Työtapaturmat, vastuuvahingot (henkilöstön virheet)	2	2	4	suuri	Koulutus, perehdyttäminen, työajan resurssointi. Sujuva yhteistyö työterveyshuollon kanssa.
Kiinteistön vahinkoriskit: vesivahinko, tulipalo, kaukolämpö katkeaa, sisäilmaongelmat yms.	3	2	6	kohtalainen	Varoitus/hälytysjärjestelmät, sammutusjärjestelmät, varautumissuunnitelmat, vakuutukset.
Vesihuollon vahinkoriskit, veden saastuminen, laiterikko, verkostovuoto.	3	2	6	pieni	Varoitus/hälytysjärjestelmät, valvontakamerat, sammutusjärjestelmät, varautumissuunnitelmat, vakuutukset, viikonloppupäivystys.

²Riskitaso arvioidaan kertomalla riskin vaikutus riskin todennäköisyydellä

³Mahdollisuus vaikuttaa riskiin arvioidaan vaihtoehtoilla pieni, kohtalainen ja suuri

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä**SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIEN HALLINNAN JÄRJESTÄMINEN**

Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen

vuonna 2016 (valt. 26.4.2016 § 128) ja kunnan riskienhallintapolitiikan vuonna 2016 (valt. 15.12.2016 § 68).

Kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kunnanhallitus valvoo ja ohjaa kunnan sekä kuntakonsernin toimintaa ja päätöksentekoa, jotta sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään ja toimeenpannaan hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti. Kunnanhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanjohtajan ja johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on toimeenpanna sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa vastuualueellaan ja raportoida niistä ohjeiden mukaisesti. Tilivelvollisia ovat kunnanjohtaja ja toimialajohtajat. Kuntalain mukaan kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa ja vastaa siten kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuudesta. Kunnanjohtajan tehtävänä on luoda toimiva ja kattava ohjaus- ja seurantajärjestelmä. Toimialajohtajat vastaavat toiminnan järjestämisestä siten, että jokaiselle prosessille, hankkeelle, projektille tai yksittäiselle toiminnolle on määritelty vastuutaho/-henkilö. Prosessien johtajat viestittävät henkilöstölleen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkityksestä ja varmistavat, että henkilöstöllä on riittävä tieto sovellettavista periaatteista ja toimintatavoista. Utajärven kunnassa käytössä olevan valiokuntamallin vuoksi ainoa sisäisestä valvonnasta vastaava toimielin on kunnanhallitus ja toimialakohtaisesta valvonnasta ja raportoinnista vastaavat nimetyt viranhaltijat.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei ole eriytetty kunnan muusta toiminnasta, vaan se on osa päivittäistä toimintaa ja johtamista. Jokainen esimies vastaa omalla vastuualueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Sisäistä valvontaa tehdään jatkuvasti osana normaalia toimintaa ja mikäli puutteita havaitaan, niihin reagoidaan välittömästi. Samalla puutteiden vaikutus arvioidaan ja kartoitetaan toimenpiteet puutteiden korjaamiseksi ja toimenpiteet dokumentoidaan.

Kunnan talouden toteutuminen on raportoitu kunnanhallitukselle ja lautakunnille kolmen kuukauden välein. Valtuustolle on esitetty vuodelle 2024 asetettujen taloustavoitteiden toteutumista maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun tilanteesta. Toimintakertomuksessa 2024 esitetään yhteenvedona koko vuoden tilanne. Talousarvion toteutumisen seurannassa ja raportoinnissa noudatetaan kunnanhallituksen antamia ohjeita. Sisäistä valvontaa tukevat sähköiset järjestelmät hyväksyntämenettelyineen.

Riskienarviointin prosessin mukaisesti keskeisimmät riskit arvioidaan kerran vuodessa tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Merkittävistä riskeistä laaditaan yhteenveto, joka toimii pohjana laadittaessa toimintakertomukseen arviota merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Riskienarviointiprosessin aikana tunnistetuille riskeille on tarvittaessa laadittu toimenpidesuunnitelma niiden poistamiseksi tai ehkäisemiseksi. Vuoden aikana seurataan miten esiin nostetut riskit kehittyvät ja miten niiden toimenpiteet edistyvät.

Kunnanjohtajan ja johtavien viranhaltijoiden toimesta ei ole raportoitu epäkohdista sisäisen valvonnan näkökulmasta kaudella 2024.

Utajärven kunnalla on käytössä Ilmoittajansuojelulain 1171/2022 mukainen väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava, jonka kautta työ- tai virkasuhteessa työskentelevät henkilöt voivat tehdä ilmoituksen epäilyistä väärinkäytöksestä. Väärinkäytös voi olla huolimattomuudesta tai osaa-mattomuudesta johtuvaa, tahallista tai jopa rikollisia tekoja tai laiminlyöntejä. Ilmoituskanavan kautta ei tehty vuoden 2024 aikana yhtään ilmoitusta.

KESKEISET JOHTOPÄÄTÖKSET JA SISÄISEN VALVONNAN KEHITTÄMINEN TALOUS-SUUNNITTELUKAUDELLA

Sisäinen valvonta on osa koko kunnan toimintavuoden aikaisia prosesseja ja osa jokapäiväistä toimintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseen on kuitenkin kiinnitettävä huomiota tulevina vuosina. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje ja kunnan riskienhallintapolitiikka on hyväksytty vuonna 2016 ja ohjeistus tulisi päivittää.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

(1 000 euroa)	2024	2023
Toimintatuotot	3 198	3 308
Toimintakulut	-13 465	-13 794
Toimintakate	-10 267	-10 486
Verotulot	7 510	7 170
Valtionosuudet	5 230	5 323
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	149	127
Muut rahoitustuotot	11	18
Korkokulut	-94	-93
Muut rahoituskulut	-8	-52
Vuosikate	2 531	2 008
Poistot ja arvonalentumiset	-2 290	-1 215
Tilikauden tulos	241	793
Tilinpäätössiirrot	85	-217
Tilikauden yli-/alijäämä	326	576

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2024	2023
Toimintatuotot/toimintakulut	23,8 %	24,0 %
Vuosikate/poistot	110,5 %	165,3 %
Vuosikate, euroa/asukas	1 024	806
Asukasluku	2 472	2 492

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

1.4.2. Toiminnan rahoitus**KUNNAN RAHOITUSLASKELMA**

(1 000 euroa)	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 531	2 008
Tulorahoituksen korjauserät	-28	-26
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 503	1 982
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 271	-2 611
Rahoitusosuudet investointimenoihin	473	755
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	40	889
Investointien rahavirta yhteensä	-4 758	-967
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-2 256	1 015
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	31	41
Antolainauksen muutokset yhteensä	31	41
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 098	-1 207
Lainakannan muutokset yhteensä	902	-1 207
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	0	0
Saamisten muutos	-200	826
Korottomien velkojen muutos	-82	248
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-282	1 075
Rahoituksen rahavirta yhteensä	651	-92
Rahavarojen muutos	-1 605	923
Rahavarat jakson alussa	5 321	4 398
Rahavarat jakson lopussa	3 716	5 321

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-1 333 575	-1 319 965
Investointien tulorahoitus, %	52,8 %	108,1 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,74	1,51
Kassan riittävyys, pv	68	109
Asukasluku	2 472	2 492

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteen lisäksi lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenkö päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

- Tuloslaskelmasta: toimintakulut - valmistus omaan käyttöön, korkokulut, muut rahoituskulut
- Rahoituslaskelmasta: investointimenot, antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset**KUNNAN TASE - VASTAAVAA**

(1 000 euroa)	2024	2023
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	566	584
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	566	584
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 925	1 521
2. Rakennukset	11 776	11 308
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 673	4 585
4. Koneet ja kalusto	49	41
5. Muut aineelliset hyödykkeet	122	122
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 069	521
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	21 613	18 098
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	4 686	5 686
3. Muut lainasaamiset	457	488
III Sijoitukset yhteensä	5 142	6 174
A Pysyvät vastaavat yhteensä	27 322	24 856
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
3. Muut saamiset	64	64
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	421	505
3. Muut saamiset	492	78
4. Siirtosaamiset	76	207
II Saamiset yhteensä	1 054	854
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	11	10
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	11	10
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 704	5 311
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 770	6 175
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 092	31 031

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2024	2023
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	7 504	7 504
III Muut omat rahastot	415	415
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 556	5 980
V Tilikauden yli-/alijäämä	326	576
A Oma pääoma yhteensä	14 801	14 475
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
1. Poistoero	1 609	1 694
2. Vapaaehtoiset varaukset	1 600	1 600
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	3 209	3 294
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	50	50
3. Muut toimeksiantojen pääomat	2	2
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	52	52
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 123	9 295
Korottomat		
7. Muut velat	565	536
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 172	1 098
Korottomat		
5. Saadut ennakot	4	1
6. Ostovelat	1 003	917
7. Muut velat	124	281
8. Siirtovelat	1 039	1 081
E Vieras pääoma yhteensä	14 030	13 210
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 092	31 031

KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	56,1 %	57,3 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	88,0 %	83,6 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 882	6 556
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 784	2 631
Lainakanta 31.12., 1 000 €	11 295	10 393
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 569	4 171
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	11 411	10 519
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	4 616	4 221
Lainasaamiset, 1000 €	457	488
Asukasmäärä	2 472	2 492

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

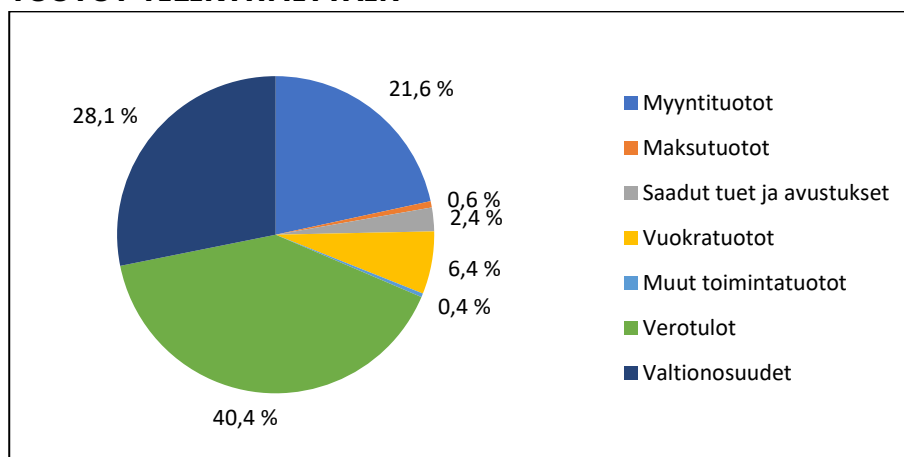
1.6. Kokonaistulot ja -menot**KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT**

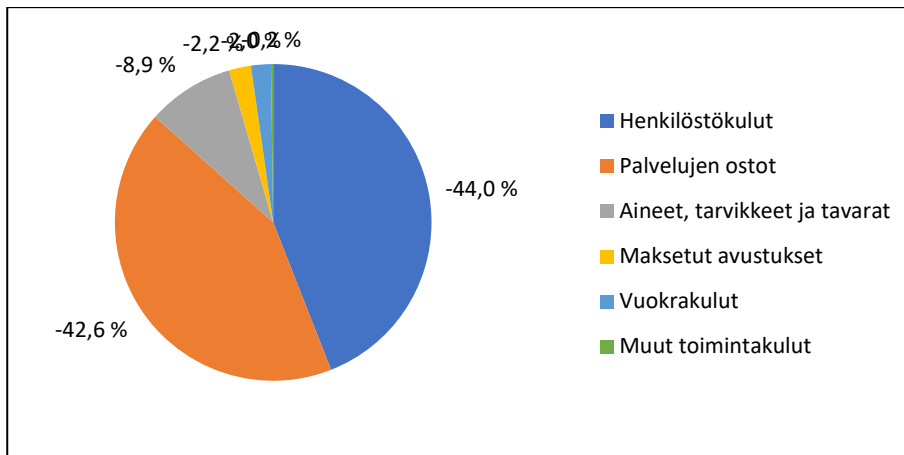
TULOT (1 000 euroa)		MENOT (1 000 euroa)	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	3 198	Toimintakulut	-13 465
Verotulot	7 510	Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	5 230	Korkokulut	-94
Korkotuotot	149	Muut rahoituskulut	-8
Muut rahoitustuotot	11	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	-31	Pakollisten varausten lis. (+), väh (-)	0
Investoinnit		Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustap- piot	3
Rahoitusosuudet investointimenoihin	473	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	40	Investointimenot	-5 271
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	31	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 098
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	18 611	Kokonaismenot yhteensä	-19 933

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 18 611 - 19 933 = -1 322

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -1 605 - -282 = -1 322

TUOTOT TILIRYHMITÄIN

KULUT TILIRYHMITÄIN**1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous****YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ**

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	0
Kunnallista liiketoimintaa harjoitt. yhtiöt		
Muut yhtiöt	1	0
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	1	0
Osakkuusyhteisöt	1	1
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		4
Yhteensä	7	5

Tytäryhtiöt: Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt: Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä

Muut yhtiöt: Utajärven Yrityspuisto Oy; Kuntayhtymät: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osakkuusyhteisöt: Humanpolis Oy, Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi (omistusosuus yli 20 %, merkitys vähäinen, ei yhdistellä),

Muut omistusyhteisyyshyönteisöt (omistusosuus alle 20 %, ei yhdistellä): As. Oy Utajärven Jokihovi, As. Oy Utarivi, As. Oy Utajärven Sillankulma, Oulunkaaren Työterveys Oy,

Muita konserniin kuulumattomia sidosyksiköitä ovat: Monetra Oulu Oy, LapIt Oy (ei esitetty taulukossa)

1.7.1. Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernin johtamisen keskeisenä työvälineenä on valtuuston hyväksymä konserniohje (valt. 28.2.2017 § 13) sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä suositus (kh 2.9.2014 § 201). Konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanhallitus valitsee edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin ja antaa edustajille ohjeita kunnan kannasta käsiteltäviin asioihin.

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konserniyhtiöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Vuoden 2024 aikana tytäryhtiöt ovat esitelleet kunnanhallitukselle toimintaansa ja taloudellista tilannettaan säännöllisesti. Lisäksi tytäryhtiöiden asioita on käsitelty kunnanhallituksessa erillisinä asioina tai osana kunnanjohtajan katsausta. Tällöin on ollut kyse lähinnä omistajanohjaukseen liittyvistä asioista.

1.7.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

YRITYSPUISTO

Vuoden 2024 tilinpäätös toteutui hyvänä. Liikevaihto kasvoi 16,7% :ia ja oli 502 867 euroa, liikevoitoksi tuli 56 303 euroa. Yhtiön taloudellinen tilanne on vakaa, yhtiön oma pääoma on kunnossa ja kassa on pysynyt investoinneista huolimatta vahvana hyvän vuokraustilanteen ansiosta. Vuoden 2024 toteutettiin laajoja peruskorjauksia Mustikkakankaan kiinteistöihin asentamalla niihin maalämpö, sekä hankittiin keskustasta liikehuoneisto, joka peruskorjattiin.

Teollisuusalueen laajentuminen on auttanut elinkeinoelämää kehittymään. Kotimaisten ja kansainvälisten sijoittajien ja yritysten kiinnostus Utajärveä kohtaan on kasvanut. Yritystapaamisia on ollut yli 400 kappaletta vuoden 2024 aikana, jonka hyvä resursointi mahdollistanut. Yhtiö varmistaa, että Utajärvellä tarjottavat yritysneuvontapalvelut ovat laadukkaita ja palveluita on saatavissa riittävästi. Palveluja tuotetaan elinkeinoelämän kehittämistarpeiden pohjalta, yritysten tarpeet ja lähtökohdat huomioiden.

Yritysten investoinnit ja tulevaisuuden suunnitelmat ovat edenneet hyvin. Taloudellinen kehitys näyttää jatkuvan positiivisena. Kiinteistöjen kunto on hyvä ja vuokrausaste on 100 %. Vuokrat on saatu ajallaan ja vuokralaisilla ei ole rästejä. Uusia vuokrakohteita on saatu ja suunnitelmia tuleville vuosille on päätetty. Lähivuosien investoinnit kyetään rahoittamaan näillä näkymin kasvavilla.

Vuoden 2024 aikana alueen yrityksillä oli myös vaikeuksia ja konkurssseja. Yritysten lopettamisia oli keskivertoa enemmän, johtuen yleisestä taloustilanteesta. Kokonaisuutena toiminta on kuitenkin kehittynyt myönteiseen suuntaan. Erityisesti kiertotalous- ja energia-alan yritysten investoinnit ja tulevaisuuden suunnitelmat ovat edenneet hyvin.

Yhtiön hallituksen nimeää yhtiökokous vuodeksi kerrallaan. Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimitusjohtajana on toiminut 1.4.2016 alkaen Vuokko Paso. Vuonna 2024 yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet Mikko Kemilä (pj.), Kaisa Karhu (vpj.), Heino Tapio (jäsen), Ahti Moilanen (jäsen), Tiia Possakka (jäsen) Maija Koistinen (varajäsen) ja Toivo Perttunen (varajäsen). Lisäksi kunnan edustajina ovat olleet kunnanjohtaja Anne Sormunen ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Pentti Tuovinen.

Utajärven Yrityspuisto Oy:ssä on toimitusjohtaja, kokoaikainen työntekijä ja yksi osa-aikainen työntekijä sekä KASVA-hankkeen kautta palkattu kokoaikainen työntekijä 01.11.2023 - 31.10.2025. Teknistä osaamista on ostettu Utajärven kunnalta. Kirjanpito palvelut ostetaan tili-toimistolta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä. Muutokset yhteiskunnassa ja maailmantilanteessa voivat vaikuttaa tulevaan kehitykseen. Muita merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta. Utajärven Yrityspuisto Oy:n sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden että hallituksen antamien toimintaohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Raportit taloudesta ja toiminnasta on annettu Utajärven kunnanhallitukselle ja valtuustolle neljännesvuosittain.

KIINTEISTÖ-OSAKEYHTIÖT

Kiinteistö Oy Järvenneito ja Kiinteistö Oy Mäyrä ovat Utajärvi-konserniin kuuluvia tytäryhtiöitä. Kiinteistö Oy Järvenneidon koko osakekannan omistaa Utajärven kunta. Yhtiö omistaa rivitaloja kuudessa eri pihapiirissa ja talot on rakennettu vuosien 1975 ja 1992 välillä valtion aravalainalla ja ovat ARA-rajoitusten alaisia kohteita. Lisäksi yhtiöllä on purettavia rivitaloja, jotka ovat vapautuneet ARA-rajoituksista, ja ne puretaan alkuvuoden 2025 aikana. Kiinteistö Oy Mäyrän osakekannasta Utajärven kunta omistaa 82 %, Stora Enso Oyj on vähemmistö -osakkaana. Yhtiö omistaa vuonna 1967 rakennetun kerrostalon, joka on peruskorjattu 1994. Talo on ARA-rajoitusten alainen kohde.

ARA-vuokra-asunnoista perittävistä vuokrista säädetään korkotukilain (604/2001) 13 §:ssä ja aravarajoituslain (1190/1993) 7 §:ssä, jotka vastaavat sisällöltään toisiaan. Asuntojen vuokramäärityksessä on noudatettava omakustannusperiaatetta laissa säädetyn rajoitusajan. Omakustannusperiaate tarkoittaa sitä, että vuokralaisilta saa periä asuinhuoneistosta vuokraa enintään määrän, joka tarvitaan muiden tuottojen lisäksi kattamaan tilojen rahoitusmenot ja hyvän kiinteistönpidon mukaiset hoitomenot.

Kiinteistö Oy Järvenneito: Hallituksen puheenjohtajana toimii Jari Aitta. Hallituksen varsinaisia jäseniä ovat Pertti Kamula, Inkeri Perttunen ja Kirsi Kumpulainen. Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Tilintarkastajana toimii Utajärvi-konsernin valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Palomäki HT, KHT.

Laki yhteishallinnosta suo asukkaille vaikuttamismahdollisuuden asumistaan koskeviin asioihin. Asukaskokous pidettiin, mutta siihen ei osallistunut yhtään asukasta.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta. Isännöintipalveluista maksettiin Utajärven kunnalle 29.378,03 euroa ja toimistokulukorvauksia 4.128,03 euroa. Yhtiön toimitusjohtajana on Sanna Valtanen. Tekniset asiantuntijapalvelut ostetaan Utajärven kunnalta ja niistä maksettiin 3.991,05 euroa. Huoltokirjan käytöstä maksettiin 591,84 euroa Utajärven kunnalle.

Asuntojen käyttöaste oli 90,75 %. Asuntojen tyhjänä olon vuoksi vuokratuottoja jäi saamatta yhteensä 51.905,24 euroa. Asunnoista perittävä vuokra on keskimäärin 9,55 euroa/m²/kk. Hallituksen päätöksellä omakustannusvuokria korotetaan 1.3.2025 alkaen 0,15 euroa/m²/kk. Asuntoja on purettu 25 kappaletta vuosien 2021 ja 2024 aikana. Käyttöaste on purkutoimista huolimatta jatkuvasti noin 90 %:ssa.

Kiinteistöjen korjauksia tehtiin 57.234,78 eurolla, lisäksi tilikauden aikana aloitetun Utahonka I/II kohteen talojen A ja C purkutyöstä maksettiin 21.731,58 euroa, urakan loppuosa maksetaan vuoden 2025 puolella. Korjauksiin ja kehittämistoimenpiteisiin saatiin Utajärven kunnan de minimis -tukena maksettu avustus 60.000,00 euroa. Tilikaudelle kirjattiin ARAn purkuavustusta 20.367,81 euroa. Avustuksen maksatusta haetaan, kun kohteen purkaminen on kokonaan valmistunut.

Yhtiön poistosuunnitelma päivitettiin tilikaudelle 2018. Poistosuunnitelman mukaan rakennukset poistetaan taseesta 5 - 12 vuoden aikana. Rakennusten poistoja kirjattiin yhteensä 141.561,27 euroa, purettavan kohteen liittymiä poistettiin taseesta 8.237,33 euroa.

Tilikauden liikevaihto on 544,065,58 euroa. Lainoja lyhennettiin 157.387,83 euroa ja korkokulut olivat 2.240,88 euroa. Lainasaldo 31.12.2024 on 519.522,25 euroa, josta kunnan lainojen osuus 345.005,18 euroa. Tilikauden tulos on 42.098,63 euroa ylijäämäinen.

Kiinteistö Oy Mäyrä: Hallituksen puheenjohtajana toimii Jari Aitta ja varsinaisia jäseniä ovat Pertti Kamula, Inkeri Perttunen sekä Kirsi Kumpulainen. Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Hallitus kokoontui kaksi kertaa. Tilintarkastajana toimii Utajärvi-konsernin valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Palomäki HT, KHT.

Laki yhteishallinnosta suo asukkaille vaikuttamismahdollisuuden asumistaan koskeviin asioihin. Asukaskokous pidettiin ja kokoukseen osallistui kolme asukasta.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta. Isännöintipalveluista maksettiin Utajärven kunnalle 4.030,99 euroa ja toimistokulukorvauksia 807,24 euroa. Yhtiön toimitusjohtajana on Sanna Valtanen. Tekniset asiantuntijapalvelut ostetaan Utajärven kunnalta ja niistä maksettiin 831,91 euroa. Huoltokirjan käytöstä Utajärven kunnalle maksettiin 65,76 euroa.

Asuntojen käyttöaste vuonna 2024 on 97,57 %. Asuntojen vajaakäytön vuoksi vuokratuottoja jäi saamatta 3.029,09 euroa. Asukkailta perittävä neliövuokra kerrostalon puolella rapuissa A – C on 8,08 euroa/jm² ja nk. liikesiivessä 10,92 euroa/jm². Hallituksen päätöksellä omakustannusvuokria korotetaan 1.1.2025 alkaen 0,40 euroa/m²/kk.

Tilikauden liikevaihto on 128.641,96 euroa. Kiinteistön korjauksia tehtiin tilikaudella 13.118,33 eurolla. Utajärven kunnalle lyhennettiin lainaa 7.063,90 euroa, muita lainoja ei ole. Korkokulut ovat 1.986,67 euroa. Lainasaldo 31.12.2024 on 45.915,28 euroa. Tilikaudella purettiin 9.325,00 euroa asuintalovarausta vuodelta 2014. Tilikaudelle muodostettiin uusi asuintalovaraus 19.970,00 euroa. Tilikauden tulos on 13,60 euroa ylijäämäinen.

KIINTEISTÖOSAKEYHTIÖIDEN TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2024

Asia	Tavoite	Vuoden 2024 toteuma
Kysyntää vastaavat, toimivat vuokra-asunnot.	-korkea käyttöaste ja hyvä asukastytyväisyys.	-käyttöasteet pysyivät ennallaan. -kysyntään pystytty vastaamaan, kysyntää eniten pienistä asunnoista (1 hlön

		kotitaloudet), asumisen tukien vaikutus näkyy kysynnässä. -nopea reagointi vikailmoituksiin. -asiakaspalvelun saavutettavuus hyvällä tasolla.
Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asukasviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen.	-asuntojen kosteusmittaus aina muuttojen yhteydessä ja remontointi tarpeen mukaan. Epäkelpoja asuntoja ei vuokrata, remonttien kiireellisyys arvioitava erikseen. -asukaskokouksia vuosittain, vähintään 1/vuosi/yhtiö (lakisääteinen asukasdemokratia)	-asuntojen kosteusmittaukset toteutettiin aina muuttojen yhteydessä -remontteja toteutettiin taloudellisten resurssien puitteissa. Joissakin tapauksissa pitkät odotusajat remonteille -pakollisia huolto- ja korjaustöitä tehtiin pitkin vuotta tarpeen mukaan -asukaskokoukset pidetty 9/2024

	KIINTEISTÖ OY JÄRVENNEITO	KIINTEISTÖ OY MÄYRÄ
kunnan omistusosuus	100 %	82 %
käyttöaste % (saamatta jäänyt vuokratulo)	90,75 % (51.905,24)	97,57 % (3.029,09)
LIIKEVAIHTO	544.065,58	128.641,96
de minimis -tuki (kunta)	60.000,00	0
Hoitokulut	413.948,45	102.989,54
Rahoituskulut	2.240,88	1.986,67
Lainojen lyhennykset	157.387,83	7.063,90
asuintalovarausten muutokset		+10.645,00
TILIKAUDEN TULOS	+ 42.098,63	+ 13,60
Lainasaldo 31.12.2023	519.522,25	45.915,28
Valtiokonttori	165.517,07	0,00
rahoituslaitos	0,00	0,00
kunnan tertiäärilainat	354.005,18	45.915,28
oma pääoma	302.219,55	49.148,99
Tase	900.742,65	273.005,84

Talousarvion yhteydessä tytäryhtiöille on asetettu tavoitteita, joiden toteutumista esitetään seuraavassa taulukossa.

Tavoite	Toimenpide/ Mittari	Toteutuminen Koy:t	Toteutuminen Yrityspuisto Oy
Raportointi kunnanhallitukselle. Krt/vuosi	4kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaiskatsaus merkittävistä muutoksista kunnanhallitukselle.Krt/ vuosi	2kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaiskatsaus tarkastuslautakunnalle.Krt/ vuosi	Vähintään1 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tarkastelu. Krt/vuosi	Tilinpäätöksen yhteydessä	Taloyhtiöiden hallitukset hyväksyivät päivitetyn riskien kartoituksen yhtiöiden osalta 16.2.2021	Yrityspuiston hallitus hyväksynyt päivitetyn riskien kartoituksen 21.3.2024

1.7.3. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sote –muutoksen myötä lainsäädäntö velvoittaa kunnat yhtiöittämään hyvinvointialueille vuokrattavat kiinteistöt. Tämä tulee vaikuttamaan myös kunnan konsernirakenteeseen.

Utajärven Yrityspuisto Oy:n toiminnassa kiertotalous- ja energia-alan yritysten investoinnit ja tulevaisuuden suunnitelmat toteutuessaan vaikuttavat positiivisesti kunnan elinkeinoelämän kehitykseen.

Koy Järvenneidon vanhaa kiinteistökantaa on purettu ja edessä on lisää elinkaaren päässä olevien kiinteistöjen purkamista. Koy Mäyrän toiminnassa ei ole odotettavissa olennaisia muutoksia entiseen. Olennaista taloyhtiöiden toiminnassa on pitää vuokra-asuntojen käyttöaste mahdollisimman korkealla. Tytäryhtiöiden lainantarpeen muuttumista entiseen verrattuna ei ole odotettavissa.

1.7.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lainsäädäntöä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Konserniohjaus sekä sen vastuut on kirjattu hallintosääntöön ja konserniohjeeseen. Hallintosääntö päivitettiin vuonna 2024. Konsernivalvontaa on hoitanut konsernijohto ja kunnan nimieivät yhtiökokousedustajat ja yhtiöiden hallituksiin valitut jäsenet. Konserniyhtiöille asetetut tavoitteet toteutuivat ja riskikartoitus yhtiöissä on ajan tasalla. Konsernivalvonnan kehittämis-kohteena voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella on konserniohjeistuksen päivittäminen.

1.7.5. Konsernitilinpäätös

KONSERNITULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	2024	2023
Toimintatuotot	4 128	4 289
Toimintakulut	-14 032	-14 668
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	0	6
Toimintakate	-9 905	-10 373
Verotulot	7 485	7 152
Valtionosuudet	5 230	5 323
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	185	144
Muut rahoitustuotot	20	24
Korkokulut	-105	-96
Muut rahoituskulut	-8	-2
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	92	70
Vuosikate	2 902	2 173
Poistot ja arvonalentumiset	-1 552	-1 524
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät yht.	0	0
Tilikauden tulos	1 350	650
Tilinpäätössiirrot	1	415
Laskennalliset verot	-2	-3
Vähemmistöosuudet	-2	-2
Tilikauden yli-/alijäämä	1 347	1 060

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toimintatuotot/toimintakulut	29,4 %	29,2 %
Vuosikate/poistot	187,0 %	142,6 %
Asukasluku	2 472	2 492
Vuosikate, euroa/asukas	1 174	872

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja. Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulora-hoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista poistonalaisten investointien tasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa. Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärä ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 902	2 173
Tulorahoituksen korjauserät	-11	66
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 891	2 240
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 662	-2 612
Rahoitusosuudet investointimenoihin	473	755
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	48	867
Investointien rahavirta yhteensä	-5 141	-990
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-2 250	1 250
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	31	41
Antolainauksen muutokset yhteensä	31	41
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 222	-1 396
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-66	-51
Lainakannan muutokset yhteensä	712	-1 447
Oman pääoman muutokset	0	-876
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	0	0
Saamisten muutos	-225	1 684
Korottomien velkojen muutos	-118	-1 531
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-342	153
Rahoituksen rahavirta yhteensä	401	-2 128
Rahavarojen muutos	-1 848	-879
Rahavarat jakson alussa	6 760	7 638
Rahavarat jakson lopussa	4 911	6 760

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-7 861 304	-8 418 921
Investointien tulorahoitus, %	56 %	117 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,93	1,55
Kassan riittävyys, pv	85	131

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8. Kunta voi halutessaan esittää myös todellisiin lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

- Konsernituloslaskelmasta: toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut ja tilikauden verot
- Konsernin rahoituslaskelmasta: investointimenot, antolainasaamisten lisäykset ja pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertomena 30 pv.

KONSERNITASE - VASTAAVAA

(1 000 euroa)	2024	2023
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	977	683
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	977	683
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 249	1 864
Rakennukset	13 068	12 816
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 678	4 592
Koneet ja kalusto	73	73
Muut aineelliset hyödykkeet	122	122
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 069	521
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	23 259	19 987
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	37	37
Osakkeet ja osuudet	861	825
Muut lainasaamiset	57	65
Sijoitukset yhteensä	954	926
Pysyvät vastaavat yhteensä	25 190	21 596
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	76	131
Muut toimeksiantojen varat	51	73
Toimeksiantojen varat yhteensä	127	203
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	196	217
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	429	527
Muut saamiset	603	120
Siirtosaamiset	80	207
Saamiset yhteensä	1 308	1 071
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	11	10
Rahoitusarvopaperit yhteensä	11	10
Rahat ja pankkisaamiset	4 900	6 750
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	6 220	7 830
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 537	29 630

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2024	2023
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	7 504	7 504
Muut omat rahastot	423	424
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 473	6 410
Tilikauden yli-/alijäämä	1 347	1 060
Oma pääoma yhteensä	16 747	15 398
Vähemmistöosuudet	32	30
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	76	131
Lahjoitusrahastojen pääomat	50	50
Muut toimeksiantojen pääomat	53	75
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	179	256
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 285	9 483
Lainat julkisyhteisöiltä	89	166
Korottomat		
Muut velat	565	536
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 197	1 123
Lainat julkisyhteisöiltä	76	142
Korottomat		
Saadut ennakot	21	14
Ostovelat	1 052	992
Muut velat	166	334
Siirtovelat	1 095	1 127
Laskennalliset verovelat	32	29
Vieras pääoma yhteensä	14 579	13 946
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 537	29 630

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	53,2 %	52,1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	86,4 %	83,1 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	8 820	7 470
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	3 568	2 998
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	11 648	10 913
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	4 712	4 379
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	11 798	11 071
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	4 773	4 443
Lainasaamiset, 1 000 euroa	57	65
Asukasmäärä	2 472	2 492

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä

aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernin välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymän konsernissa ei asukaskohtaista lainamäärää esitetä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.8. Tilikauden tuloksen käsittely**1.8.1. Tilikauden tuloksen käsittely**

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnan vuoden 2024 tilikauden vuosikate on 2 531 268,57 euroa. Vuosikatteesta vähennetään suunnitelmanmukaiset poistot 1 290 014,95 euroa ja arvonalentumiset 1 000 000 euroa. Näiden jälkeen tulokseksi muodostuu 241 253,62 euroa. Poistoeron muutoksen 84 510,19 euroa jälkeen tilikauden ylijäämä osoittaa 325 763,81 euroa.

Kunnanhallitus esittää tuloksen käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 325 763,81 euroa siirretään taseeseen tilikauden ylijäämätilille. Kumulatiivinen ylijäämä on tämän jälkeen 6 881 763,04 euroa

2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

2.1. Hallintopalvelut (50)

2.1.1. Hallintopalvelut yhteensä

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta		
Mahdollistetaan etätyö ja moderni asuminen maaseutumaisessa ympäristössä. Sähköisten palveluiden ajantasaistaminen ja kehittäminen	Kehitetään edelleen sähköistä asiointia poikkihallinnollisesti Sähköinen asiointi -palvelulla. MITTARI: Sähköisen asioinnin palvelu on käytössä, ja sillä on toteutettu vähintään kahteen palveluun sähköisen asioinnin mahdollisuus. Kehitetään henkilöstön digiosaamista DigiHelppi -hankkeen kautta. MITTARI: Kyselyn tulokset henkilöstön digiosaamisen tasosta.	Sähköisen asioinnin mahdollisuuksia kehitettiin vuoden 2024 aikana asuminen palveluissa sekä liikuntapalveluissa. Vuokra-asuntoihin liittyvänä asiointina toteutettiin sähköinen vuokrahakemus ja irtisanomisilmoitus, sekä mahdollisuus ilmoittaa sähköisesti asumisrauhan häirinnästä. Liikuntapalveluiden osalta mahdollistettiin vakio- ja kesävuorojen sähköinen hakeminen. Vuoden 2024 aikana DigiHelppi-hankkeessa kehitettiin ja käyttöönotettiin kunnalle digiperehdytyksen ja osaamisen arvioinnin toimintamalli.
Palveluiden toimivuuden ja laadun ylläpitäminen Kuntalaiskysely palveluiden toimivuudesta kahden vuoden välein.	Kuntalaiskyselyn tekninen toteutus hallinnon toimesta. Johtoryhmä vastaa toteutuksesta muilta osin. MITTARI: Kuntalaiskysely on toteutettu Digiohjelman (digitalisaation edistämisen ohjelman) laatiminen. MITTARI: Digiohjelma on laadittu	Kuntalaiskyselyä ei vuoden 2024 aikana toteutettu. Digiohjelma laadinta on aloitettu, mutta siirretty vuodelle 2025, johon myös kuntastrategian päivittäminen on ajoitettu.

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
Tulostavoite: Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.		
Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Osallisuussuunnitelman mukainen toiminta. Elinvoimaryhmän säännönmukainen toiminta.	Laaditaan osallisuussuunnitelma. MITTARI: Osallisuussuunnitelma on laadittu.	Erillistä osallisuussuunnitelmaa ei ole laadittu, tarkoituksenmukaisinta on kytkeä se esimerkiksi osaksi hyvinvointisuunnitelmaa.
Kehitetään kuntalaistiedottamista nyky-aikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Viestinnän monikanavaisuus.	Utarjari.fi -verkkosivustoa ajantasaisesti ja selkeytetään. Tiedon löydettävyyttä ja sivuston käytettävyyttä parannetaan toteuttamalla verkkosivuston tekninen uudistus. MITTARI: Verkkosivuston tekninen uudistus on toteutettu.	Toteutui.

HALLINTOPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Hallintopalveluiden talousarvion toimintakate alittui 219 388,67 euroa. Suurin alitus tapahtui palveluiden ostoissa 150 558,19 euroa. Tulot ylittyivät 25 971,06 euroa.

HALLINTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	483 599	535 018	0	535 018	540 424	101,0 %	5 406
Tuet ja avustukset	49 008	40 000	0	40 000	58 468	146,2 %	18 468
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	2 097	-	2 097
Toimintatuotot yht.	532 607	575 018	0	575 018	600 989	104,5 %	25 971
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-749 193	-883 966	0	-883 966	-862 265	97,5 %	21 701
Palvelujen ostot	-1 358 077	-1 444 212	0	-1 444 212	-1 293 654	89,6 %	150 558
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 982	-43 690	0	-43 690	-39 118	89,5 %	4 572
Avustukset	-88 500	-80 000	0	-80 000	-68 542	85,7 %	11 458
Vuokrakulut	-54 451	-39 300	0	-39 300	-26 669	67,9 %	12 631
Muut toimintakulut	-21 968	-3 450	0	-3 450	-10 952	317,5 %	-7 502
Toimintakulut yht.	-2 322 172	-2 494 618	0	-2 494 618	-2 301 200	92,2 %	193 418
Toimintakate	-1 789 565	-1 919 600	0	-1 919 600	-1 700 211	88,6 %	219 389

2.1.2. Hallintopalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

HALLINTOPALVELUIDEN TEHTÄVÄALUE

Hallintopalveluiden tehtäväalueeseen kuuluu valtuuston, kunnanhallituksen, tilintarkastuksen, lupa- ja valvontalautakunnan, keskusvaalilautakunnan, kunnan johtamisen, edustamisen ja tiedottamisen, hallintotiimin ja työntekijöiden työterveyshuollon menot. Nykyisen hallintomallin mukaan myös elinkeino- ja hyvinvointivaliokuntien menot kuuluvat hallintopalveluiden tehtäväalueelle.

Hallintopalveluiden toimialaan sisältyvien talous-, henkilöstö- ja yleishallinnollisten sekä tiedonhallinnan tehtäväalueiden johtamisesta vastaa hallintojohtaja. Hallintotiimi hoitaa kunnan toimistotehtävät. Asiointipisteen tehtäviin kuuluu kunnan, Kelan ja TE-toimiston avustavat asiakaspalvelutehtävät. Työterveyshuollon palvelut ostettiin Oulunkaaren Työterveys Oy:ltä.

Monetra Oulu Oy on tuottanut Utajärven kunnalle talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalveluita 1.1.2023 alkaen. Monetran tuottamiin taloushallinnon tukipalveluihin sisältyvät mm. kirjanpidon, taloussuunnittelun, tilipäätöksen, osto- ja myyntilaskutuksen sekä reskontran, maksuliikenteen ja kassaennustamisen palvelut. Lisäksi kunta hankkii perintäpalveluita Monetra Oulu Oy:ltä kunnan perintätoiminnan tueksi. Monetran tuottamiin henkilöstöhallinnon tukipalveluihin sisältyvät mm. palkanlaskenta, matka- ja kuluhallinnan palvelut sekä työajanhallinnan tietojärjestelmäpalvelut. Monetra Oulu Oy:n tarjoamien henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien käyttöönottoprojekti päättyi alkuvuodesta 2024, kun Monetran palveluisin sisältyvät palkka- ja henkilöstöhallinnon järjestelmä sekä kulu- ja matkalaskujärjestelmä otettiin tuotantokäyttöön. Monetran tarjoamien taloushallinnon järjestelmien käyttöönotto on siirtynyt, ja toteutunee arviolta 2–3 vuoden kuluttua.

Tiedonhallinnan tehtäväalueeseen sisältyvän ICT-palvelutuotannon tueksi Utajärven kunta hankkii ICT-infra ja perustietotekniikan palveluita LapIT Oy:ltä. Näihin sisältyvät mm. lähi- ja etätuen, käyttäjä-, laite- ja lisenssihallinnan sekä laite-elinkaaren ja konesalin palvelut. Vuoden 2024 aikana toteutettiin pääosin LapIT:n ICT-palveluiden käyttöönottoprojektin 2. vaiheen mukaiset toimenpiteet, joihin sisältyi mm. hallinnon ja opetuksen työasemien, mobiililaitteiden sekä käyttäjätunnusten siirto LapIT Oy:n ICT-ympäristöön ja vakioitujen palveluprosessien sekä hallintajärjestelmien piiriin. Käyttöönottoprojektin 3. vaiheen mukaiset tietojärjestelmäsiirrot Oulunkaaren konesalista LapIT Oy:n konesaliin saatiin myös toteutettua, vuodelle 2025 jäi tehtäväksi vanhan konesalin hallittu alasajo.

Viestinnän ja markkinoinnin osalta vuonna 2024 viimeisteltiin ja tehtiin vuonna 2023 toteutetun brändiuudistuksen mukaisia materiaaleja kunnan viestinnän ja markkinoinnin sekä eri toimialojen käyttöön, lanseerattiin kunnan uusi www-sivusto sekä toteutettiin uuden brändi-ilmeen mukainen lanseerauskampanja mm. natiiviartikkelikampanjalla Kaleva Mediassa (yhteisöllisyys & kulttuuri, asuminen, yrittäminen), ulkomainonnassa sekä some- ja digimarkkinoinnissa. Yleisen kuntamarkkinoinnin lisäksi toteutettiin muun muassa Kirkonmutkan asuntojen kuvaukset ja kohdennettu asumiskampanja. Kesällä 2024 toteutettiin myös kunnan brändikuvaukset.

Viestintä otettiin vahvemmin mukaan osaksi kunnan koko strategiaa ja kaikkea tekemistä, jonka myötä johtoryhmäyhteistyötä viestinnän osalta tiivistettiin ja viestintä tuli mukaan toimialojen johtotiimeihin. Kuntaviestinnässä painottui myös vahvasti verkostoyhteistyö. Alueellisesta viestintäverkostoyhteistyötä oli vuoden 2024 aikana mm. Pohteen viestintätiimissä ja Humanpoliksen vetämässä Rokua Geopark -viestintätiimissä. TE24-uudistuksen myötä vahvaa

viestintäyhteistyötä vuoden aikana tehtiin myös Business Oulun vetämässä Oulun seudun työllisyysalueen viestintätiimissä.

Kunnan viestintää ja markkinointia kehitettiin vuonna 2024 suunnitelmallisemmaksi, monimediaisemmaksi ja kustannustehokkaammaksi. Viestinnän osalta toimialat ottivat vahvempaa otetta omasta toimialansa viestinnästä, ja eri toimialojen edustajista koostuva kunnan viestintätiimi jatkoi toimintaansa viestinnän asiantuntijan johdolla. Lisäksi viestinnän somekanavissa otettiin huomioon kanavakohtainen viestintä ja esimerkiksi vaikuttamisviestinnässä kanavana alettiin kehittämään LinkedIniä. Vuoden 2024 aikana tehtiin myös koko kunnan viestintää ohjaava Utajärven kunnan viestintäohjelma sekä kunnan sosiaalisen median ohje, jotka hyväksyttiin kunnanhallituksessa tammikuussa 2025. Kunta otti viestinnässään loppuvuodesta 2024 käyttöön Meltwaterin media- ja someseurannan seurantatyökalun, jonka avulla on mahdollista seurata Utajärven näkyvyyttä kansallisesti lehdistössä sekä sosiaalisissa medioissa.

2.2. Elinvoimapalvelut (51)

2.2.1. Elinvoimapalvelut yhteensä

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Yrityksien määrän lisääminen.		
Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä olemalla luotettava kumppani. Toimimme verkostomaisesti. Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen kunnan kehitysyhtiönä. Tuemme uuden yrittäjyyden syntyä ja uusien yritysten sijoittumista paikkakunnalle sekä vahvistamme olemassa olevia yrityksiä. Edistämme yritysten välistä yhteistyötä aktiivisesti. Tarjoamme laadukkaan ja saavutettavan palvelun. Kehitetään toisen asteen koulutusmahdollisuuksia sekä tarjotaan työssäoppimismahdollisuuksia	Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä olemalla luotettava kumppani. Toimimme verkostomaisesti sekä yritysten että sidosryhmien kanssa. Tiivistämme yhteistyötä erityisesti vihreän siirtymän toimenpiteitä tukevien sidosryhmien ja hankekumppaneiden kanssa ja lisäämme edunvalvontaa erityisesti poliittisten päättäjien suuntaan. Yrityspuisto Oy: noudatetaan Utajärven Yrityspuisto Oy:n ja Utajärven kunnan sopimusta elinkeinopalvelujen tuottamisesta. Yhtiö toteuttaa maksutonta, ennakkoivaa ja aktiivista yritysneuvontaa sekä alueen monipuolista elinkeinoelämän kehittämistä, markkinointia ja viestintää. Toteuttaa yhteisiä tilaisuuksia, tapahtumia ja koulutuksia. Tekee yritysalueen ja -tonttien markkinointia. Hankkii uusia yritystiloja ja suunnittelee uusia tontteja yhteistyössä yritysten ja kunnan kanssa. Osallistuu Mustikkakankaan, Hieta-selän ja Lämpötien alueiden kehittämiseen ja osallistuu kaavoitukseen. Hyödyntää oppisopimuskoulutuksen, työssäoppimisen ja oppilaitosyhteistyön yhteistyötä työllisyyden parantamiseksi hyvinvointiprosessin toimijoiden kanssa. Järjestää yrittäjien kahvitilaisuuksia sekä kuntapäätäjien toivomien yritysvierailuja. Perehtyy parhaisiin käytäntöihin muualla, osallistuu yritystukiverkoston koulutuksiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin.	Koko vuonna valtakunnallisesti yritysten perustaminen on muissa kuin osakeyhtiömuotoisissa yrityksissä vähentynyt. Uudet yrityskokeilumallit ovat madaltaneet kynnystä perustaa kokeiluyrityksiä. (1) 9 uutta yritystä, Utajärvellä perustettiin kolme kokeiluyritystä, eli heillä ei vielä ole Y-tunnusta. (2) puhelimitse ja pikaviesteillä tehtävät yhteydenotot ovat lisääntyneet. (3) Kasvua tavoitteena 11 yrityksellä ja kansainvälistymistä tavoitteena 2 uutta yritystä. (4) Yrittäjävalmennus yhteensä 5 kertaa (5) 2 yhteistä tapahtumaa Muhoksen ja Vaalan yrittäjäyhdistysten kanssa 29.4. ja 1.10. (6) 419 yrityskartoitusta/tapaamista. (7) Rahoitus ja tukihakemuksia 18 kpl ja suunnittelussa ja valmistelussa useita vuodelle 2025. (8) Urauta messuilla 20 näytteilleasettaa ja 350 vierasta. (9) Oppilaitosyhteistyötä tehty sekä kuntaan että yrityksiin suoraan. Yhteensä 4 tapaamista ja yhteydenpitoa oppilaitoksiin lisätty. (10) 17 tilaisuutta. 31.1. Suunnitteletko hallin rakentamista? Leaderinfo yrittäjille OSLeader 27.2. Erasmusvierailu Mustikkakan-kaalla Utajärven lukio ja paikallisia yrityksiä 13.3. Utajärven Yrittäjien hallituksen ja KASVA-hanke (Utajärven YP ja PPY) tapaaminen KASVA PPY 21.3. Utajärven Osuuspankin ja Finnveran rahoitusilta Utaj. OP ja Finnvera 2.4. Työmahdollisuudet Utajärven Isosuon aurinkopuiston rakennustyömaalla, Työllisyyspalvelut

	Edistää olemassa olevien hankkeita aktiivisesti sekä toimeenpanee alueen toimintaa edistäviä uusia hankkeita. Hyödyntää ulkopuolista rahoitusta. Kunnanjohtaja ja kunnanhallituksen puheenjohtaja osallistuvat yrityspuiston hallitustyöskentelyyn. Yrityspuisto raportoi 4 kertaa vuodessa kunnanhallitukselle, valtuustolle ja osallistuu elinkeinovaliokunnan kokouksiin. MITTARIT (YRITYSPUISTO): Syntyy vähintään 12 uutta yritystä vuonna 2024. Yhteydenotot lisääntyvät Kasvu ja kansainvälistyminen mahdollistunut. 1 kokonaisuus yhteistä yrittäjävalmennusta. Vähintään 1 yhteinen suurempi yrittäjä tapahtuma. 300 kappaletta toteutuneita yritystapaamisia ja/tai kartoituksia. Vähintään 20 kpl rahoitus- ja tukihakemuksia. UraUta messujen järjestäminen: 20 esille asettajaa ja 200 vierasta. Vähintään 2 oppisopimuskoulutukseen liittyvää tilaisuutta työllisyyspalvelujen kanssa; kesätyöinfo ja yhteistilaisuus. Vähintään 10 yrittäjä tapaamistapahtumaa yhteistyössä Utajärven kunnan ja muiden toimijoiden kanssa. 1-2 kertaa /kk elinkeinon johtotiimin (kunnanjohtaja, elinympäristöjohtaja ja YP:n toimitusjohtaja) kokoontumiset. Arvioidaan toiminnan ja palvelujen laatua sekä kehitetään ja uudistetaan tapaa toimia arvioinnin ja yritysten tuottaman tiedon pohjalta.	9.4. Nuorten yrittäjältä Nuokkarilla OSLeader, Nuorisoleader, Utajärven 4H, Sami Mustonen 10.4. Isosuo aurinkopuiston kuntalaisilta Skarta ym. 23.4. KASVA Karkelot - Uusiutuvan energian mahdollisuudet ja kiertotalous paikallisia yrityksiä, KASVA yliopisto, Liminka 6.5. Aurinkopuiston työpaikkailta OSS - Adde Oy, työllisyyspalvelut 22.5. Karhunluola Muhoksen 4H, kuntia ja kehitysyhtiöitä 17.8. Tervetuloa Utajärvi SolarPark - aurinkopuiston avoimiin oviin Skarta ym. 22.8. Aamupalatilaisuus - Näkyvyyttä ja kasvua: markkinoinnin tehotunti pk-yrityksille aamupalatilaisuus itsenäisen, webinaari Design Inspis, Digizer, Seoptimi Oy, Hauki Media 5.9. Yrittäjän päivän aamiainen Utajärven OP, Koontia 21.9. Virtaa festivaalit Kunnan hyv.palv, käsityöyhd., muita yrityksiä ja yhdistyksiä 2.10. Kasvun paikat -Yritystoiminnan suunnittelu, Ideasta tuotteeksi ja myyntiin OSUusyrityskeskus hyödyntäminen markkinoinnissa Humanmangi 6.11. Business Festival aamupalatilaisuus Merilän kartanossa Utaj. Kunta, 7.11. CAP27 ja kosteikot, ajankohtaisia maatalousyrittäjille Maa- ja kotitalousnaiset ja ProAgria Oulu, Oulun maa-seutupalvelut, Centria AMK-KASVA (11) Elinkeinojen johtotiimi on koontunut säännöllisesti 1-2 krt kuukaudessa. (12) On arvioitu toiminnan ja palvelujen laatua sekä kehitetään ja uudistetaan jatkuvasti tapaa toimia arvioinnin ja yritysten tuottaman tiedon pohjalta. Yritysneuvontaa annetaan yrityksen kaikissa elinkaaren vaiheissa.
Alueellinen yhteistyö Oulujokilaaksoissa: Humanpolis Oy	Humanpolis Oy: Yhdessä tehtävä aluemarkkinointi ja matkailun edistäminen. Saavutettavuuden ja lähimatkailun kehittäminen, kohteiden palvelutason parantaminen. Yrittäjien, asukkaiden ja päättäjien Geopark osaamisen lisääminen, alueellisen yhteistyön vahvistaminen, kansallisen ja kansainvälisen	Humanpolis: Saavutettavuus: Rokuan linja-autovuoroa kampanjotiin. Linja-autovuoron käyttömäärä parani hieman (+15,2 %), mutta oli edelleen erittäin vähäistä. Vuoden 2024 aikana aloitettiin maakunnallisen saavutettavuushankkeen valmistelu. Kärjeksi valikoitui charter-

	verkoston ja päättäjäsuhdeiden vahvistaminen ja yrittäjyyden palveluportaalien luominen alueen yrittäjille Geopark-näyttelyn rakentaminen Rokualle Kahveroiseen Utajärven kunnan ylläpitämiin tiloihin Yhteiset tilaisuudet, tapahtumat ja koulutukset sekä Oulujokilaakson alueelliset hankkeet. MITTARIT: Julkisen liikenteen käyttö ja vuoromäärät. Infopisteiden, taulujen, taideteosten ja reittitiedon kattavuus. Kunnostettujen reitistöjen määrä, matkailijoiden palautteen laatu. Yhteisellä alustalla myytävien tuotteiden määrä ja alustan kautta myytyjen palveluiden volyymi. Tilaisuuksien ja kurssien määrä sekä niiden osallistujamäärät Syntyneiden kumppanuuksien ja yhteistyöllä toteutettujen tuotosten (tapahtumat, tilaisuudet, hyödykkeet) määrä. Geopark-toiminnan näkyvyys valtionhallinnon viestintäkanavissa. Suomen Geoparkien yhteisten toimenpiteiden määrä. Kumppanuuksien määrä, yhteydenpidon aktiivisuus. Osallistuvien yritysten ja myytävien tuotteiden määrä. Toteutettujen markkinointitoimenpiteiden määrä ja vaikuttavuus. Uusien matkailuyritysten määrä. Matkailuinvestointien määrä. Osaamista tukevien tapahtumien ja hanketuen määrä. Uusien matkailuyritysten määrä, matkailun liikevaihto. Verkostotapaamisten määrä ja osallistujamäärät.	liikenteen edistäminen. Hankesuunnitelma jätettiin käsittelyyn loppuvuodesta 2024 Näkyvyyden lisääminen: Geopark-statusen alueellisen näkymisen lisäämiseksi tärkeimpiä toimenpiteitä olivat karttaesitteet (n. 4000 kpl) Löytöretki-kesälehti (6000 kpl), ympäristötaideteosten (7 kpl) toteuttaminen ja näyttelypisteiden (3 kpl) ylläpito. Maastoon asennettiin tarinallistamishankkeella toteutetut uudet luontotaulut Lemmenpolulle (1 kpl), Pookivaaralle (3 kpl) ja Manamansaloon (10 kpl). Rokuageopark.fi sivuston uudistettiin Kohteiden palvelutason parantaminen: Toimenpiteinä olivat Oulujokilaakson uudistuvat retkeilyreitit -hankkeen reittikunnostukset. Toteutetussa matkailijakyselyssä reitistöt saivat pääosin hyvää palautetta. Meneillään olevalla reitistöhankeella saatiin toimintavuoden aikana parannusta Tervareitistön reittipohjaan. Osaamisen parantaminen: Yrittäjille suunnattuja tilaisuuksia olivat tuotteistamisen ja markkinoinnin tueksi järjestetyt työpajat ja infot, koulutusmatkailun tuotteet, yrittäjyysryhmän tapaamiset, Rokua Geopark kuukausitulet -tapaamiset ja kunnittaiset matkailutyöpajat. Asukkaille järjestetyistä tilaisuuksista tärkeimmät olivat Geopark-viikon tapahtumat ja taidetyöpajat sekä ympäristötaideteosten julkistamistilaisuudet. Yhteensä tilaisuuksiin osallistui noin 150 henkeä. Paikallisten koulujen kanssa toteutettiin teemapäiviä: Manamansalon retki, Rokuan retki ja Kirkkosaaren metsäpäivä. Myös Oulun seurakuntien 10-leiri oli tärkeä ympäristökasvatustilaisuus. Siellä työpajaan osallistui yhteensä 500 lasta ja nuorta. Päättäjille suunnatuista tilaisuuksista tärkeimmät olivat matkailutyöpajat sekä valtuustovierailut. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä noin 50 luottamushenkilöä ja viranhaltijaa. Kansallisten ja kansainvälisten verkostojen ja suhteiden vahvistaminen: Osallistuttiin kansalliseen ja kansainväliseen Geopark-toimintaan. Kansallisesti kokoonnuttii kolme kertaa.
--	---	--

	Toimintavuoden aikana edistettiin kansallisen rahoituksen mallia. Tärkein saavutus oli eduskunnan jakovararahan saaminen geopark-alueiden kehittämiseen metsähallituksen mailla. Vuoden 2024 aikana myös jatkettiin Geopuistot kestävän matkailun veto-voimatekijöiksi -hanketta. Osallistuttiin K50-messuille ja Erämessuille. Hankkeessa myös toteutettiin geoparkien näkyvyyttä lisääviä digitaalisten kanavien kampanjoita. Kansainvälisesti verkostotoiminta painottui Geopark-verkostoihin ja matkanjärjestäjätilaisuuksiin. Euroopan Geopark-verkoston tapaaminen Kula-Salihli UNESCO Global Geoparkissa Turkissa. Euroopan Geopark-verkoston konferenssiin Reykjanes UNESCO Global Geoparkissa Islannissa. Toiminnanjohtaja valittiin Euroopan Geopark-verkoston neuvoo-antavaan komiteaan (AC) Vuoden aikana solmittiin yksi uusi Sistership Geopark -kumppanuus, kun Rokua Geoparkin ja Aso Geoparkin (Japani) välille allekirjoitettiin kumppanuussopimus. Toiminnanjohtaja teki yhden Unescon arviointikäynnin espanjalaiseen Courel Mountains Geoparkiin. Osallistuttiin vuoden aikana kansainvälisiin matkanjärjestäjätilaisuuksiin. Tapahtumien yhteydessä tavattiin n. 100 matkanjärjestäjien edustajaa. Tapaamiset johtivat toteutuneeseen ryhmämatkaan Rokua Geoparkiin. Markkinoinnin vahvistaminen alueellisesti, kansallisesti & kansainvälisesti: Yhteismarkkinoinnin kampanjat olivat tärkeimpiä seudullisia ja kotimaan markkinan toimenpiteitä. Mukana oli 25 alueen matkailuyritystä. Yhteismarkkinoinnin budjetti oli n. 5800 euroa. Toteutettiin matkailijakysely internet-lomakkeella. Kyselyllä tavoitettiin noin 170 alueella matkaillutta henkilöä. Osallistuttiin Pohjolan rengastien brändin kehittämiseen. Markkinointityön tuloksena myös Rokua Geopark -alue sai paljon näkyvyyttä kansainvälisissä tilaisuuksissa, esimerkiksi Yhdysvalloissa, Keski- ja Etelä-Euroopassa, Lähi-Idässä ja Intiassa. Alueen elinvoiman koordinointi ja markkinointi:
--	--

	Aluemarkkinointia suunniteltiin sekä Humanpoliksen ja kuntien välisessä viestintätiimissä että Rokua Geopark yrittäjyysryhmässä. Viestintätiimissä suunniteltiin yhteisiä markkinoinnin toimenpiteitä, mutta tahtotila yhteisiin toimenpiteisiin jäi vähäiseksi ja tiimin toiminta ohjautui lähinnä ajan-kohtaisten tilaisuuksien ja tapahtumien esittelyyn. Rokua Geoparkin yrittäjyysryhmässä aluemarkkinointia suunniteltiin yhteismarkkinoinnin näkökulmasta, jolloin tuodaan esiin myös yksittäisiä matkailupalveluita ja -yrityksiä. Kehittämissuunnitelman päivitettiin. Humanpolis koordinoi myös Oulujokilaakson kulttuuritiimiä. Vuoden 2024 tapaamiset keskittyivät erityisesti Humanpoliksen ympäristötaide- ja tapahtumahankkeisiin ja niiden toimenpiteisiin. Investointien houkuttelu alueelle: Osallistuttiin tarpeen mukaan kunnittaisiin matkailualueiden maankäytön suunnittelukeskusteluihin ja uusien toimijoiden hakemisen valmisteluun. Humanpoliksen edustajat osallistuivat myös reitistöjen suunnitteluun. Yrittäjien kanssa käytiin keskusteluita liiketoiminnan laajentamiseen tai kehittämiseen liittyvistä mahdollisuuksista. Humanpolis myötävaikutti esim. yhden matkailuyrityksen omistajanvaihdokseen ja tuki uutta yrittäjää tuoteportfolion suunnittelussa. Yrittäjyyden palveluportaalin luominen alueen yrittäjille: Humanpolis Oy:n sivusto uudistettiin. Humanpoliksen sivuilla olevaa yrittäjille suunnattua sisältöä selkeytettiin ja pyrittiin paremmin konkretisoimaan kuntien elinkeinopalveluiden ja Humanpoliksen elinvoimatyön välisiä eroavaisuuksia. Humanpoliksen tarjoamat palvelut suunnataan erityisesti matkailutoimialalle.
--	---

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma															
<u>Tulostavoite:</u> Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta																	
Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille. Markkinoidaan tontteja, asuntoja, viihtyisää ja maaseutumaista ympäristöä sekä luontoharrastusmahdollisuuksia.	MITTARI (YHTEINEN): Facebook, Instagram ja Twitter tilin, seuraajien lukumäärä lisääntyy. Kunnan nettisivujen kävijämäärät lisääntyvät. Brändiuudistus toteutuu ja kunnalla on uudet nettisivut vuoden 2024 aikana. MITTARI: Utajärven Yrityspuiston verkkosivut uusiutuvat ja kävijämäärät kasvavat Utajärven Yrityspuiston sosiaalisen median kanavat kasvavat: LinkedIn painotuksessa ja kasvua nyt 160 ja tavoite 50 % kasvu, muut kanavat (YouTube ja Facebook) kasvavat maltillisesti 10 %	<table> <tr> <td>vuosi</td><td>2023</td><td>2024</td></tr> <tr> <td>Facebook</td><td>1632</td><td>1754</td></tr> <tr> <td>Instagram</td><td>1141</td><td>1237</td></tr> <tr> <td>YouTube</td><td>160</td><td>173</td></tr> <tr> <td>LinkedIn</td><td>71</td><td>204</td></tr> </table> Twitter/X ei toimenpiteitä 2024 ja tilistä luovutaan, panostus LinkedIn. Verkkosivusto uusittu kevättalvella pääsiäisen aikaan, jonka vuoksi kävijädata nollautunut ja ei verrokkikelpoinen ed. vuoden lukuihin. Sivuja uudistettu ja lisätty kielikäänös käyttöön ja osa sisällöistä on englanniksi. LinkedIn vuoden 2024 lopussa noin 360 seuraajaa. Facebook 635 seuraajaa, YouTube 287 seuraajaa.	vuosi	2023	2024	Facebook	1632	1754	Instagram	1141	1237	YouTube	160	173	LinkedIn	71	204
vuosi	2023	2024															
Facebook	1632	1754															
Instagram	1141	1237															
YouTube	160	173															
LinkedIn	71	204															
Viedään uusia asumisen kohteita aktiivisesti eteenpäin.																	
Ylläpidetään väkiluvun ja väestörakenteen myönteisen kehittymisen tueksi lapsiperhepakettia. Lapsiperhepaketti: maksuton varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäiväkerhotointa 1-3 luokkalaisille, kotihoidontuen kuntalisä.	Strategiabudjettivaraus lapsiperhepaketin resurssointi: maksuton varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäiväkerhotointa 1-3 luokkalaisille, kotihoidontuen kuntalisä MITTARI: lasten osuus väestömäärästä kasvaa Väestömäärän kehitys positiivinen	Asukasmäärä laskenut vähemmän vuonna 2024 kuin aikaisempina vuosina ja lasku oli -20 henkilöä. Suunta vaikuttaa positiiviselta. Lasten osuus (15v ja alle) on laskenut 0,3% ed. vuoteen verrattuna. 1-6 vuotiaiden määrät: 31.12.2023 = 87 31.12.2024 = 85															

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021 – 2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Järjestetään eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.		
Kehitetään merkittäviä elinvoimaa tukevia tapahtumien järjestämistä yhteistyössä järjestöjen kanssa.	Markkinoinnilla luodaan positiivista kuvaa alueesta elinvoimaisena yrittämisen, asumisen ja matkailun alueena sekä investointien kohteena. Haetaan alueelle uusia yrityksiä ja yrittäjiä, joista saadaan myös uusia asukkaita. Brändin uudistaminen ja markkinoinnin suunnitelmallinen kehittäminen Yrityspuiston viestintä on aktiivista sen omissa eri kanavissa. Yrittäjämarkkinointi Yritysrekisteri käytössä MITTARI: Yrityspuiston uutiskirjeen tällä hetkellä 100 tilaajaa ja tilaajia 50 kappaletta lisää.	Käsityöyhdistyksen, Oulun Yliopiston ja yritysten kanssa yhteistyössä Virtaa festivaalit syksyllä 2024. Osallistuttu aktiivisesti tapahtumiin, jossa tavataan uusia yrityksiä sekä kontaktoitu yrityksiä aktiivisesti. Uutiskirjeen tilaajia joulukuussa 151. Yritysrekisterissä 109 kpl yrityksiä.

ELINVOIMAPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Elinvoimapalveluiden talousarvion toimintakate ylittyi 13 565,17 euroa. Ylitykset kohdistuivat tasaisesti eri tiliryhmiin. Suurin ylitys oli palveluiden ostoissa. Avustukset eivät ylittyneet. Kotihoidontuen kuntalisää maksettiin n. 50 % vähemmän kuin vuonna 2023.

ELINVOIMAPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	860	0	0	0	3 346	-	3 346
Tuet ja avustukset	9 041	0	0	0	26 986	-	26 986
Muut toimintatuotot	5 342	0	0	0	0	-	0
Toimintatuotot yht.	15 243	0	0	0	30 332	-	30 332
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-32 008	-3 479	0	-3 479	-12 918	371,3 %	-9 439
Palvelujen ostot	-449 415	-485 245	0	-485 245	-529 809	109,2 %	-44 564
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 055	-2 500	0	-2 500	-7 160	286,4 %	-4 660
Avustukset	-63 775	-50 400	0	-50 400	-29 176	57,9 %	21 224
Vuokrakulut	-21 692	-18 940	0	-18 940	-23 899	126,2 %	-4 959
Muut toimintakulut	-4 878	0	0	0	-1 500	-	-1 500
Toimintakulut yht.	-587 824	-560 564	0	-560 564	-604 461	107,8 %	-43 897
Toimintakate	-572 581	-560 564	0	-560 564	-574 129	102,4 %	-13 565

2.2.2. Elinvoimapalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

ELINVOIMAPALVELUIDEN TEHTÄVÄALUE

Kunnan elinvoimaprosessi käsittää kunnan omat elinvoimapalvelut, joilla mahdollistetaan strategisten kärkihankkeiden toteutuminen, tytäryhtiö Utajärven Yrityspuisto Oy:n elinvoimapalvelut ja alueellisen osakkuusyritys Humanpolis Oy:n sopimuksen mukainen matkailua edistävä toiminta.

Yrityspuisto Oy:n sopimusta on päivitetty ja Humanpolis Oy:n sopimus on voimassa vuoteen 2026. Osakeyhtiöiden toimintaa arvioidaan säännöllisesti hallintosäännön mukaisesti.

Elinvoimapalveluiden vastuulla on pääasiassa kunnan elinvoiman lisääminen, ”lisää työpaikkoja” ohjelmassa esitetyt tulostavoitteiden mahdollistuminen. Tämän lisäksi elinvoimapalveluissa on ns. strategiabudjettivaraus, jonka tavoitteena on mahdollistaa kunnan merkittäviä strategisia kehittämiskärkiä. Elinvoimapalvelun resurssien tukemana kehitetään kunnan poikkitoiminnallista elinkeinoelämää, resursoidaan kehittämishankkeita ja sidosryhmäverkostoyhteistyötä ja mahdollistetaan myös alueellinen ja kansallinen ja kansainvälinen verkostoyhteistyö.

ELINVOIMAPALVELUIDEN EDUNVALVONTA JA VERKOSTOYHTEISTYÖ

Elinvoimapalveluiden edunvalvonta- ja verkostoyhteistyön oli vuoden 2024 aikana aktiivista. Edunvalvontaa tehtiin aktiivisesti mm. Tervantie -yhdistyksen kanssa tukeutuen Pohjois-Suomi ohjelmaan. Yhdistyksen tuella tehtiin yhteislausuntoja ja kannanottoja ja toteutettiin yksi edunvalvontamatka Helsinkiin. Alueellista edunvalvontaa ja yhteistyötä tehtiin säännöllisesti Oulujoen kilaakson Ysi-tiimissä.

Tuuli- ja lähien energian sekä vihreän vedyntuotannon toimeenpanoon liittyvää verkostoyhteistyötä tehtiin ympäristöministeriön työryhmätyöskentelyssä, BusinessOulun, kuntien, yritysten ja Kuntaliiton vihreän siirtymän ennakkotedunvalvontaverkostossa. Kunnan puhtaan siirtymän hankkeita esitettiin useille kansanedustajille ja verkostoilla. Hinku-kuntien verkostoyhteistyötä toteutettiin johtoryhmätyöskentelyn ja seminaarien kautta. Ympäristöministeriön työryhmätyöskentelyssä kerrottiin kunnan konkreettista tekemistä tiedoksi laajalle verkostolle mm. loppuseminaarissa loppuvuodesta. Myös Saksan Baden-Württembergin osavaltion alueen delegaation vieraili kunnassa toukokuussa hakien yhteistyömahdollisuuksia erityisesti puhtaan energian ja vedyn jatkojalostuksen osalta.

Kunnan konkreettiset maankäytön ja energia-alueiden ratkaisut sekä toimintakulttuuri herättivät vuoden aikana laajaa kiinnostusta. Myös kunnan logistinen sijainti sähköverkkojen kehitysnäköymien osalta vahvistui vuoden aikana verkostoyhteistyön tukemana.

ELINVOIMAPALVELUIDEN HANKKEET

Oulujoen moninaiskäyttö (OUMO): 2024 vuonna ei Utajärven alueella toteutettu OUMO-hankkeita. Hanke-esityksiä tehtiin kolme kappaletta. Utasen veneenlaskupaikka peruskorjaaminen, Sotkan järven veneenlaskupaikan peruskorjaaminen ja Utajärven taajama Siiransaaren uimarannan peruskorjaus. Hanke esitykset eivät saaneet OUMO rahoitusta.

Oulujoen vesistöalueen vesivisiohanke: Vuonna 2024 on valmisteltu jatkohanke ARVOVESI 3. Hankeaika on 2025-2027. Utajärven kunta on sitoutunut 1000 euroa/vuosi rahoitusosuudella ARVOVESI 3 hankkeeseen. Sopimuksella edistetään vesistöalueelle laaditun vesistövision ja sen toimenpide-ehdotusten toteuttamista. Sopimuksella sovitaan ARVOVESI3-hankkeen

johtoryhmän ja neuvottelukunnan perustamisesta, toimintaa edistävien koordinaattoreiden sijoituksesta ja rahoituksesta sekä erillisten hankkeiden toteutuksesta.

Oulun Seudun Leader: Utajärven kunta on maksanut vuonna 2024 kuntarahoitusosuutta 21 236 euroa. Utajärven kunta sai liikennepuistohankkeeseen myönteisen päätöksen rahoituksesta. Hankkeen kilpailutuksessa hankekustannus ylittyi selvästi kustannusarviosta. Kunta päätti, ettei hanketta lähdetä toteuttamaan.

Kiertola -hanke: Digitaalinen kiertotalousmateriaalien käytön ohjaus. Hankeen tavoitteena on laatia kuntien käyttöön toimintamalleja ja ehdotuksia, jotka mahdollistavat digitaalisten alustojen ja liiketoimintamallien kehittämistä ja käyttöönottoa liiketaloudellisesti kannattavalla tavalla. Yrityksiä hanke palvelee edistämällä uusiorka-aineiden markkinoita tehokkaamman tiedonkulun kautta. Käytännön toimenpiteinä tämä tarkoittaa mm. digitaalisen tuotepassin toteuttamista, jonka avulla saadaan tehokkaammin tietoa käyttökelpoisista kierrätysmateriaaleista. Digitalisaation avulla ylijäämämateriaalien kierrätys voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti yhdistämällä digitaalisen tuotepassin tiedot kuljetuslogistiikkaan ja luoda tällä tavalla uusia liiketoimintamahdollisuuksia uusiomateriaalien käytölle. Hankkeessa mukana olevat kunnat: Ii, Muhos, Oulu, Simo ja Utajärvi. Yritykset: Kiertokaari Oy, Potential Oy ja Sanmina SCI. Hanketta rahoitetaan Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF), jossa tuen myöntäjänä on Pohjois-Pohjanmaan Liitto. Hankeen kokonaisbudjetti on 503 642 €. Hankkeen kesto 1.10.2023 - 31.07.2026

JTF KASVA Kestävää kasvua mikro- ja pienyrityksiin TKI- toimijoiden ja yrityspalveluiden maa-kunnallisella yhteistyöllä. Hankkeessa tavoitteena tukea yrityksiä kestäväan kasvun ja yhteistyön kulttuuriin. Utajärven osatoteutuksessa kontaktoidaan alueen yrittäjiä ja kartoitetaan heidän tilaansa ja tulevaisuuden suunnitelmia, sekä miten Yrityspuisto voi osaltaan mahdollistaa yritysten suunnitelmia. Hankkeen osallistujat Euroopan osarahoittama, Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan kehittämiskeskus, Kerttu Saalasti säätiö, Koillis-Suomen Kehittämisyhtiö Naturpolis Oy, Limingan kunta, Nivalan kaupunki, Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti, Utajärven kunta. Hankkeen kokonaisbudjetti 1 975 000. Hankkeen kesto 1.11.2023-31.10.2025

Vetypilot -hanke on yhteistyöprojekti Oulun Yliopiston ja Skartan kanssa. Siinä tutkitaan vedyn tuotanto- ja käyttömahdollisuuksia osana paikallista vierienenergiaratkaisua tekniikan ja talouden näkökulmista. Utajärven kuntaan suunnitellaan vihreää sähköntuotantoa (aurinkopaneelit ja tuulivoima). Energiaa tuotetaan ja käytetään pääasiassa omaan tarpeeseen teollisuuden ja muiden käyttäjien toimesta. Energia on hiilineutraalia energiaa, joka pienentää hiilijalanjälkeä. Hankkeen avulla pyritään valmistutumaan tulevaisuuden vety-yhteiskuntaan. - Tutkimusprojek-tissa tehdään vedyn tuotannon systeemivaihtoehtojen teknistaloudelliset laskelmat - Selvitetään vetytankkauksen viranomaisvaatimukset - Arvioidaan vedyn paikallisen tuotannon volyymit ja toteutusvaihtoehdot - Vedyn varastointiratkaisu - Aurinkovety tulevaisuuden vaihtoehtona tuulivoiman rinnalla - Vedyn tuotanto liikennepolttoaineeksi - Vedyn käyttö raskaan liikenteen polttoaineena Tehdään johtopäätökset ja suositukset vihreän vedyn paikalliseen tuotantoon liittyen. Hankkeen kesto 2023-2025.

GLocalFlex -hanke: Utajärven kunnalle, Skartalle ja VTT:lle on myönnetty Euroopan unionin puhtaaseen energiaan siirtymiseen tarkoitettua Horizon- tutkimusrahoitusta energianjakelua koskevien älyverkkoratkaisujen selvittämiseksi osana VTT:n koordinoimaa GLocalFlex -hanketta. Hankkeessa on mukana 7 Euroopan maata. Utajärven kunnan saama osuus tutkimusrahastosta on 232 500 euroa. Hanke etenee suunnitelmallisesti siten, että kunnan osuus on auttaa toimijoita toteuttamaan kulutusjoustoratkaisua Utajärvellä. Hankkeen kesto 1.1.2023 - 31.12.2026. Kokonaisbudjetti 10 262 336,50. Hankkeessa ei ole omavastuuosuutta.

Oulun seudun lentoliikenteen kehittämishanke: kunta osallistui hankkeen johtoryhmä- ja verkostotyöskentelyyn

Biohiilen aika -hankkeessa valmistetaan bio- ja hydrohiiltä rakentamisessa syntyvästä purku-puusta, nopeasti kasvavista biomassoista kuten hampusta, sekä kosteista (jäte)biomassoista. Entisten turvemaiden mahdollisuudet biohiilen raaka-aineen tuotannossa selvitetään. Valmistus prosessien energia- ja kustannustehokkuutta parannetaan hankkeessa kehitettävän digitaalisen kaksosen sekä liiketoimintamahdollisuuksien arvioinnin avulla. Hiilituotteiden ominaisuudet selvitetään yksityiskohtaisen karakterisoinnin avulla ja niiden ominaisuudet optimoidaan eri sovel-lusaloille sopiviksi (maanparannus, lannoitekäyttö, metallurginen teollisuus, veden puhdistus, kasviterveyden edistäminen). Hankkeen aikana selvitetään myös hiilituotteiden valmistuksessa syntyvien sivutuotteiden sekä kuusen kuoren uuttojäännöksen hyödyntämismahdollisuudet. Hiili-tuotteiden pitkäaikaisvaikutuksia (ml. maaperän hiilensidontakyky) seurataan peltokokeilla yh-teistyössä Oulun yliopiston vetämän BioDigi-hankkeen kanssa. Hanke tukee pk-yritystoiminnan vahvistamista sekä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittämistä kiertotalouden ja yhteiskun-nan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmista. Hankkeen hallinnoija on Oulun yli-opisto. Hanke toteutetaan ajalla 1.9.2023 – 31.8.2026 ja Utajärven kunta osallistuu siihen yhden työntekijän panoksella. Utajärven kunta on osatoteuttajana useassa hankkeen työpaketissa ja vetää työpakettia ”Tiedotus”.

2.3. Hyvinvointipalvelut (60)

2.3.1. Hyvinvointipalvelut yhteensä

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021– 2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
Tulostavoite: Elinkeinorakenteen monipuolistami- nen. Yrityksien määrän lisääminen.		
Kehitetään kunnan omia työllisyyspal- veluita huomioiden hyvinvointialueen ja TE-palveluiden kuntiin siirron vaiku- tukset.	Toiminnan toteuttaminen tuleva TE2024-uudistus huomioiden. MITTARI: Työttömyysprosentti alle Pohjois-Pohjanmaan keskiarvon	Utajärven työttömyysprosentin kes- kiarvo oli 11,8%, Pohjois-Pohjanmaan keskiarvo 11,7%

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Kuntalaisten hyvinvoinnin edistyminen hyvinvointikertomukseen ja kokemustietoon perustuen. Lapset ja nuoret: Lapsiperheiden palvelut ja lasten harrastustoiminta Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli. Onnellinen ja turvallinen lapsuus ja nuoruus. Myönteisen itsetuntemuksen vahvistaminen. Hyvät harrastukset. Nuoren mielen hyvinvoinnin edistäminen Kaikki kuntalaiset: Yhteisöllisyys, kuntalaisten kuuleminen ja työikäisten harrastustoiminta. Työllisyyden edistäminen Hyvät harrastukset hyvinvoinnin edistäjinä. Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen. Ennalta ehkäisevän päihdetyön kehittäminen. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen. Turvallisuuden edistäminen. Kansansairauksien ennaltaehkäisy. Ikäihmiset: Ikäihmisten kotona pärjäämisen tukeminen Turvallinen asuminen ja turvallisuudentunne. Yksinäisyyden vähentäminen Kaatumisen ehkäisy	Monipuolinen harrastus- ja kerhotoiminta. Alhaiset osallistumismaksut. MITTARI: Kävijämäärä kerhoissa ei laske Lasten- ja nuorten ennaltaehkäisevien tukipalvelujen resurssit ovat riittävät MITTARI: Jokainen nuori lähtee ja pääsee opiskelemaan peruskoulun jälkeen Harrastemahdollisuuksien löytäminen Harrastustarjonta monipuolistuu MITTARI Uusia harrastusmahdollisuuksia tarjottu Uintimatkat MITTARI: osallistujamäärät kevään ja syksyn uintimatkoille pysyy ennallaan Turvallisen asumisen kehittäminen MITTARI: Kylien turvallisuussuunnitelmien päivittäminen ja varautumisen kehittäminen jatkuu	Kävijämäärä kerhoissa on säilynyt ennallaan. Peruskoulun jälkeen ei ole ollut koulupudokkaita. Uusia harrastuskokeiluja on tarjottu, mm. cheerleading. Uintimatkojen kävijämäärät ovat säilyneet ennallaan, ollen 25-30 henkilöä/kerta. Varautumisen kehittämistä on ylläpidetty mm. valmiusharjoituksilla. Jarrusukkia jaettiin ikäihmisille kunnan toimesta.

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021– 2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.		
Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Osallisuussuunnitelman mukainen toiminta. Elinvoimaryhmän säännönmukainen toiminta.	Jatketaan osallistavan budjetin käyttöä ja osallistetaan kuntalaiset määrärahan käyttöön MITTARI: Osallistavan budjetoinnin määräraha on käytetty kuntalaisten esityksen mukaisesti Kaikille kuntalaisille tuotettujen tapahtumien järjestäminen MITTARI: Tapahtumamäärät säilyvät ennallaan	Osallistavan budjetin määräraha käytettiin kuntalaisten esityksen mukaisesti jäähallin pintaremontointiin.
<u>Tulostavoite:</u> Järjestetään eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.		
Järjestetään eri vuodenaikoina kaikille ikäryhmille onnellisuutta ja yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia yhdessä yritysten, kyläyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. Kehitetään merkittäviä elinvoimaa tukevia tapahtumien järjestämistä yhteistyössä järjestöjen kanssa.	Nuorille suunnattua kulttuurikasvatusta kehitetään MITTARI: Nuorten kulttuuritapahtumat lisääntyvät Kulttuuripalveluja kehitetään MITTARI: Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu2026 hankkeessa mukana oleminen.	Tapahtumamäärät ovat lisääntyneet. Nuorten kulttuurikasvatusta on kehitetty edelleen mm. osallistamalla heitä tapahtumien suunnitteluun ja tätä kautta lisätty myös heille kohdennettuja tapahtumia. Oulu2026 valmistelussa on oltu aktiivisesti mukana.

HYVINVOINTIPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toimintakatteen toteutuma oli budjettiin verrattuna 88,2 %: ia Kate alittui 176 711,58 euroa. Tulot ylittivät 29 902,28 euroa ja menot alittuivat 146 809,30 euroa. Suurin alitus tapahtui henkilöstökulujen ryhmässä ja johtui pääasiassa työllisyyspalkkojen budjetoitua vähäisemmästä käytöstä.

HYVINVOINTIPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	107 551	89 250	0	89 250	163 363	183,0 %	74 113
Maksutuotot	4 113	3 500	0	3 500	16 940	484,0 %	13 440
Tuet ja avustukset	325 340	260 000	0	260 000	202 929	78,0 %	-57 071
Muut toimintatuotot	2 138	2 000	0	2 000	1 420	71,0 %	-580
Toimintatuotot yht.	439 142	354 750	0	354 750	384 652	108,4 %	29 902
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 009 659	-1 049 322	0	-1 049 322	-899 086	85,7 %	150 236
Palvelujen ostot	-495 765	-526 710	0	-526 710	-548 513	104,1 %	-21 803
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 795	-90 310	0	-90 310	-110 821	122,7 %	-20 511
Avustukset	-58 930	-126 800	0	-126 800	-123 685	97,5 %	3 115
Vuokrakulut	-23 626	-25 720	0	-25 720	-19 547	76,0 %	6 173
Muut toimintakulut	-3 769	-31 360	0	-31 360	-1 761	5,6 %	29 599
Toimintakulut yht.	-1 659 545	-1 850 222	0	-1 850 222	-1 703 413	92,1 %	146 809
Toimintakate	-1 220 402	-1 495 472	0	-1 495 472	-1 318 760	88,2 %	176 712

2.3.2. Hyvinvointipalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä, jota ohjaavat muun muassa kuntalaki (410/2015), terveydenhuoltolaki (1326/2010) ja sosiaalihuoltolaki (1301/2014). Näiden lakien mukaisesti kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä. Lisäksi hyvinvointia ohjataan useilla muilla laeilla, kuten maankäyttö- ja rakennuslaissa, perusopetuslaissa ja kuntien kulttuuritoimintalaissa.

Hyvinvointia edistetään poikkihallinnollisesti kaikilla kunnan toimialoilla, joten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken. Kerran valtuustokaudessa laaditaan hyvinvointikertomus. Kunnan hyvinvointikertouksessa määritellään valtuustokauden alussa keskeisimmät strategiset painopistealueet, jotka ohjaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Tätä työtä seurataan ja arvioidaan säännöllisesti hyvinvointiprosessin työryhmissä, joissa tarkastellaan toimenpiteiden vaikuttavuutta ja kehitetään toimintaa tarpeen mukaan.

Kunnan hyvinvointipalveluiden toimialan muodostaa hyvinvointityö, senioripalvelut, kotouminen, kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut ja työllisyyspalvelut. Loppuvuoden aikana toimialalla tehtiin muutoksia organisaatioon valmistautuen samalla tulevaan te-uudistukseen ja sen mukana tuomiin uusiin tehtäviin ja vastuualueisiin. Toimiala jaettiin kulttuurin, työllisyyden ja vapaa-ajan ja hyvinvoinnin -tiimeihin. Kulttuuritiimiin kuuluu kirjastopalvelut ja lähiesihenkilönä toimii kulttuurituottaja. Työllisyystiimiin kuuluvat työllisyyspalvelut ja etsivä nuorisotyö ja lähiesihenkilönä toimii työllisyyskoordinaattori. Vapaa-ajan ja hyvinvoinnin -tiimiin kuuluvat nuorisopalvelut, liikuntapalvelut, hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen ja kotoutuminen. Tiimin lähiesihenkilönä toimii liikunnanohjaaja.

Hyvinvointipalvelut toimii tiiviissä yhteistyössä kasvatuspalveluiden kanssa. Yhdessä toimialat muodostavat hyvinvointiprosessin. Hyvinvointiprosessi vastaa hyvinvointivaliokunnan ja elinvoimaryhmän toiminnan järjestämisestä sekä tiiviistä yhteistyöstä erilaisten järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Hyvinvointipalveluiden kokonaisuudesta vastaa hyvinvointijohtaja.

Hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen on kokonaisvaltainen prosessi, joka kattaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tukemisen. Se sisältää terveyden ja liikunnan edistämistä ja kehittämistä, yhteisöllisyyden vahvistamista sekä ympäristön ja elinolojen parantamista. Hyvinvointia tuetaan myös monipuolisilla kulttuuri- ja kirjastopalveluilla, jotka edistävät henkistä hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista. Työllisyyden hoito ja siihen liittyvät palvelut tarjoavat tukea työelämää kiinnittymiseen, mikä vahvistaa kuntalaisten toimeentuloa ja osallisuutta yhteiskunnassa. Nuorisotyö ja etsivä nuorisotyö puolestaan tukevat lasten ja nuorten hyvinvointia tarjoamalla heille turvallisia kasvu ympäristöjä, matalan kynnyksen tukea sekä mahdollisuuksia osallisuuteen ja vapaa-ajan viettoon. Kunta toimii tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden, kuten järjestöjen, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta palvelut ja toimintamahdollisuudet tukisivat hyvinvointia tasapuolisesti ja kestävästi. Lisäksi hyvinvointipalvelut huolehtivat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kunnan eri hallinnonalojen välisen yhteistyön kehittämisestä ja ylläpitämisestä, jotta palvelut ja toimintamallit tukevat asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Liikuntapalvelut ovat olleet kuluneen toimintakauden aikana aktiivisesti mukana alueellisessa toiminnan kehittämisessä. Yhteistyötä on tehty laaja-alaisesti eri järjestöjen, seurakunnan sekä

muiden kunnan toimialojen ja yritysten kanssa. Myös aktiivinen toiminta ja työskentely yhteistyössä Pohteen, Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n kanssa sekä mukana olo hanketoiminnassa ja moniammatillisissa työryhmissä ovat vakiintuneet liikuntapalveluiden perustoiminnoiksi. Paikallisten järjestöjen, yhdistysten ja urheiluseurojen avointa liikunnallista toimintaa sekä kilpaurheilua liikuntapalvelut ovat tukeneet yleis- ja kohdeavustuksien kautta.

Tammikuussa 2024 Nuoriso- ja liikuntatalo avattiin jälleen kattavan peruskorjauksen jälkeen. Uudistetut tilat ovat tarjonneet mahdollisuuden toiminnan kehittämiseksi. Sähköisen kulkujärjestelmän myötä kuntalaisilla on ollut entistä laajemmat mahdollisuudet hyödyntää kuntosalin palveluja. Nuoriso- ja liikuntatalon tilat ovat olleet aktiivisessa käytössä toimintakauden aikana. Arkisin päiväaikaan liikunta- ja kuntosali ovat toimineet toimintaympäristönä koululiikunnan järjestämiseksi. Ilta- ja viikonloppukäytön vuorot ovat olleet varattavissa liikunta- ja nuorisopalveluiden omalle toiminnalle sekä paikallisten urheiluseurojen, yhdistysten ja yritysten sekä yksittäisten kuntalaisten käyttöön. Vuoroja on voinut varata myös Hyvinvointitalon liikuntasaliin, Hurrinsaliin sekä Sanginkoulun liikuntasaliin.

Liikuntapalveluiden resurssi kasvoi toisella vakituisella liikunnanohjaajalla. Henkilöstöresurssien kasvaminen on mahdollistanut toimintojen kehittämisen ja liikunnallisen palvelutarjonnan laajentamisen. Ohjattuja, kaikille avoimia ja maksuttomia liikuntaryhmiä on ollut tarjolla sekä ulkona että sisätiloissa. Toimintakauden aikana on pystytty vakiinnuttamaan kaikille avoimet ja maksuttomat perheliikuntavuorot. Työikäisille kuntalaisille suunnattuja vapaita ja maksuttomia liikuntavuoroja on ollut tarjolla mm. lentopallon ja salibandyn osalta. Yli 65-vuotiaille ja soveltavan liikunnan pariin kuuluville kuntalaisille on järjestetty liikunnallista toimintaa sekä hyvinvointia ja terveyttä edistäviä tapahtumia, -ryhmiä ja -kerhoja aktiivisessa yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja järjestöjen sekä muiden toimijoiden kanssa.

Kerhot, leirit, retket ja tapahtumat ovat keskeisiä perustoimintoja, joita on toteutettu yhteistyössä erityisesti nuorisopalveluiden, 4H-yhdistyksen sekä koulun kanssa lasten, nuorten ja lapsiperheiden liikunnan ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Nuorisopalvelut tekivät tiivistä yhteistyötä järjestöjen, seurakunnan, koulun, koulunuorisotyöntekijän, etsivän nuorisotyöntekijän sekä muiden kunnallisten toimijoiden ja perheiden kanssa. Toimimme myös moniammatillisissa työryhmissä (Lape, Hyte, Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto). Aloitimme hankerahoituksella koulunuorisotyön hankkeen, jossa työntekijä on läsnä koulupäivien aikana tarjoamassa tukea ja keskusteluapua. Nuorten toiveita kuultiin aktiivisesti ja heidän kanssaan ideoitii uusia tapahtumia ja toimintamuotoja.

Vaalan, Muhoksen ja Utajärven kuntien yhteinen perusnuorisotyön kehittämishanke jatkui. Sitä hallinnoi Nuorten Ystävät. Hankkeen tavoitteena on kehittää nuorisotyötä ja yhteistyössä laadittiin palvelusuunnitelma. Hanke on myös nuoria osallistava.

Nuorisopalveluissa työskentelee nuoriso-ohjaaja, sekä kaksi oppisopimusopiskelijaa ja hanke-työntekijänä koulunuorisotyöntekijä. Nuoriso-ohjaaja toimi myös nuorisovaltuuston esittelijänä, kokoonkutsujana ja vaalien järjestäjänä.

Varhaisnuorten kerhotoimintaa järjestettiin yhteistyössä liikuntapalveluiden, 4H-yhdistyksen ja seurakunnan kanssa. Tarjolla oli mm. kokki-, kädentaito-, jalkapallo- ja liikuntakerhot. Osallistuimme myös Harrastamisen Suomen malli -hankkeeseen, jonka tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus. Hankkeen puitteissa järjestettiin harrastuskerhoja liikunnan, erätaitojen, kädentaitojen ja ruuanlaiton parissa. Yhteistyökumppaneina olivat mm. 4H-yhdistys, riistanhoitoyhdistys, Parkour Akatemia ja Ahingontila. Hankeavustusta saatiin 24 000 euroa. Kerhotoiminnan lisäksi Nuoriso- ja liikuntapalvelut järjestivät

kesäpäiväleiritoimintaa yhdessä 4H-yhdistyksen kanssa. Toteutettiin myös ns. heppakurssipäiviä, retkiä, luontoliikuntaleiri ja myös pelitapahtumia koulujen loma-aikoina.

Hyvinvointitapahtumia järjestettiin yhdessä koulunuorisotyöntekijän, etsivän nuorisotyöntekijän, kuraattorin ja terveydenhoitajan kanssa. Nuorisovaltuusto ja oppilaskunta olivat mukana toteutuksessa. Lisäksi pidimme päihdekoulutuksia yläkoululaisille ja lukiolaisille, joissa käsiteltiin mm. nikotiinituotteiden, lääkkeiden ja alkoholin haittoja.

Nuorisotila oli avoinna viikoittain tarjoten nuorille vapaa-ajanviettopaikan, jossa he pääsivät pelaamaan, juttelemaan ja osallistumaan pieniin teemallisiin tapahtumiin.

Senioripalvelut ovat tarjonneet ikäihmisille monipuolisia palveluita, jotka on suunniteltu tukemaan heidän hyvinvointiaan, terveyttään ja sosiaalista osallisuuttaan. Viime vuoden aikana on käynnistetty aktiivinen kehittämissyö, joka keskittyy erityisesti tähän kasvavaan ikäryhmään. Kehittämissyön tavoitteena on vastata ikääntyvän väestön tarpeisiin ja vahvistaa heidän hyvinvointiaan entisestään. Samalla pyritään vahvistamaan heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan ja tarjoamaan entistä monipuolisempia mahdollisuuksia aktiiviseen ja sosiaaliseen elämään ja kehittämissyö jatkuu edelleen.

Tällä toimintakaudella senioripalvelut ovat koordinoineet ja olleet mukana järjestämässä monenlaisia kerhoja, tapahtumia ja liikuntaryhmiä, joiden avulla on tuettu ikäihmisten fyysistä terveyttä, luotu turvallinen ympäristö sekä mahdollistettu uusien ihmisten kohtaamiset ja yhteisöllisyyden kokemukset. Toimintoja on järjestetty tiiviissä yhteistyössä kunnan eri toimialojen, järjestöjen ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa sekä alueellisten hankkeiden kautta.

Erityisesti yhteisöllisyyden ja uusien ihmisten kohtaamisen edistämiseksi senioripalvelut ovat olleet mukana järjestämässä Ystävän Olohuone- ja Muistikahvila-toimintaa. Näiden kerhojen tavoitteena on tarjota ajankohtaista tietoa eri hyvinvointiin liittyvistä teemoista sekä ennen kaikkea tukea sosiaalista osallisuutta.

Senioripalvelut ovat myös olleet aktiivisesti mukana järjestämässä erilaisia luentoja ja teemaviikkoja, joiden avulla kuntalaisille on voitu tarjota tietoa hyvinvointiin liittyvistä aiheista sekä yhteisiä liikkumishetkiä.

Ikäihmisten osallisuutta on tuettu myös vanhus- ja vammaisneuvoston kautta, joka on edistänyt kunnan ja järjestöjen välistä yhteistyötä sekä mahdollistanut ikääntyneiden osallistumisen päätöksentekoon. Tämän toimintakauden aikana neuvoston esityksestä on esimerkiksi jaettu liukuesteet yli 70-vuotiaille, omaishoitajille sekä kehitysvammaisille, mikä tukee turvallista ja aktiivista arkea.

Kotoutumispalvelut toimivat kotouttamislain ja kunnan kotouttamissuunnitelman mukaisesti yhteistyössä eri viranomaisien ja vapaaehtoisten kanssa. Vuonna 2024 aikana asiakkaina oli 32 kiintiöpakolaista (eritrealaisia ja sambialaisia). Heistä suurin osa oli perheitä. Utajärvelle on lisäksi muuttanut työ- ja perhesyistä maahanmuuttajia, jotka kuuluvat myös kotoutumispalveluiden piiriin.

Kotouttamiskoulutuksen suoritti 13 aikuista. Maahanmuuttotyön ohjaajan palveluihin kuului mm. ohjausta, neuvontaa sekä tukea arjen asioissa, kuten Kelan palveluissa ja jatko-opintoihin hakeutumisessa. Haasteena on ollut erityisesti yhteistyö hyvinvointialueen sosiaalitoimen kanssa. SPR:n tuella järjestettiin tapahtumia, kuten "Kevätkekkerit", sekä tapaamisia vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi. Kansainvälinen klubi kokoontui kuukausittain, ja seurakunnan perhekerhoon osallistuttiin säännöllisesti. Lisäksi järjestettiin retkiä ja tapahtumia kotoutumisen tukemiseksi.

Kotoutumisen palveluissa työskentelee maahanmuuttotyön ohjaaja- hyvinvointikoordinaattori (50 % maahanmuuttotyössä ja 50 % hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisessä). KEHA-keskukseen hankerahoituksella työskenteli lisäohjaaja elokuulle asti. Hän osallistui kotoutumiseen liittyviin tehtäviin.

Kulttuuripalveluilla laissa tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Kulttuuripalvelut toteuttavat yhdessä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Suunnitelma päivitettiin viimeksi vuonna 2022 ja aiheen tiimoilta pidetään vuosittainen palaveri.

Kulttuuripalvelut järjestivät joko yksin, tai yhteistyössä eri toimijoiden kanssa n. 20 tapahtumaa, joihin osallistui n. 3000 osallistujaa. Näistä keskeisimpiä olivat mm. kolme isoa konserttia, talvirieha, Kotiseutuviikko, syysrieha, joulukaudenavajaiset ja kirjallisuusillat. Lisäksi kulttuuripalvelut osallistuivat aktiivisesti ja monipuolisesti Untorock 2024- tapahtuman järjestelyihin. Kunnan viralliset, jokavuotiset kansallisen veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän tilaisuudet järjestettiin yhteistyössä seurakunnan kanssa.

Utajärven, Muhoksen ja Vaalan yhteinen Löytöretkitaiteeseen- hanke on osa Oulu Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026 kokonaisuutta. Tänä vuonna toteutimme aikataulussa valmiiksi ympäristötaidehankkeen. Kulttuuripalveluita on vahvistettu kuntalaisten toiveiden mukaisesti heidän ääntään kuunnellen vuoden aikana, ja tämä työ jatkuu edelleen.

Kulttuuripalveluissa työskentelee kulttuurituottaja, joka toimii myös kirjaston lähiesihenkilönä.

Oulujoki-Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta sekä taiteen perusopetusta. Oulujoki-Opiston kurssi- ja opintotarjonta antaa mahdollisuuden omaehtoiseen itsensä kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Opiston tarjontaan on kuulunut vuoden 2024 aikana taideaineita ja musiikkia niin taiteen perusopetuksen kuin vapaan sivistystyön piirissä, käsityökurssseja, vieraiden kielten kurssseja, erityisryhmille suunnattuja kurssseja sekä liikunnan ja hyvinvoinnin kurssseja.

Vuoden 2024 alussa tulevaan 2024–2025 lukuvuoteen varauduttiin suunnittelemalla tunteja varovasti tiedostaen kuntien tiukentuva taloudellinen tilanne sekä Opiston valtionosuuden väheneminen määrärahaileikkausten myötä. Oulujoki-Opistolla valikoimasta jäi pois joitain suosittuja kurssseja opettajan puutteen vuoksi. Oulujoki-Opistossa suunniteltiin vuonna 2024 kurssseja Utajärvelle 42. Kurssseja toteutui Utajärvellä 39. Opetushallituksen myöntämiä kurssimaksun alentamiseen tarkoitettuja opintoseteleitä myönnettiin kurssimaksujen alentamiseen 49 utajärveläiselle (v. 2023 64). Kunnan myöntämiä Ojo-seteleitä käytettiin 60 kpl.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on kirjastolain mukaan edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Perustoiminnoissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Tapahtumia järjestettiin kaikille ikäryhmille ja kouluyhteistyö jatkui kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti. Yhteistyötä tiivistettiin erityisesti hyvinvointipalveluiden muiden osa-alueiden kanssa. Huhtikuussa nuorisopalveluiden ja etsivän nuorisotyön kanssa järjestetty nuorten Perjantaikuppila ja syksyllä liikuntapalveluiden kanssa pidetyt tuolijumput olivat uusia kokeiluja kirjastolle. E-aineistojen puolella Pohjoisen eKirjastossa otettiin käyttöön uusi elokuvien suoratoistopalvelu Cineast, joka korvasi aiemmin käytössä olleet Kirjastokinon ja Viddlan. Uutena hankkeena kirjastossa alkoi Pohjois-Suomen AVI:n rahoittama ”Kulttuurihyvinvointia kuntalaisille” -hanke, jonka tavoitteena on

lisätä kuntalaisten hyvinvointia tuomalla lisää kirjailijavieraita Utajärven kirjastoon. Hankkeeseen saatiin rahoitusta 5000 euroa ja hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun asti.

Kirjaston lainaluvut kasvoivat maltilliset 2,9 prosenttia, erityisesti aikuisten kaunokirjallisuuden lainaus nousi 13,2 prosenttia. Kirjastopalveluissa työskentelee 1,7htv kirjastovirkailijaa, sekä kirjastonhoitaja.

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on 15–28-vuotiaiden nuorten tavoittaminen, tukeminen ja auttaminen tarvittaessa sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan ja itsenäistymistään. Lisäksi tuetaan heidän pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille elämäntaitojen vahvistamisen ja yksilöllisten haasteiden ratkaisemisen kautta, sekä autetaan nuorta luomaan vertaisyhteisöjä itselleen.

Etsivä nuorisotyö järjestää ryhmätoimintoja yhteistyössä nuorten kanssa toimivien eri tahojen kanssa. Näitä tahoja ovat olleet nuorten työpaja, 4H ja Pohteen vammaispalvelut. Ryhmät ovat toiminnallisia ja niiden tavoitteena on nuoren yhteisöllisyyden, sekä sosiaalisten taitojen parantaminen, nuoren itsetunnon kohottaminen ja elämän taitojen vahvistaminen. Utajärven etsivä nuorisotyö osallistuu aina oman kunnan, sekä niin sovittaessa muiden kuntien kutsuntatilaisuuksiin, Aluetoimiston jälkitarkastustilaisuuksiin, sekä naisten kutsuntatilaisuuksiin yhteistyössä muiden Oulun seudun etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa. Aikalisä -toiminnan puitteissa päästään haastattelemaan pääsääntöisesti kaikki kutsuntaikäiset nuoret ja pyritään löytämään heistä syrjäytymisriskissä olevat tai muutoin erilaisten palveluiden tai tukitoimien tarpeessa olevat nuoret.

Etsivä nuorisotyö kuuluu yläkoulun ja lukion oppilashuoltoryhmiin, sekä nuorten ohjaus- ja palveluverkostoon. Yhteistyössä nuorisotyöntekijän kanssa toteutetaan pyydettyä lukiolaisille hyvinvointitunteja ja lukion päättävälle infotilaisuuksia. Lisäksi etsivä nuorisotyö osallistuu nuorisovaltuuston kokouksiin ja muuhun toimintaan. Olemme myös mukana Nuorten ystävien hallinnoimassa Nups-hankkeessa, jossa luodaan yhdessä Muhoksen, Utajärven ja Vaalan nuorisopalveluiden kanssa kuntiin perusnuorisotyön suunnitelmat, alueelliset nuorisotyön suunnitelmat, sekä alueelliset tehostetun nuorisotyön suunnitelmat.

4H-yhdistyksen kanssa käydään informoimassa nuoria kesätyönhakuun liittyvissä asioissa ja järjestetään yhteistyössä kunnan työllisyyspalvelujen kanssa Ajokortti työelämään! -koulutus kaikille 8.-luokkalaisille. Etsivä nuorisotyöntekijä osallistuu nuorisotoimen järjestämiin tapahtumiin tullakseen tutuksi nuorten keskuudessa esimerkiksi olemalla mukana nuorisotalon Perjantaikuppiloissa, jossa käy yleensä 50 - 70 nuorta. Lisäksi yhteistyössä nuorisotyön kanssa järjestetään koulutuksellisia tilaisuuksia nuorten keskuudessa liikkuvista ajankohtaisista ilmiöistä nuorille sekä huoltajille.

Yksilötyö on etsivän nuorisotyön tärkein työmuoto. Halutessaan nuoret saavat tiivistä ja yksilöllistä tukea etsivältä nuorisotyöltä. Tilinpäätöskaudella 1.1.-31.12.2024 etsivään nuorisotyöhön tuli yhteensä 26 yhteydenottoa nuorista, joista kaikki on tavoitettu. Etsivässä nuorisotyössä työskentelee yksi etsivä nuorisotyöntekijä. Etsivä nuorisotyö on vakiintunutta toimintaa, joka on valtionrahoitteista. Avi valvoo toimintaa ja kunnalla on toiminnasta raportointivelvollisuus. Avustussumma on laskenut vuosien varrella, ollen nyt 25000 € /vuosi.

Työllisyyspalveluiden tehtävänä on toteuttaa kunnan ja sen asukkaiden työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä. Tavoitteena on parantaa työllistämiseen ja työllisyyteen liittyvien toimenpiteiden vaikuttavuutta ja saada aikaan säästöjä työttömyydestä kunnalle aiheutuviin kustannuksiin. Työllistämispalveluissa työtä tehdään asiakaslähtöisesti ja asiakkaalle suunnattavia palveluita suunnitellaan yksilön toiveet, tavoitteet ja kokonaistilanne huomioiden unohtamatta kunnan lakisääteisiä velvoitteita. Työllistämispalvelujen ensisijaisia kohderyhmiä olivat alle 29-vuotiaat

nuoret, yli 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneet henkilöt sekä monialaisen yhteispalvelun piiriin (TYP) kuuluvat asiakkaat.

Työllisyyspalveluissa työskentelee työllisyyskoordinaattori.

Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuus vuodelta 2024 oli 53 615,09 euroa, kun se edellisenä vuonna oli 35 509 euroa. Maksuosuuden kasvua osaksi selittää työttömyyden kasvu, joka on koskettanut erityisesti pitkäaikaistyöttömiä. Utajärvellä pitkäaikaistyöttömien lukumäärä oli keskimäärin 37 kuukaudessa, kun se vuonna 2023 oli 21 henkilöä. Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu on siirtynyt Pohteelle. Pohde ei kuitenkaan pystynyt yhtäjaksoisesti järjestämään kuntouttavan työtoiminnan ryhmätoimintaa vuonna 2024. Pohde on järjestänyt yhteistyössä kunnan kanssa kuntouttavan työtoiminnan työtoimintapaikkoja kunnan toimiyksiköihin neljälle henkilölle. Pohteen järjestämään kuntouttavan ryhmätoimintaa on osallistunut kaksi henkilöä.

Syyskuusta lähtien ei työllistymistä edistävä palvelu poistanut kunnan velvoitetta maksaa työmarkkinatuen kunnan maksuosuutta, kuten aiemmin. Tämä koski esimerkiksi kuntouttavaa työtoimintaa ja työkokeilua. Samalla astui voimaan laki, jossa aloitettavat palkkatukityöt, eivät enää kartuttaneet työssäoloa. Lisäksi palkkatukilakiin tuli 2023 muutos, jonka myötä palkkatukea voitiin myöntää uudestaan saman henkilön työllistämiseksi samalle työnantajalle vain aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua edellisen palkkatukijakson päättymisestä. Tämä vähensi merkittävästi kunnan mahdollisuutta palkata työntekijöitä palkkatuella, joka näkyi myös palkkatukimäärärahojen vähäisempänä käytönä.

ELY-keskuksen kuukausittaisessa työllisyysraportissa Utajärven työttömyysprosenttien keskiarvo oli 11,8 % vuonna 2024, kun edellisenä vuonna se oli 10,2%. Utajärven työttömyysprosentti oli samassa suunnassa koko Pohjois-Pohjanmaan lukuun verrattuna, joka oli 11,7%.

Hallitus linjasi kevään 2021 puoliväliriihessä työ- ja elinkeinohallinnon palveluiden (TE-palvelut) siirrosta kuntien vastuulle. Lakisääteisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palvelut) järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025. Samaan aikaan uudistuvat kotoutumislaki sekä laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää TE-palveluiden saatavuutta, tuottavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Utajärvi on tehnyt yhteistyösopimuksen Oulun seudun työllisyysalueen kanssa, johon kuuluvat Oulun ja Utajärven lisäksi myös Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Pudasjärvi, Tyrnävä ja Vaala. Työllisyysalue järjestää lakisääteiset työvoima- ja yrityspalvelut vastuukuntamallilla. Oulun seudun työllisyysalueella Oulu on vastuukunta, joka koordinoi työllisyysalueen toimintaa varmistaen, että lakisääteiset palvelut järjestetään kaikille 11 kunnan kuntalaisille, ja että palveluita on saatavilla yhdenvertaisesti. Jokainen kunta järjestää tietyt lähipalvelut itse. Lähipalveluita toteuttava henkilöstö on ko. kunnan palveluksessa. Tietyt erityisasiantuntijuutta vaativat palvelut keskitetään vastuukuntaan. Keskitettyjä palveluita toteuttava henkilöstö on vastuukunnan palveluksessa. Yhteistoimintasopimuksella sopijapuolet sitoutuvat toteuttamaan yhdessä Oulun seudun työllisyysalueena julkisia työvoimapalveluita ja niihin liittyviä tehtäviä 1.1.2025 alkaen järjestämislain (Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä) mukaisesti.

Työllisyysalueen yhteinen toimielin (työllisyysjaosto) ja työllisyysalueen johtoryhmä perustettiin ja ne aloittivat toimintansa. Laadittiin Utajärven kunnan paikallinen toimintasuunnitelma TE-palveluista. Lisäksi määriteltiin kunnissa tarvittavat tehtäväkuvat liittyen työllisyysalueen toimintaan. Utajärvelle siirtyy 1.1.2025 kaksi työntekijää valtion entisistä TE-palveluista Koko vuosi

on valmisteltu tulevaa muutosta eri valmisteluryhmissä, erillisissä ydinryhmissä ja työpajatyöskentelyinä eri aihealueittain. Työryhmissä on ollut vahva edustus Utajärven kunnan eri toimialoilta. Valmisteluryhmissä on kuvattu tiettyjen lakisääteisten palveluiden osalta asiakkaan palvelupolku ja työntekijöiden roolit eri vaiheissa. Tärkeänä osana valmistelua on ollut sekä työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden että henkilöstön osallistaminen.

	2024	2023	2022	2021	2020
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta, %	11,8	10,2	9,2	12,2	12,6
Työttömät työnhakijat	119	101	93	122	131
Työttömät työnhakijat, naiset	39	38	28	40	52
Työttömät työnhakijat, miehet	80	71	65	82	79
Alle 25-vuotiaat työttömät työnhakijat	11	10	9	13	17
Yli vuoden työttömänä olleet	37	21	27	35	23
Yli 50-vuotiaat työttömät työnhakijat	64	49	51	63	88
Avoimet työpaikat	9	10	16	18	11

Taulukko: Utajärven kunnan työttömien työnhakijoiden tilannekatsaus 2024-2020. Lähde: TEM:nönvälitystilasto.

Nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on toteuttaa työpajatoimintaa seinättömän työpajamallin mukaisesti. Nuorten työpaja kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat koulutus- ja työelämän ulkopuolella oleville nuorille. Lisäksi Työpajalla järjestetään ryhmätoimintaa, joiden sisältöjen suunnitteluun osallistuvat myös nuoret itse. Esimerkkeinä retkeilyä, ruuanvalmistusta, liikkuamista, tutustumisia ja vierailuja yms. Toimintoja, jotka vahvistavat työ- ja opiskeluvalmiuksia sekä antavat mielekästä tekemistä. Työpajalla saa myös yksilöohjausta, joka muotoutuu nuoren tarpeiden ja tavoitteiden mukaan. Tavoitteena on nuoren osallisuuden tukeminen ja yhteiskuntaan sijoittuminen, koulutusvalmiuksien parantaminen, opintojen loppuun suorittamisen edistäminen ja tukea avoimille työmarkkinoille sijoittumista.

Nuorten työpaja tarjoaa mahdollisuutta osallistua Nuotta –valmennukseen kaksi kertaa vuodessa. Valmennus vahvistaa sosiaalisia valmiuksia. Osallistua voivat etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajojen asiakkaat. Nuotta on nuorisokeskusten kehittämä ja tuottama maksuton palvelu.

2.4. Kasvatuspalvelut (70)

2.4.1. Kasvatuspalvelut yhteensä

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta		
Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille. Markkinoidaan tontteja, asuntoja, viihtyisää ja maaseutumaista ympäristöä sekä luontoharrastusmahdollisuuksia. Väkiluvun ja väestörakenteen myönteisen kehittymisen tueksi toteutetaan lapsiperhepakettia. Lapsiperhepaketti: maksuton varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäiväkerhotointa 1-3 luokkalaisille, kotihoidontuen kuntalisä Sitoudutaan maahanmuuttoon ja kansainvälisyyteen. Toteutetaan säännöllistä aikuisien maahanmuuttajien perusopetusta.	Jatketaan lukion markkinointia päivitetyn markkinointisuunnitelman mukaisesti MITTARI: syksyllä 2024 lukion aloittavassa ryhmässä vähintään 15 opiskelijaa Ylläpidetään kunnan mainetta laadukkaan perusopetuksen järjestäjänä MITTARI: Yli 90 % huoltajista on erittäin tyytyväisiä tai tyytyväisiä perusopetuksen toteuttamiseen Ylläpidetään laadukkaan varhaiskasvatuksen ja lapsiperhepaketin tunnettuutta MITTARI: 1-6 -vuotiaiden lasten määrä kunnassa ei laske vuoden 2024 aikana Jatketaan maksuttoman varhaiskasvatuksen, 1–3 luokkalaisille tarjottavan aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan sekä kotihoidontuen kuntalisän toteuttamista. Toteutetaan perusopetukseen valmistavaa opetusta Integroidaan maaliskuussa 2023 perusopetuksen valmistavassa opetuksessa aloittaneet lapset osaksi perusopetuksen yleisopetuksen ryhmiä. MITTARI: 2023 kuntaan tulleet maahanmuuttajalapset ovat mukana yleisopetuksessa kevätlukukauden 2024 päättyessä. Kansainvälisyys näkyy vahvana painopistealueena lukion toiminnassa. MITTARI: Lukion omat kansainvälisyys-hankkeet ja Erasmus+ -hanke toteutuu lukuvuosisuunnitelman mukaan.	Syksyllä 2024 aloittaneessa lukion ryhmässä oli 26 opiskelijaa. 1-6 vuotiaiden määrät: 31.12.2023 = 87 31.12.2024 = 85 2023 kuntaan tulleet maahanmuuttajalapset siirrettiin yleisopetukseen syyslukukauden 2024 alussa. Lukion kansainvälisyys-hankkeet (oma sekä Erasmus+) toteutui
<u>Tulostavoite:</u> Kuntalaisten hyvinvoinnin edistyminen hyvinvointikertomukseen ja kokemustietoon perustuen.		

Lapset ja nuoret: Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli. Onnellinen ja turvallinen lapsuus ja nuoruus. Myönteisen itsetuntemuksen vahvistaminen. Hyvät harrastukset.	Ollaan mukana järjestämässä kerhotoimintaa ”Harrastamisen Suomen malli” -hankkeen kautta yhdessä kunnan nuorisotoimen ja 4H:n kanssa. MITTARI: Hankkeen puitteissa syksyllä 2021 käynnistyneet kerhot jatkavat toimintaansa vuonna 2024.	”Harrastamisen Suomen malli” -hankkeen kerhot toimivat koko 2024 vuoden ajan.
---	---	---

KUNNAN VETO- JA PITOVOIMA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.		
Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Osallisuussuunnitelman mukainen toiminta. Elinvoimaryhmän säännönmukainen toiminta. Kehitetään kuntalaistiedottamista nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi. Viestinnän monikanavaisuus	Otetaan oppilas- ja opiskelijakunnat osaksi koulun päätöksentekoa. MITTARI: oppilaskunnan aloitteita toteutuu koulun arjessa vuoden aikana, Lukion ja perusopetuksen yhteisöllisissä opiskeluhuoltoryhmissä on säännöllisesti paikalla myös oppilaiden edustus. Tuetaan koulun vanhempaintoimikunnan toimintaa. MITTARI: Jokaisessa vanhempaintoimikunnan kokouksessa on opettajakunnan edustaja paikalla	Oppilaskuntien aloitteista on toteutettu useita tapahtumia vuoden aikana mm. ystävänpäivänä ja joulun alla. Oppilasedustajan aloitteita on toteutunut mm. kouluruokatoimikunnassa. Vanhempaintoimikunnan kokouksissa on ollut kaksi opettajakunnan edustajaa.

KASVATUSPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kasvatuspalveluiden talousarvion toimintakate alittuu 548 388,78 euroa. Suurimmat alitukset tapahtuivat henkilöstökulujen tiliryhmässä 262 311,87 euroa ja palveluiden ostoissa 206 639,20 euroa.

KASVATUSPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	419 419	366 000	0	366 000	366 681	100,2 %	681
Maksutuotot	65 561	62 400	0	62 400	42 037	67,4 %	-20 363
Tuet ja avustukset	141 433	64 000	0	64 000	95 632	149,4 %	31 632
Vuokratuotot	12 742	10 000	0	10 000	12 919	129,2 %	2 919
Muut toimintatuotot	209	0	0	0	7 882	-	7 882
Toimintatuotot yht.	639 364	502 400	0	502 400	525 151	104,5 %	22 751
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-4 094 969	-4 374 374	0	-4 374 374	-4 112 062	94,0 %	262 312
Palvelujen ostot	-2 420 262	-2 759 555	0	-2 759 555	-2 552 916	92,5 %	206 639
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-190 625	-230 850	0	-230 850	-230 775	100,0 %	75
Avustukset	-137 987	-130 000	0	-130 000	-96 049	73,9 %	33 951
Vuokrakulut	-63 281	-97 200	0	-97 200	-69 127	71,1 %	28 073
Muut toimintakulut	-5 601	-600	0	-600	-6 013	1002,2 %	-5 413
Toimintakulut yht.	-6 912 724	-7 592 579	0	-7 592 579	-7 066 942	93,1 %	525 637
Toimintakate	-6 273 360	-7 090 179	0	-7 090 179	-6 541 790	92,3 %	548 389

2.4.2. Kasvatuspalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

Utajärven kunnan kasvatuspalvelut vastaa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä kunnassa. Toimialana kasvatuspalvelut on sekä henkilöstömäärältään, että budjetiltaan kunnan suurin toimiala. Kasvatuspalvelut kuuluvat osaksi hyvinvointiprosessia.

Kasvatuspalveluita johtaa rehtori, kasvatusjohtaja. Varhaiskasvatuksen päivittäisestä toiminnasta vastaa varhaiskasvatuksen esihenkilö. Koululla on kaksi apulaisjohtajaa; esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 1–5 toiminnasta vastaava apulaisjohtaja sekä perusopetuksen vuosiluokkien 6–9 ja lukion päivittäisestä toiminnasta vastaava apulaisjohtaja.

Vuoden 2024 kasvatuspalveluiden budjetti alittui selvästi. Budjetti alittui kaikilla pääkustannuspaikoilla; varhaiskasvatuksessa, perusopetuksen vuosiluokilla 1–5, perusopetuksen vuosiluokilla 6–9, lukiossa sekä kustannuspaikalla ”koulujen yhteiset”. Suurimmat alitukset toteutuivat perusopetuksen vuosiluokkien 1–5 budjetissa sekä koulujen yhteisissä. Budjetin alittumista näillä kustannuspaikoilla selittää henkilöstökulujen sekä koulukuljetuskustannusten budjetoitua pienempi toteutuminen. Koulukuljetuksissa aloitettiin onnistuneen kilpailutuksen jälkeen uusi sopimuskausi elokuussa 2024.

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen toimintaa jatkettiin tammikuussa edellisenä syksynä käyttöön otetuilla ryhmäkokoontamilla. Päiväryhmiä ovat Koiramäki, Vaahteramäki, Kissankulma ja Tassula. Koiramäki on 12 paikkainen 0–2-vuotiaiden ryhmä. Elokuusta 2024 alkaen ryhmässä on jatkettu neljän kasvattajan mallia; 1 varhaiskasvatuksenopettaja ja 3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Lastenhoitajat tekivät vuoroviikoin ryhmäavustajan töitä, näin saatiin nostettua henkilöstön koulutustasoa, mikä lisää toiminnan laadukkuutta. Vaahteramäen ryhmä toimi 2–3-vuotiaiden ryhmänä alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatuksen tarpeen kasvun vuoksi. Paikkoja ryhmässä on ollut 12–16. Muut päiväryhmät olivat 3–6-vuotiaiden Kissankulma ja Tassula. Molemmissa on 21 paikkaa.

Vuorohoitoryhmä Huvikummussa oli 21 paikkaa 0–6-vuotiaille lapsille. Huvikummussa oli myös lapsia, jotka tarvitsivat esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Vuorohoidon tarve lisääntyi hieman elokuusta 2024 alkaen. Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarjottiin päiväkodissa aamulla ja iltapäivällä kotikeittiön ja liikuntasalin tiloissa. Toiminta on tarkoitettu koululla esiopetuksessa oleville, esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen oikeutetuille lapsille. Ryhmässä työskenteli iltapäivisin varhaiskasvatuksen opettaja, hänen työtehtäviinsä kuului myös lisäresurssina toimiminen aamuisin ryhmässä. Aamuisin ryhmässä työskenteli vuorotellen kaksi kiertävää resurssilastenhoitajaa, jotka toimivat muun työaikansa ryhmässä tiimipalaverien, koulutusten, opiskelijoiden ohjauksen, työajan lyhennysten, jne. mahdollistavina sijaisina.

Yksi vakituisessa työsuhteessa työskentelevistä varhaiskasvatuksen opettajista aloitti varhaisesiopettajan opinnot keväällä 2024. Hän toimii myös resurssisijaisena ryhmässä, osallistuu työvuorojen suunnitteluun ja toimii varhaiskasvatuksen esimiehen työparina pedagogisen johtajuuden asioissa. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakituisessa tehtävässä työskentelevä työntekijä aloitti varhaiskasvatuksen sosionomin opinnot monimuoto-opintoina työn ohessa.

Vuonna 2024 sijaisten saanti oli välillä hyvin haasteellista. Sijaisina käytettiin mm. alalle opiskelevia nuoria aikuisia. Varhaiskasvatuksen henkilöstö toimi hyvin joustavasti tilanteen niin vaatiessa.

Varhaiskasvatuksen kysyntä on pysynyt korkeana ja kaikki ryhmät ovat olleet olleet optimaalisesti täytettyjä. Kunnan lapsiperhepaketti on toiminut hyvin, koska kasvanut varhaiskasvatuksen kysyntä on osin muodostunut kuntaan muuttaneista lapsiperheistä. Kotihoidontuen kuntalisä on ollut vuoden aikana noin 6-11 perheen käytössä. Käyttö oli vähäisempää kuin vuonna 2023. Perheet arvostavat varhaiskasvatusta siinä määrin, että jo alle 2-vuotiaiden halutaan osallistuvan varhaiskasvatukseen, vaikka toinen vanhemmista olisi kotona vanhempainvapaalla. Mikäli lapsi osallistuu kunnalliseen varhaiskasvatukseen, hänestä ei voi saada kotihoidontuen kuntalisää. Varhaiskasvatuksen osalta budjetin alitus johtui pääasiassa vähentyneestä kotihoidon tuesta.

Vuoden 2024 keväällä jatkettiin lasten tunnetaitokasvatusta varhaiskasvatuksen kehittämistoimenä.

ESIOPETUS, PERUSOPETUS JA LUKIO

Utajärven koulussa toimii esi- ja perusopetus sekä lukio. Myös kunnan aamu- ja iltapäiväkerho toiminta järjestetään koululla. Perusopetusta ohjaa perusopetuslaki sekä perusopetuksen opetussuunnitelma. Lukion toimintaa ohjaa lukiolaki ja lukion opetussuunnitelma. Esiopetuksella on oma lainsäädäntönsä ja opetussuunnitelmansa. Perusopetuksen vuosiluokat 1–5 ovat luokanopetuksessa ja vuosiluokat 6–9 aineenopetuksessa.

Oppilaita esiopetuksessa oli vuonna 2024 kevätlukukaudella 19 ja syyslukukaudella 18. Perusopetus toimi kaksisarjaisena kevätlukukaudella 2024 2. vuosiluokkaa lukuun ottamatta, joka toimi yksisarjaisena. Syyslukukaudella 2024 1. ja 3. -luokka oli yksisarjainen, 6. luokka kolmisarjainen ja muu perusopetus kaksisarjainen. Vuoden lopussa perusopetuksessa oli yhteensä 283 oppilasta.

Lukiosta valmistui keväällä 2024 10 ylioppilasta. Syyslukukaudella uusia 1. vuosikurssin opiskelijoita aloitti 26. Aloittavan lukior ryhmän koko oli poikkeuksellisesti jopa suurempi kuin keväällä perusopetuksensa päättäneen ryhmän koko. Opiskelijoita lukiossa oli vuoden lopussa yhteensä 61.

Opetushenkilökuntaa koko koulussa oli yhteensä n. 45 henkilöä.

Vuonna 2024 pystyttiin antamaan perustehtävän mukaista tasokasta opetusta ja kasvatusta turvallisessa, kiireettömässä ja innostavassa ilmapiirissä. 1950 -luvulla rakennetun koulurakennuksen sisäilmaongelmat kuitenkin haastoivat opetuksen järjestämistä. Myös sairaspöissaolot lisääntyivät kyseisten ongelmien vuoksi. Uuden koulurakennuksen rakennustyöt aloitettiin vuoden 2024 aikana.

Uuden koulurakennuksen rakennustyömaa aiheutti odotettua vähemmän häiriötä koulun toimintaan. Rakennuttaja otti esimerkillisesti huomioon koulun välituntiaikataulut ja oppilaiden turvallisuuden työmaan läheisyydessä.

Liikunta- ja nuorisotalon remontin valmistuminen oli osaltaan helpottamassa koulun toimintaa. Edellisen vuoden haasteita liikunnan opetuksen järjestämisessä ei enää tarvinnut ratkoa.

Lukiossa jatkettiin täysimääräisesti opiskelijoiden uusia opintososiaalisia etuja. Kaikki opiskelijat pääsivät nauttimaan hyvinvointipassin mahdollistamista aktiviteeteista. Useat opiskelijat pääsivät hankkimaan henkilöauton ajokortin osana lukion opintoja.

Perustehtävä kasvatuksen ja opetuksen parissa onnistui tavoitteiden mukaisesti.

2.5. Elinympäristöpalvelut (80)

2.5.1. Elinympäristöpalvelut yhteensä

LISÄÄ TYÖPAIKKOJA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Elinkeinorakenteen monipuolistaminen. Yrityksien määrän lisääminen.		
Edistetään yritystoimintaa luomalla edellytyksiä olemalla luotettava kumppani. Toimitaan verkostomaisesti. Utajärven hiiliviisas teollisuusalueen kehittämistoimenpiteet Resurssiviisauden käsikirjan mukaisesti. Rokuan ydinalueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano	Elinympäristöpalvelut tekevät aktiivisesti elinkei-noelämän toimintaympäristön rakenteita suoraan yritysten tarpeisiin kohdentaen. Mittari: Mustikkakankaan asemakaavan päivittäminen valmis. Mittari: Mustikkakankaan osa 2 laajentaminen/asemakaava valmis. Mittari: Mustikkakangas osa 2 alueen tieverkoston ja liittymän suunnittelu laajenevalle alueelle valmis Mittari: Mustikkakangas osa 3 laajennus. Maakaupat tehty ja kaavoitus laitettu vireille Mittari: Mustikkakangas/Hietaselkä teollisuusalueen ympäristön osayleiskaavan laadinta valmis 2024 loppuun Mittari: käynnistetään Rokuan ydinalueen tekni-nen kaavapäivitys. Mittari: Energiaterminaali hanke rakennettu 2024 loppuun	Mustikkakangas alue 1 kaavan päivitys valmis. Mustikkakangas alue 2 asemakaava valmis. Alue 2 prosessitie suunnitelmat ja kilpailutus tehty. Mustikkakangas alue 3 maakaupat valmiit ja kaavoitus aloitettu 4/2024. Hietaselkä alueen kaavoitus ei ole valmis. Suunnitelmat muuttuneet hybridi energiantuotantoalueeksi. Yhteistyökumppanuus tarkentunut Skartan ja kunnan väliseksi. Rokuan asemakaavan päivitys on juttunut Natura asioiden vuoksi. Energiaterminaali valmis ja käytössä. Rokuan kaavoitus juttunut Natura-suojeluperusteisiin. Energiaterminaali valmis. Mustikkakankaan ja Hietaselän alueiden maanhankinta onnistunut suunnitellusti.
Asenteemme mahdollistaa elinkei-noelämän toimintaympäristön kehittämisen asiakaslähtöisesti kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja ympäristötarkastuksen avulla. Maanhankinta strategisesti tärkeiltä alueilta		

LISÄÄ ASUKKAITA

VALTUUSTOKAUDEN TULOSTAVOITE 2025 Valtuustotason toimenpiteet 2021–2025	Vuoden 2024 toimenpiteet ja mittarit	Toteuma
<u>Tulostavoite:</u> Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia Väestön keski-ikä vuonna 2035 on alle 60 vuotta		

Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille. Markkinoidaan tontteja, asuntoja, viihtyisää ja maaseutumaista ympäristöä sekä luontoharrastusmahdollisuuksia. Mahdollistetaan etätyö ja moderni asuminen maaseutumaisessa ympäristössä. Kehitetään omaa vuokra-asumista. Monipuolinen asumista tukeva kaavoitus: ekologisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi huomioidaan kaavoituksessa yleisesti. mahdollistetaan yksityisten maa-alueiden kaavoitusta. strategiset kyläyleiskaavat yhdessä kyläseurojen/ maanomistajien kanssa. kunnan omistuksessa olevien rantatonttien rakentamisen mahdollistaminen. strategisesti hyviä asuinpaikkoja karotitetaan ja lähestytään maanomistajia. Viedään uusia osuuskunta-asumisen kohteita aktiivisesti eteenpäin. Palveluiden toimivuuden ja laadun ylläpitäminen Oulujokilaakson kuntien välisen yhteistyön toteutus ateria- ja maankäyttöpalveluiden osalta. Kuntalaiskysely palveluiden toimivuudesta kahden vuoden välein.	Sotkanjärvi-Alakylä osayleiskaavan päivitys/laajennus MITTARI: Kaavaehdotus nähtäville 2024 keväällä ja kaavan hyväksyntä 2024 loppuun Rakennetaan vuokra-asuntokohde 8 asuntoa pieniä ok taloja. Kunnan 100% omistus. MITTARI: talot valmiita 6/2024 Valmistetaan asuntopoliittinen ohjelma ja vie-dään se päätöksentekoon. Asumisen ja kiinteistöjen suunnittelun työryhmä kokoontuu ainakin 3-5x vuodessa. Liikennepuisto hanke MITTARI: Rakentaminen tehty ja puisto valmis 2024 aikana Kuntien välisen yhteistyön ylläpitäminen ja kehittäminen MITTARI: Yhteistyö toimii (yhteistyöpalavereita teknisellä sektorilla kolmen kunnan kesken vuoden aikana väh. 2 kpl) ja operatiivinen toiminta toimii	Sotkajärvi-Alakylä kaavoitus valmis. Kirkonmutkan 8 vuokra taloa valmis ja asukkaat asunnoissa. Asuntopoliittisen ohjelman tekeminen aloitettu. Työryhmä ei ole kokoontunut kertaakaan 2024. Liikennepuistohanketta ei toteutettu kustannusarvion nousun vuoksi.. Suunnitelmat ja kilpailutus tehty. Kolmostiimi pitänyt yhteisiä palavereita muutamia ja avoin tiivis keskusteluyhteys toimii.
--	--	---

ELINympÄRISTÖPALVELUIDEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toimintakate alittui 253 921,78 euroa. Elinympäristöpalveluille myönnettiin vuoden aikana 18 500 euron määrärahan lisäys avustuksiin (Valt. 13.6.2024, §43). Suurin alitus oli aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmässä 157 778,93 euroa. Tulot ylittyivät 40 335,34 euroa.

ELINympÄRISTÖPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	2 781 896	2 867 936	0	2 867 936	2 940 511	102,5 %	72 575
Maksutuotot	48 596	174 000	0	174 000	60 581	34,8 %	-113 419
Tuet ja avustukset	10 000	40 100	0	40 100	64 949	162,0 %	24 849
Vuokratuotot	1 094 851	1 176 399	0	1 176 399	1 173 566	99,8 %	-2 833
Muut toimintatuotot	28 274	1 000	0	1 000	60 164	6016,4 %	59 164
Toimintatuotot yht.	3 963 617	4 259 435	0	4 259 435	4 299 770	100,9 %	40 335
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 317 880	-1 288 842	0	-1 288 842	-1 208 440	93,8 %	80 402
Palvelujen ostot	-1 884 953	-1 874 241	0	-1 874 241	-1 932 249	103,1 %	-58 008
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 090 527	-1 202 380	0	-1 202 380	-1 044 601	86,9 %	157 779
Avustukset	-67 419	-15 400	-18 500	-33 900	-43 699	128,9 %	-9 799
Vuokrakulut	-200 024	-243 715	0	-243 715	-187 516	76,9 %	56 199
Muut toimintakulut	-32 700	-2 840	0	-2 840	-15 826	557,3 %	-12 986
Toimintakulut yht.	-4 593 503	-4 627 417	-18 500	-4 645 917	-4 432 331	95,4 %	213 587
Toimintakate	-629 886	-367 982	-18 500	-386 482	-132 560	34,3 %	253 922

2.5.2. Elinympäristöpalveluiden kuvaukset

PALVELUKUVAUKSET

ELINympÄRISTÖPALVELUIDEN TEHTÄVÄALUE

Elinympäristöpalveluiden palvelut jakautuvat kolmeen palvelulinjaan. Elinympäristöpalvelut vastaavat rakennetun ympäristön suunnittelusta ja rakentamisesta. Toiminta koostuu kiinteistö-omaisuuden hallinnasta, yhdyskuntasuunnittelusta ja ylläpidosta, asuntosektorista, ympäristön viihtyisyydestä, rakentamisen ohjauksesta sekä kunnan ruoka- ja siivouspalveluista. Kunnan vesi- ja viemärilaitos toimii omana taseyksikkönään elinympäristöpalveluiden alla.

Ympäristöterveydensuojelun ja ympäristötarkastustoiminnan järjestää Oulunkaaren ympäristöpalvelut, jossa isäntäkuntana toimii Pudasjärven kaupunki. Kustannukset ovat elinympäristöpalveluiden budjetissa.

Elinympäristöpalveluiden merkittävin tehtävä on ollut maa-alueiden hankinnan valmistelut sekä maankäytön suunnitelmien edistäminen vihreän siirtymän vetytalouden kehittämisen mahdollistamiseksi Utajärvellä. Myös varautumisen ja valmiuden kehittämisen konkreettiset investoinnit sekä alueellisen yhteistyöverkoston toimintaan osallistuminen on ollut merkittävää maailman tilanteen johdosta.

Yhdyskuntasuunnittelu: Kaavoitusta ja maankäytönsuunnittelua on hoitanut vuoden 2024 aikana elinympäristöjohtaja ja rakennustarkastaja. Kaavas suunnittelun pääpaino on ollut Mustikkakankaan teollisuusalueella. Mustikkakankaan asemakaavan päivitys valmistui. Myös Mustikkakangas 2-alueen uusi asemakaava valmistui ja uuden prosessitien rakennustyöt aloitettiin. Lisäksi on Mustikkakangas alue 3 osalta kaavoitusprosessi aloitettu. Tälle alueelle tavoitellaan vetyteollisuuden toimintaa.

Hietaselän energiatuotantoalueen osalta on saatu 2024 vuoden aikana prosessissa olleet haasteet ja ongelmat korjattua. Hankkeen eteneminen pitäisi olla sujuvaa tästä eteenpäin.

Sotkajärvi-Alakylä osayleiskaava tuli lainvoimaiseksi syksyllä 2024

Tuulivoimayleiskaavojen osalta Ponteman tuulivoimaosayleiskaavan ehdotus ja Maaselän tuulivoimaosayleiskaavan luonnos on ollut nähtävillä.

Utajärven kunta omistaa maata ja metsää hieman yli 1400 hehtaaria. Kunnalla on myös osuus yhteismetsästä. Yhteismetsän pinta-ala on 681 hehtaaria ja osuuksia on 99,992. Utajärven kunnan osuus yhteismetsästä on 15,353 osuutta. Kunta on suurin yksittäinen osakas yhteismetsässä. Metsiä on hoidettu metsätaloussuunnitelman mukaisesti. Asiantuntijana kunnan metsäomaisuuden hoidossa on toiminut yhteistyökumppanina Metsänhoitoyhdistys Rokua-Paljakka. Metsätaloustoimenpiteitä toteutettiin mm. Alakylässä, ns. kaatopaikka kiinteistöllä sekä Rokuan alueella.

Ympäristö- ja puistopalvelut vastaavat ympäristön siisteydestä ja viihtyisyydestä, reitistöjen, leikkikenttien ja uimarantojen turvallisuudesta ja käytettävyydestä. Vakituisen ympäristötyönjohtajan lisäksi ympäristö- ja puistopalveluissa työskenteli yksi siviilipalvelushenkilö, 3 henkilöä työllistämistuella sekä yksi työharjoittelija. Lisäksi kesällä työskenteli kaksi nuorta 4H:n kesätyöllistämisen kautta.

Taajama-alueiden ja kiinteistöjen piha-alueiden kunnossapidon lisäksi suoritettiin alakoulun pihan leikkialueen sekä leikkivälineiden siirto uudelle piha-alueelle. Lisäksi tehtiin Keisarintien päiväkodin pihamuutos käyttäjien toiveiden pohjalta. Pohjolan Kivi- ja Piharakennus suoritti muutostyön kokonaisurakkana.

Energiaterminaalin rakentaminen Kormuntien varteen toteutettiin. Terminaalialueen kustannus oli 275 708,44 euroa. Hankkeeseen saatiin avustusta Pohjois-Pohjanmaan liitolta 70%. Alueen vuokraustoiminta alkaa vuoden 2025 alussa.

Utajärven kunta suoritti yhdessä Fortumin kanssa Ikälän sillan kunnostuksen. Projektissa uusittiin sillan kansirakenteet, kaiteet sekä ajojohteet. Projektin kokonaiskustannus oli 69 900 euroa, josta Utajärven kunnan osuus oli 34 950 euroa alv 0%.

Lakeuden EKO: On neljän kunnan muodostama jätehuollon yhteistyöalue, jossa Lakeuden EKO-lautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena. Yhteistyöalue muodostuu Limingan, Tyrnävän, Muhoksen ja Utajärven kunnan alueista. Lakeuden EKO:n tilinpäätös ja vuosikertomus liitetään osaksi Limingan (isäntäkunta) tilinpäätöstä.

Vuoden 2024 talousarvion tuotot olivat 213 000 euroa, josta jätemaksujen osuudeksi arvioitiin 136 000 euroa ja loput 77 000 euroa oli kuntien rahoitusta. Toimintakuluiksi arvioitiin talousarviossa 211 156 euroa. Toteutuneet toimintatuotot olivat 252 750 euroa ja toimintakulut 217 453 euroa. Täten tilinpäätös on ylijäämäinen 35 298 euroa. Jätehuollon perusmaksun käyttöönotto oli merkittävin syy toimintatuottojen ylittymiseen.

Palveluiden ostot ylittyivät hieman uusien jäteasemien suunnittelutyön sekä brändiuudistustyön aloituksen vuoksi. Päätös uusien jäteasemien suunnittelusta tehtiin vasta kesällä 2024 ja suunnittelutyöt aloitettiin heti, joten budjetoinnissa ei tähän oltu varauduttu. Palkat, tavaroiden ostot ja vuokrat pysyivät budjetoiduissa summissa. Muut toimintakulut ylittyivät, koska jätehuollon perusmaksun palautuskulut kirjattiin muihin toimintakuluihin.

Toimitila- ja kiinteistöpalvelut: Kiinteistötiimi työskentelee tilapalveluiden esimiehen johdolla. Toimintaan kuuluu myös tytäryhtiöiden tekninen isännöinti. Vakituisten kiinteistöhoitajien

määrä on kolme henkilöä. Kirvesmiespalvelut otetaan jatkossa ostopalveluina. Hyvinvointialue Pohteelle siirtyneiden kiinteistöjen kiinteistönhoito tehdään edelleen kunnan toimesta.

Kiinteistöhallinnan palvelupyyntöjä oli vuoden 2024 aikana 1719 kpl. Kiinteistöhoiton päivystys-aika ei kata arki-iltoja ja öitä. Tämä on riski, joka tiedostetaan, mutta päivystyksen ulottaminen 24/7 kattavaksi tarkoittaisi huomattavaa resurssilisäystä henkilöstöön.

Ahmatie 8:aan uusittiin 2024 aikana huopakatto. Kiinteistö on hyvinvointialueen vuokratäyttöä.

Utajärven koulun vanhan rakennusosan käyttöä on rajoitettu osittain satunnaiseen käyttöön ja osa tiloista on kokonaan otettu pois käytöstä sisäilman laadun vuoksi. Koulun piha-alueelle siirrettiin elementeistä koostuva kaksikerroksinen n. 1500 m² rakennus yläkoulun ja lukion käyttöön. Tilat luovutettiin koulun käyttöön alkuvuodesta 2025. Välituntihiha siirrettiin uuteen paikkaan.

Pihtalasta muutti kesällä Oulujokiopiston kudontapiiri vanhan terveystakeskuksen tiloihin. Myös työterveyshoidolle järjestettiin vuokratilat samaan kiinteistöön. Ko. tiloihin on suunniteltu investointi toteutettavaksi vuonna 2025. Tiloja tullaan muuttamaan käyttäjille sopiviksi. Tarkoituksena on, että Hyvinvointitalo ajetaan kylmilleen tilojen valmistuttua.

Hyvinvointipalveluille on vuokrattu toimitila vanhasta pankin talosta, jonne palveluja siirretty 2024 alussa.

Siivouspalvelut: Siivoustiimi työskentelee tilapalveluiden esihenkilön johdolla. Tiimiin kuuluu siivoustyönjohtajan lisäksi 6 vakituista toimitilahuoltajaa. Kiinteistöjen sisäisten järjestelyiden vuoksi myös toimitilahuoltajien työkenttä on muuttunut.

Siivoustiimin hoidettavana oli virastojen, koulun, päiväkotien, hyvinvointitalon, vanhan terveystakeskuksen kirjaston, torimakasiinin ja veteraanitalon saunan siivoaminen. Tiimi hoitaa myös Utajärven kunnan omana palveluna tuottamien pienten remontti- ja saneerauskohteiden loppusekä muuttosiivoukset.

Rakennusvalvonta: Rakennusvalvonta on toteutettu rakennustarkastajan 80 % työpanoksella. Rakennustarkastajan työpanosta on käytetty sekä maankäytönsuunnitteluprosesseissa että vihreän siirtymän johdosta tulevien uusien asioiden selvitystyöhön.

Pitkään valmisteltu Rakentamislaki astui voimaan 01.01.2025. Rakennusjärjestyksen uudistustyötä. Rakennusjärjestyksen uusintatyötä jatkettiin ja se saadaan loppuun vuoden 2025 aikana. Rakennusjärjestys laaditaan yhteistyössä Muhoksen ja Vaalan kuntien kanssa soveltuvin osin yhtenäisiksi.

Utajärvellä myönnettiin vuonna 2024 rakennus- ja toimenpidelupia 83 kpl. Uusia omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin 2 kpl, koulurakennuksen lupia 1 kpl ja rivitaloja purkulupia 3 kpl. Vapaa-ajan asuinrakennusten lupia oli 2 kpl. Suunnittelutarveratkaisuja oli 1 kpl ja poikkeamisia 2 kpl. Rakennusvalvonnassa käsiteltiin myös yhdyskuntaa palvelevien johtojen sijoittamista kahden kiinteistön osalta sekä hallinto-oikeuden vastineita kaksi kappaletta.

Osoitejärjestelmän uudistus saadaan loppuun keväällä 2025.

Vesi ja viemäritoiminta: Vesiliittymiä myytiin 8 kpl ja viemäri liittymiä 3 kpl. Kaava-alueelle näistä tuli 3 kpl ja 5 kpl haja-asutusalueelle.

Verkoston pumpattu vesimäärä oli 250753 m³ ja laskutettu vesimäärä 179788 m³. Runkovesijohtovuotoja oli 14 kpl. Kokonaisjätevesimäärä oli 148585 m³ ja laskutettu jätevesimäärä 69741 m³.

Vesihuoltoon investoidaan vuosittain. Yhden vedenottamon sähköautomaatio päivitettiin. Viemärilaitoksen verkostoa saneerattiin Kaakinentie ja Komulantie välisellä alueella noin 450 m. Verkoston saneeraus patkäsujuttamalla on alun perin tehty jo noin 20 vuotta sitten. Saneeraus paljasti ongelman aiheuttajaksi vuotavat tiivistet. Yhden sadevesipumppaamon sähköautomaatio päivitettiin.

Vedenjakeluvarmuus on korkealla tasolla. Vesihuollon rakenteita valvotaan ja tarkastetaan aktiivisesti. Vuonna 2024 veden hinta on ollut 1,47 €/m³ (alv 0%) ja jäteveden hinta 3,15 €/m³ (alv 0%)

Ruokapalvelut: Utajärven kunnan ateriapalvelujen tavoitteena on valmistaa hyvää, maukasta, terveellistä, monipuolista ja kohtuuhintaista kotiruokaa huomioiden asiakkaita, ruokavaliot sekä suomalaiset ravitsemussuositukset.

Valmistuskeittiö toimii Utajärven koululla keskuskeittiona, jossa valmistetaan kaikki ateriat. Tämän lisäksi päiväkodin keittiö toimii palvelukeittiona. Ateriapalvelut valmistavat myös ulkopuolisille ruokapalveluita, mikäli on tarve suurempien tapahtumien järjestämiseen. Syksyllä oli keskustapuolueen Pohjois-Pohjanmaan piirin syyskokous, jonka kokoustarjoilut järjestettiin koulun ruokasalissa.

Aterioiden hinnat lasketaan keittiön kokonaiskustannuksista suoriteperusteisesti. Ateriapalveluiden toiminta vuonna 2024 on toteutunut talousarvion mukaisesti. Asiakasmäärä edellisvuodesta on pysynyt lähes samana. Aterian hinnassa ei suurta muutosta edelliseen vuoteen.

Henkilöstö toimii samassa tiimissä, yhtenäisessä työvuorotaulukossa. Käytössä oli keväällä viiden ja syksyllä kuuden viikon kiertävä ruokalistapohja, joka vaihtuu kaksi kertaa vuodessa. Ruokalistassa huomioidaan juhlapyhät, sekä teemaviikkoja ja -päiviä järjestetään tilanteen mukaan. Lähiruokaa käyttöä pyritään edistämään mahdollisuuksien ja tarjonnan mukaan. Reilun kaupan kahvia käytetään vieraskahvituksissa sekä muita Reilun kaupan tuotteita mahdollisuuksien mukaan.

Vakituisia työntekijöitä ateriapalveluissa oli yhteensä neljä koko-aikaista ja yksi osa-aikainen vakituinen työntekijä. Teemme kolmen kunnan välistä yhteistyötä Muhoksen ja Vaalan kanssa. Yhteistyötä on saatu edistettyä hyvin. Yhteistyönä hankittiin kaikille kolmelle kunnalle hävikki-vaakaohjelma. Lisäksi suunniteltiin uuden tuotannonohjausjärjestelmän ja omavalvonnan järjestelmän hankkimisesta.

Elinympäristöpalveluiden hankkeita

Utajärven liikennepuisto: Hankkeen kustannusarvio ylittyi kustannusarviosta merkittävästi. Kunta päätti keskeyttää hankkeen. Leader avustus vapautettiin muihin hankkeisiin.

Maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden yhteissuunnittelu Kiiminkijoen valuma-alueella (MATKI):

Hankeen päätavoite on suunnitella yhdessä alueen toimijoiden kanssa Kiiminkijoen valuma-alueelle maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuus, joka on ympäristöllisesti kestävä, sosiaalisesti oikeudenmukainen ja taloudellisesti toteuttamiskelpoinen. Toimenpiteistä tehdään vuoteen 2035 ulottuva tiekartta, joka määrittää toimenpiteiden toteuttajan ja aikataulun. Hanke toteutetaan ajanjaksolla 01.02.2022–31.10.2024. Hankkeen vastuullisena vetäjänä toimii Luonnonvarakeskus. Hankkeen rahoittajana toimii maa- ja metsätalousministeriön Hiilestä kiinni -ohjelma. Utajärven kunta on hankkeessa mukana yhteistyökumppanina ja ohjausryhmässä. Utajärven kunnalla ei ole omaa rahoitusosuutta hankkeessa. Vuonna 2024 kunnan työpanos hankkeeseen rajoittui suunnittelu- ja ohjausryhmäkokouksiin.

Kiiminkijoen valuma-alueen ympäristön parantamisen koordinaatiohanke – KIVAKO:

MATKI:n jatkohankkeena on käynnistynyt Kiiminkijoen koordinaatiohanke (KIVAKO-hanke). Tavoitteena on MATKI-hankkeen puitteissa laaditun maankäytön tiekartan käytäntöön vieminen. KIVAKO:n hanke kestää 31.8.2027 asti. Utajärven kunnan edustus KIVAKO-hankkeessa: Thomas Virta, projektipäällikkö ja Päivi Väänänen, ympäristötyönjohtaja (varajäsen)

Arvovesi2 ja Arvovesi3: ARVOVESI-hankkeiden päätavoitteena on tuottaa vesistövisio, joka sovittaa yhteen vesienhoidon, vesivoiman, kalatalouden, alueiden käytön ja elinkeinoelämän tavoitteet Oulujoen vesistöalueella. Utajärven kunta on ollut mukana ilman omaa rahoitusosuutta. Arvovesi2-hanke päättyi. Loppuvuonna valmisteltiin jatkohanketta nimellä Arvovesi3. Hanke käynnistyy 1.1.2025 ja Utajärven kunta osallistuu hankkeen rahoitukseen. (Valt 03.10.2024 § 59).

Hiilestä on moneksi – lähituotantoa vihreässä siirtymässä (Biohiilen aika) -hanke:

Hanke toteutetaan JTF-rahoituksella ajanjaksona 01.10.2023 – 30.09.2026, tavoitteena biohiilen arvoketjun kehittäminen. Oulun yliopisto toimii hankkeen vetäjänä ja Utajärven kunta on osatoteuttajana. Utajärven kunnan osallistuu hankkeeseen yhdellä työntekijällä, jonka työpanos Biohiilen aika -hankkeeseen on 100 % työajasta koko hankkeen aikana. Rahoitusosuudet jakautuvat seuraavasti: Pohjois-Pohjanmaan liitto: 80 %, yksityinen rahoitus eli yritysten myöntämä rahoitus: 0,54 %, Utajärven kunnan oma rahoitusosuus: 19,46 %

Lokakuussa 2023 alkanut Biohiilen aika -hanke jatkui koko 2024 ajan hankesuunnitelman mukaisesti. Utajärven osuudella edistettiin hankkeen tiedotustoimintaa. Lisäksi käynnistettiin Utajärvelle sijoittuva biomassan (paju ja hieskoivu) viljelykokeet sekä teetettiin paikkatietoanalyysjä. Analyysien avulla saatiin selvitettyä biohiilen raaka-aineiden kasvatukseen mahdollisesti soveltuvien turvetuotantoalueiden ja turvepeltojen sijainnit suhteessa Utajärven

biohiilenlaitokseen. Tämä tukee omalta osaltaan keskeistä tavoitetta arvioida biohiilen raaka-aineiden kasvatuksen kannattavuutta, mikä on edellytyksenä sille, että paikalliset alkutuotannon toimijat lähtevät mukaan kasvattamaan ja toimittamaan paikallisen biohiililaitoksen tarvitsemia raaka-aineita.

Kiertola – Luonnonvarojen älykäs käyttö digitaalisella kiertotalouden ohjauksella:

Hankkeen tavoitteena on kehittää digitaalisia alustoja ja liiketoimintamalleja, jotka hyödyttävät yrityksiä edistämällä uusioraaka-aineiden markkinoita ja tehokasta tiedonkulkua. Utajärven kunta osallistuu hankkeeseen ilman omaa rahoitusosuutta. Utajärvi ollut mukana jatkokehittämässä hankkeen puitteissa kiinteistösalkutus -ohjelmaa.

Kiertotalouden green deal: Utajärven kunta osallistui vuonna 2023 kiertotalouden green deal skenaario- ja tutkimustyöhön, joka rakentui kahden toisiaan tukevan raiteen kautta:

Tutkimuslaitosten (SYKE, GTK, LUKE, VTT ja Tilastokeskus) luotsaamasta materiaalivirta-analyysistä ja skenaariotyöstä sekä Ministeriöiden (YM, TEM) luotsaamasta työstä kiertotalouden green dealin sitoumusten lähtökohtien valmistelemiseksi.

Tarkoitus on saada Utajärven kunnan Kiertotalouden green deal -sitoumus valmiiksi alkuvuonna 2025. Vuonna 2024 laadittiin alustavat, sitovat toimenpiteet Utajärven kunnan osalta. Sitoumus tehdään Sitoumus2050 palvelun avulla.

Mustikkakankaan asemakaavan laajennus: Joulukuussa 2022 Utajärven kunnalle myönnettiin avustusta vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämiseksi. Ympäristöministeriön myöntämä avustus on tarkoitus käyttää kohteeseen ”Mustikkakankaan teollisuusalueen kaavoitus ja siihen liittyvät selvitykset ja suunnittelu”. Utajärven omarahoitusosuus on 30 %. Vuonna 2024 asemakaavan laajennus on saatu valmiiksi.

3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

3.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Poik. (%)
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3 858 204	0	3 858 204	4 014 325	156 121	104,0 %
Maksutuotot	239 900	0	239 900	119 558	-120 342	49,8 %
Tuet ja avustukset	404 100	0	404 100	448 964	44 864	111,1 %
Vuokratuotot	1 186 399	0	1 186 399	1 186 485	86	100,0 %
Muut toimintatuotot	3 000	0	3 000	71 563	68 563	2385,4 %
Toimintatuotot yht.	5 691 603	0	5 691 603	5 840 895	149 292	102,6 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 599 983	0	-7 599 983	-7 094 771	505 212	93,4 %
Palvelujen ostot	-7 089 963	0	-7 089 963	-6 857 140	232 823	96,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 569 730	0	-1 569 730	-1 432 475	137 255	91,3 %
Avustukset	-402 600	-18 500	-421 100	-361 151	59 949	85,8 %
Vuokratulut	-424 875	0	-424 875	-326 758	98 117	76,9 %
Muut toimintakulut	-38 250	0	-38 250	-36 053	2 197	94,3 %
Toimintakulut yht.	-17 125 400	-18 500	-17 143 900	-16 108 347	1 035 554	94,0 %
Toimintakate	-11 433 797	-18 500	-11 452 297	-10 267 451	1 184 846	89,7 %
 Verotulot	 7 314 000	 0	 7 314 000	 7 510 142	 196 142	 102,7 %
Valtionosuudet	5 099 559	0	5 099 559	5 230 213	130 654	102,6 %
Rahoitustuotot ja -kulut					0	-
Korkotuotot	34 020	0	34 020	148 676	114 656	437,0 %
Muut rahoitustuotot	7 800	0	7 800	11 342	3 542	145,4 %
Korkokulut	-85 000	0	-85 000	-93 682	-8 682	110,2 %
Muut rahoituskulut	-1 150	0	-1 150	-7 971	-6 821	693,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-44 330	0	-44 330	58 365	102 695	-131,7 %
Vuosikate	935 432	-18 500	916 932	2 531 269	1 614 336	276,1 %
 Poistot ja arvonalentumiset	 -1 183 763	 0	 -1 183 763	 -2 290 015	 -1 106 252	 193,5 %
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0	-
Tilikauden tulos	-248 331	-18 500	-266 831	241 254	508 084	-90,4 %
 Poistoeron muutos	 95 630	 0	 95 630	 84 510	 -11 120	 88,4 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-152 701	-18 500	-171 201	325 764	496 965	-190,3 %

3.2. Verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Poik. (%)
Kunnallisvero	3 500 000	0	3 500 000	3 585 972	85 972	102,5 %
Osuus yhteisöverosta	614 000	0	614 000	630 863	16 863	102,7 %
Kiinteistövero	3 200 000	0	3 200 000	3 293 307	93 307	102,9 %
Verotulot yhteensä	7 314 000	0	7 314 000	7 510 142	196 142	102,7 %

VEROPROSENTTIEN KEHITYS

Verolaji	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tulovero	20,50 %	20,50 %	20,50 %	20,50 %	7,86 %	8,40 %
Maapohjan yleinen kiinteistövero	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,30 %
Vakituisten asuinrakennusten vero	0,45 %	0,45 %	0,45 %	0,45 %	0,45 %	0,45 %
Muiden rakennusten vero	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %	1,25 %
Rakennusten yleinen kiinteistövero	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %
Rakentamattoman rakennuspaikan vero	6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %	6,00 %
Yleishyödyllisen käytön kiinteistövero	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voimalaitosten vero	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Poik. (%)
Peruspalvelujen valtionosuus	3 163 374	0	3 163 374	3 175 790	12 416	100,4 %
Verot. perustuva v.os. tasaus	1 147 863	0	1 147 863	1 145 508	-2 355	99,8 %
Opetus- ja kulttuurimin. v.os.	230 000	0	230 000	355 931	125 931	154,8 %
Verotulomenetysten korvaus	558 322	0	558 322	552 984	-5 338	99,0 %
Harkinnanvarainen v.os. korotus	0	0	0	0	0	-
Valtionosuudet yhteensä	5 099 559	0	5 099 559	5 230 213	130 654	102,6 %

4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

INVESTOINTIHANKKEET, UTAJÄRVEN KUNTA

(Luvut 1 000 euroa)	Kust.arv. +muut.	Ed. vuo- sien käyttö	Alkup. TA	Muutok- set	TA +muut.	Toteuma	Poik- keama	Poik. (%)	Käyttö yht.
Hallintopalvelut									
900560 Osakkeiden osto	0	0	0	-20	-20	0	20	0 %	0
900563 Osakkeiden myynti	0	861	0	0	0	0	0	-	861
Hallintopalvelut yht.	0	861	0	-20	-20	0	20	0 %	861
Kasvatuspalvelut									
900716 Koulun kaukolämpö	0	0	0	-61	-61	-61	0	100 %	-61
900717 Uusi koulu (yläaste, lukio)	0	-17	-300	-2 700	-3 000	-2 982	18	99 %	-2 999
900729 Koulun op.ymp. rakent. ja kehittämi- nen	0	-27	-35	0	-35	-34	1	98 %	-61
900752 Päiväkodin piha-alueen muutostoiset	0	0	-25	0	-25	-24	1	95 %	-24
Kasvatuspalvelut yht.	0	-44	-360	-2 761	-3 121	-3 101	20	99 %	-3 146
Elinympäristöpalvelut									
900808 Teollisuusalueen Orikankaan liittymä	0	0	-75	0	-75	-13	62	17 %	-13
-Tulot:	0	0	200	0	200	0	-200	0 %	0
-Menot:	0	0	-275	0	-275	-13	262	5 %	-13
900809 Teollisuusalueiden tiet	0	-421	-400	59	-341	-57	284	17 %	-478
900812 Uudet tiet	0	-36	-25	0	-25	0	25	0 %	-36
900857 Liikennepuisto	0	-4	-56	0	-56	20	76	-36 %	16
-Tulot:	0	3	144	0	144	-3	-147	-2 %	0
-Menot:	0	-7	-200	0	-200	23	223	-12 %	16
900858 Energiaterminaali Hietaselkä	0	0	-201	-53	-254	-267	-13	105 %	-267
-Tulot:	0	0	469	0	469	476	7	102 %	476
-Menot:	0	0	-670	-53	-723	-743	-20	103 %	-743
900859 Ikälän silta/ settipato peruskorj. yhth.	0	0	-28	0	-28	-38	-10	137 %	-38
-Tulot:	0	0	23	0	23	0	-23	0 %	0
-Menot:	0	0	-50	0	-50	-38	12	75 %	-38
900800 Maanosto	0	0	-390	-30	-420	-415	5	99 %	-415
900801 Maa-alueen myynti	0	2	0	0	0	11	11	-	13
900832 Jäähallin remontin viimeistely	0	0	-35	-75	-110	-129	-19	117 %	-129
-Tulot:	0	0	20	0	20	0	-20	0 %	0
-Menot:	0	0	-55	-75	-130	-129	1	99 %	-129
900849 Rivalohuoneistojen peruskorjaus	0	-31	-50	0	-50	-12	38	24 %	-43
900864 Kirkonmutkan erillistalot	0	-501	-702	0	-702	-650	52	93 %	-1 151
Elinympäristöpalvelut yht.	0	-1 224	-1 962	-99	-2 060	-1 547	513	75 %	-2 771
Vesi- ja viemärilaitos									
900967 Vedenottamoiden automaatioiden uu- sinta	0	-14	-15	-5	-20	-20	0	100 %	-35
900980 Verkoston laajennus, viemäri	0	4	-20	0	-20	-3	17	17 %	1
900981 Viemäriverkoston saneeraus	0	-84	-80	-13	-93	-93	0	100 %	-177
900982 Viemäripumppaam. automaatioiden uusinta	0	-20	-50	18	-32	-21	10	67 %	-41
Vesi- ja viemärilaitos yht.	0	-112	-165	0	-165	-138	27	84 %	-250
Investointihankkeet yhteensä									
-Tulot	0	1 634	856	0	856	484	-371	57 %	2 118
-Menot	0	2 611	3 342	2 880	6 222	5 271	-951	85 %	7 883
Netto	0	-978	-2 487	-2 880	-5 367	-4 787	580	89 %	-5 765

Vesihuoltolaitos saanut lisäksi 12 300 euroa liittymismaksutuloja. Näitä ei ole huomioitu investointien taulukossa.

5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Poik. (%)
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	935 432	-18 500	916 932	2 531 269	1 614 336	276,1 %
Tulorahoituksen korjauserät	-1 000	0	-1 000	-28 345	-27 345	2834,5 %
Toiminnan rahavirta yht.	934 432	-18 500	915 932	2 502 924	1 586 992	273,3 %
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-3 342 000	-2 880 000	-6 222 000	-5 271 259	950 741	84,7 %
Rahoitusos. investointimenoihin	855 500	0	855 500	473 287	-382 213	55,3 %
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	1 000	0	1 000	39 507	38 507	3950,7 %
Investointien rahavirta yht.	-2 485 500	-2 880 000	-5 365 500	-4 758 465	607 035	88,7 %
Toiminnan ja inv. rahavirta yht.	-1 551 068	-2 898 500	-4 449 568	-2 255 541	2 194 027	50,7 %
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	0	-227 934	-227 934	0	227 934	0,0 %
Antolainasaamisten vähennys	25 000	0	25 000	31 179	6 179	124,7 %
Antolainauksen muutokset yht.	25 000	-227 934	-202 934	31 179	234 113	-15,4 %
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 100 000	0	-1 100 000	-1 098 131	1 869	99,8 %
Lainakannan muutokset yht.	-1 100 000	2 000 000	900 000	901 869	1 869	100,2 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	-2 626 068	-1 126 434	-3 752 502	-1 322 492	2 430 010	35,2 %

6. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

(1 000 euroa)	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA	Muutos	TA+mu- utos	To- teuma	Poik- keama	Alkup. TA	Muutos	TA+mu- utos	To- teuma	Poik- keama
Käyttötalousosa											
50 Hallintopalvelut	-	2 495	0	2 495	2 301	-193	575	0	575	601	26
51 Elinvoimapalvelut	-	561	0	561	604	44	0	0	0	30	30
60 Hyvinvointipalvelut	-	1 850	0	1 850	1 703	-147	355	0	355	385	30
70 Kasvatuspalvelut	-	7 593	0	7 593	7 067	-526	502	0	502	525	23
80 Elinympäristöpalvelut	-	4 627	19	4 646	4 432	-214	4 259	0	4 259	4 300	40
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						7 314	0	7 314	7 510	196
Valtionosuudet	B						5 100	0	5 100	5 230	131
Korkotuotot	B						34	0	34	149	115
Muut rahoitustuotot	B						8	0	8	11	4
Korkomenot	B	85	0	85	94	9					
Muut rahoitusmenot	B	1	0	1	8	7					
Satunnaiset erät	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointiosa											
Hallintopalvelut	B	0	20	20	0	-20	0	0	0	0	0
Hyvinvointipalvelut	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasvatuspalvelut	B	360	2 761	3 121	3 101	-20	0	0	0	0	0
Elinympäristöpalvelut	B	2 817	99	2 916	2 032	-884	856	0	856	484	-371
Vesi- ja viemärilaitos	B	165	0	165	138	-27	0	0	0	0	0
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäys	B	0	228	228	0	-228					
Antolainasaamisten vähennys	B						25	0	25	31	6
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lisäykset	B						0	2 000	2 000	2 000	0
Pitkäaikaisten vähennykset	B	1 100	0	1 100	1 098	-2					
Lyhytaikaisten muutokset	N										
Oman pääoman muutokset	N										
Vaikutus maksuvalmiuteen							2 626	1 126	3 753	1 322	-2 430
Yhteensä		21 654	3 126	24 780	22 579	-2 201	21 654	3 126	24 780	22 579	-2 201

7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

7.1. Kunta

7.1.1. Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	2024	2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 397 703,38	1 560 874,83
Maksutuotot	92 881,87	69 178,07
Tuet ja avustukset	448 963,72	534 820,96
Vuokratuotot	1 186 485,49	1 107 593,58
Muut toimintatuotot	71 562,82	35 963,13
Toimintatuotot yht.	3 197 597,28	3 308 430,57
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-7 094 770,80	-7 203 708,49
Palvelujen ostot	-4 284 907,31	-4 416 442,52
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 388 085,37	-1 374 563,17
Avustukset	-334 474,64	-367 519,68
Vuokratulut	-326 757,65	-363 074,14
Muut toimintakulut	-36 052,87	-68 916,64
Toimintakulut yht.	-13 465 048,64	-13 794 224,64
Toimintakate	-10 267 451,36	-10 485 794,07
Verotulot	7 510 141,93	7 170 403,46
Valtionosuudet	5 230 213,00	5 323 422,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	148 675,96	126 733,41
Muut rahoitustuotot	11 342,24	17 551,71
Korkokulut	-93 681,85	-92 889,62
Muut rahoituskulut	-7 971,35	-51 718,79
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	58 365,00	-323,29
Vuosikate	2 531 268,57	2 007 708,10
Poistot ja arvonalentumiset	-2 290 014,95	-1 214 694,83
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	241 253,62	793 013,27
Poistoeron muutos	84 510,19	69 305,56
Varausten muutos	0,00	-286 457,47
Tilikauden yli-/alijäämä	325 763,81	575 861,36

7.1.2. Rahoituslaskelma

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 531 268,57	2 007 708,10
Tulorahoituksen korjauserät	-28 344,62	-25 900,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 502 923,95	1 981 808,10
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 271 258,89	-2 611 339,77
Rahoitusosuudet investointimenoihin	473 287,20	754 800,54
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	39 507,12	889 355,68
Investointien rahavirta yhteensä	-4 758 464,57	-967 183,55
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-2 255 540,62	1 014 624,55
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	31 179,46	41 179,41
Antolainauksen muutokset yhteensä	31 179,46	41 179,41
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 098 130,92	-1 207 276,92
Lainakannan muutokset yhteensä	901 869,08	-1 207 276,92
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-68,00	0,00
Saamisten muutos	-200 220,08	826 337,42
Korottomien velkojen muutos	-82 175,94	248 237,89
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-282 464,02	1 074 575,31
Rahoituksen rahavirta yhteensä	650 584,52	-91 522,20
Rahavarojen muutos	-1 604 956,10	923 102,35
Rahavarat jakson alussa	5 320 625,30	4 397 522,85
Rahavarat jakson lopussa	3 715 669,20	5 320 625,20

7.1.3. Tase

KUNNAN TASE - VASTAAVAA

	2024	2023
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	566 438,07	584 115,44
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	566 438,07	584 115,44
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 924 664,04	1 521 086,54
2. Rakennukset	11 775 811,30	11 308 034,86
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 672 714,00	4 585 461,45
4. Koneet ja kalusto	49 145,11	41 302,67
5. Muut aineelliset hyödykkeet	121 603,94	121 603,94
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 069 077,52	520 974,84
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	21 613 015,91	18 098 464,30
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	4 685 663,43	5 685 743,43
3. Muut lainasaamiset	456 631,86	487 811,32
III Sijoitukset yhteensä	5 142 295,29	6 173 554,75
A Pysyvät vastaavat yhteensä	27 321 749,27	24 856 134,49
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
3. Muut saamiset	64 360,00	64 360,00
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	421 405,70	504 879,02
3. Muut saamiset	492 313,19	78 140,54
4. Siirtosaamiset	76 345,26	206 824,51
II Saamiset yhteensä	1 054 424,15	854 204,07
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	11 250,00	9 780,00
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	11 250,00	9 780,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 704 419,20	5 310 845,30
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 770 093,35	6 174 829,37
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 091 842,62	31 030 963,86

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

	2024	2023
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	7 503 907,25	7 503 907,25
III Muut omat rahastot	415 016,61	415 016,61
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 555 999,23	5 980 137,87
V Tilikauden yli-/alijäämä	325 763,81	575 861,36
A Oma pääoma yhteensä	14 800 686,90	14 474 923,09
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
1. Poistoero	1 609 272,56	1 693 782,75
2. Vapaaehtoiset varaukset	1 600 000,00	1 600 000,00
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	3 209 272,56	3 293 782,75
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	50 194,56	50 194,56
3. Muut toimeksiantojen pääomat	2 179,49	2 247,49
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	52 374,05	52 442,05
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 122 731,99	9 295 018,91
Korottomat		
7. Muut velat	565 049,34	536 299,34
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 172 286,92	1 098 130,92
Korottomat		
5. Saadut ennakot	3 628,00	1 089,07
6. Ostovelat	1 002 504,56	917 364,36
7. Muut velat	124 400,10	281 207,32
8. Siirtovelat	1 038 908,20	1 080 706,05
E Vieras pääoma yhteensä	14 029 509,11	13 209 815,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 091 842,62	31 030 963,86

7.2. Konserni

7.2.1. Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA

	2024	2023
Toimintatuotot	4 127 583,65	4 289 205,73
Toimintakulut	-14 032 409,75	-14 667 937,71
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	67,32	5 735,43
Toimintakate	-9 904 758,78	-10 372 996,55
Verotulot	7 484 791,79	7 152 496,95
Valtionosuudet	5 230 213,00	5 323 422,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	185 279,95	143 937,56
Muut rahoitustuotot	19 926,42	24 383,74
Korkokulut	-105 321,58	-95 848,89
Muut rahoituskulut	-7 977,35	-1 974,67
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	91 907,44	70 497,74
Vuosikate	2 902 153,45	2 173 420,14
Poistot ja arvonalentumiset	-1 552 395,96	-1 523 783,49
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	1 349 757,49	649 636,65
Tilinpäätössiirrot	1 374,92	415 153,35
Laskennalliset verot	-2 129,00	-2 958,00
Vähemmistöosuudet	-1 532,88	-2 129,76
Tilikauden yli-/alijäämä	1 347 470,53	1 059 702,24

7.2.2. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 902 153,45	2 173 420,14
Tulorahoituksen korjauserät	-10 958,38	66 323,46
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 891 195,07	2 239 743,60
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 662 096,61	-2 611 639,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	473 287,20	754 800,64
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	47 744,45	866 957,97
Investointien rahavirta yhteensä	-5 141 064,96	-989 880,39
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-2 249 869,89	1 249 863,21
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	31 179,46	41 179,41
Antolainauksen muutokset yhteensä	31 179,46	41 179,41
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 221 971,14	-1 396 060,27
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-65 611,51	-51 240,26
Lainakannan muutokset yhteensä	712 417,35	-1 447 300,53
Oman pääoman muutokset	0,00	-875 691,15
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-68,00	0,00
Saamisten muutos	-224 507,78	1 684 120,27
Korottomien velkojen muutos	-117 591,08	-1 530 759,45
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-342 166,86	153 360,82
Rahoituksen rahavirta yhteensä	401 429,95	-2 128 451,45
Rahavarojen muutos	-1 848 439,94	-878 588,24
Rahavarat jakson alussa	6 759 652,41	7 638 240,66
Rahavarat jakson lopussa	4 911 212,47	6 759 652,42

7.2.3. Konsernitase

KONSERNITASE - VASTAAVAA

	2024	2023
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikuttiset menot	977 181,67	682 710,28
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	977 181,67	682 710,28
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 249 496,36	1 864 077,57
Rakennukset	13 067 913,73	12 815 758,25
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 677 782,25	4 592 219,12
Koneet ja kalusto	72 667,58	72 692,74
Muut aineelliset hyödykkeet	121 603,94	121 603,94
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 069 077,52	520 974,84
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	23 258 541,38	19 987 326,46
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	36 576,69	36 509,37
Osakkeet ja osuudet	861 092,70	824 632,70
Muut lainasaamiset	56 711,40	65 119,34
Sijoitukset yhteensä	954 380,79	926 261,41
Pysyvät vastaavat yhteensä	25 190 103,84	21 596 298,15
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	75 540,69	130 511,57
Muut toimeksiantojen varat	51 226,49	72 678,51
Toimeksiantojen varat yhteensä	126 767,18	203 190,08
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	196 304,52	217 137,84
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	428 681,27	526 540,13
Muut saamiset	603 266,33	120 152,67
Siirtosaamiset	80 172,47	206 824,51
Saamiset yhteensä	1 308 424,59	1 070 655,15
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	11 250,00	9 780,00
Rahoitusarvopaperit yhteensä	11 250,00	9 780,00
Rahat ja pankkisaamiset	4 899 962,47	6 749 872,42
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	6 219 637,06	7 830 307,57
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 536 508,08	29 629 795,80

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

	2024	2023
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	7 503 907,25	7 503 907,25
Muut omat rahastot	423 046,14	424 421,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 472 637,36	6 410 351,87
Tilikauden yli-/alijäämä	1 347 470,53	1 059 702,24
Oma pääoma yhteensä	16 747 061,28	15 398 382,43
Vähemmistöosuudet	31 617,11	30 081,26
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	75 540,69	130 511,57
Lahjoitusrahastojen pääomat	50 194,56	50 194,56
Muut toimeksiantojen pääomat	53 411,61	74 931,62
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	179 146,86	255 637,75
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 285 231,99	9 482 518,91
Lainat julkisyhteisöiltä	89 448,33	165 517,04
Korottomat		
Muut velat	565 049,34	536 299,34
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 197 286,92	1 123 130,92
Lainat julkisyhteisöiltä	76 068,74	141 680,24
Korottomat		
Saadut ennakot	20 925,69	14 495,84
Ostovelat	1 052 194,50	992 173,36
Muut velat	165 541,19	333 647,16
Siirtovelat	1 095 307,33	1 126 731,75
Laskennalliset verovelat	31 628,80	29 499,80
Vieras pääoma yhteensä	14 578 682,83	13 945 694,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 536 508,08	29 629 795,80

8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

JAKSOTUSPERIAATTEET

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 30.5.2017 § 53 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden, varsinkin kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoaikojä tarkistettu 1.1.2017 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin ja menojäännöspoistojen muuttamiseen tasapoistoiksi. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenon vähennykseksi.

8.1. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOS

Taseen tai tuloslaskelman esittämistapaa ei ole muutettu.

3) OIKAISUT EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOIHIN

Oikaisuja ei ole.

4) EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilinpäätökset 31.12.2024 ja 31.12.2023 ovat keskenään vertailukelpoisia.

5) AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja, kuluja sekä virheiden korjauksia ei ole.

8.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot***Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet***

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään rivi riviltä peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kyntayhtymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöistä yhdistellään yhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Noudatetaan olennaisuuden periaatetta.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt; Utajärven Yrityspuisto Oy, Kiinteistö Oy Järvenneito ja Kiinteistö Oy Mäyrä sekä osakkuusyhteisöistä Humanpolis Oy.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä; Pohjois-Pohjanmaan liitto ja vertailutiedoissa lisäksi Oulunkaaren kuntayhtymä ajalta 1.1. - 5.5.2023.

Konsernin aloittavassa taseessa 2023 Oulunkaaren ky on vielä mukana, mutta Pohjois-Pohjanmaan shp ei enää ole hyvinvointialueelle siirtymisen vuoksi. Vuoden 2023 lopussa Oulunkaaren ky ei enää ole konsernin taseen luvuissa, koska on purkaantunut 5.5.2023. Oulunkaaren ky:n tuloslaskelma 1.1. - 5.5.2023 on yhdistelty konsernin tuloslaskelmaan vertailutiedoissa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Keskinäiset palautuskelpoiset liittymämaksut on siirretty maa-alueisiin ja eliminoitu ed. tilikauden yli- /alijäämästä Kunnan ja tytäryhteisöjen sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

POIKKEAVAT ARVOSTUS JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Ei ole

POIKKEAVAT TILIKAUDET

Kaikilla tilikausi 1.1. - 31.12. paitsi vertailutiedoissa Oulunkaaren ky 1.1. - 5.5. purkaantumisen vuoksi.

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Konsernitilinpäätökset 31.12.2024 ja 31.12.2023 ovat keskenään vertailukelpoisia.

8.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liiketoimintojen toimintatuotot esitetään tehtäväalueisiin tai kuntayhtymän tulolajeihin sisällytettynä. Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymistä omistuksen osuus.

6) ULKOISET TOIMINTATUOTOT TOIMIELIMITTÄIN

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Yleishallinto	840 854,52	889 722,30	482 968,48	517 704,67
Opetus- ja kulttuuripalvelut	498 475,36	590 272,27	498 475,36	590 272,27
Yhdyskuntapalvelut	2 129 899,97	2 195 537,62	1 557 799,64	1 586 780,09
Muut palvelut, muu taseyksikkö	658 353,80	613 673,54	658 353,80	613 673,54
Yhteensä	4 127 583,65	4 289 205,73	3 197 597,28	3 308 430,57

7) VEROTULOJEN ERITTELY

	2024	2023
Kunnallisvero	3 585 972,47	3 157 866,96
Osuus yhteisöverosta	630 862,68	828 150,25
Kiinteistövero	3 293 306,78	3 184 386,25
Verotulot yhteensä	7 510 141,93	7 170 403,46

8) VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2024	2023
Peruspalvelujen valtionosuus	3 175 790,00	3 557 153,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 145 508,00	1 009 704,00
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet	355 931,00	201 361,00
Verotulomenetysten korvaus	552 984,00	555 204,00
Valtionosuudet yhteensä	5 230 213,00	5 323 422,00

9) PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	74 828,82	91 804,19
Muiden palvelujen ostot	4 210 078,49	4 324 638,33
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	4 284 907,31	4 416 442,52

11) SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN POISTOMENETELMÄT JA POISTOAJAT

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot

on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistot on tehty Kv 13.12.2012 § 65, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan ennen vuotta 2017 valmistuneista hyödykkeistä ja 2017 ja sen jälkeen valmistuneista hyödykkeistä Kv 30.5.2017 § 53, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan.

Tarkennuksia tehty muiden pitkävaikutteisten menojen ja rakennusten poistojen suhteen seuraavasti:

- Muut pitkävaikutteiset menot
 - o Poistot aloitetaan heti syntymäkauden alusta lukien.
- Rakennukset ja rakennelmat
 - o Aloitetaan sen kuukauden alusta, kun rakennus tai peruskorjaus valmistuu, otetaan käyttöön tai on hankittu
 - o Peruskorjaus lisätään alkuperäiseen hankinta-arvoon
 - o Peruskorjaukselle, joka on huomattavaa laatua ja rakennuksen arvo olennaisesti nousee, määritellään oma poistosuunnitelma.
- Kiinteät rakenteet ja laitteet (kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet, vesi-, viemäri- ja lämpöverkot ym)
 - o Tehdään puolen vuoden poisto, koska ei ole mahdollista määritellä käyttöönottohetkeä.
- Koneet ja kalusto
 - o Sen kuukauden alusta lukien, jolloin otettu käyttöön, tai koko vuoden poisto, jos käyttöönottohetkeä vaikea selvittää.

POISTOMENETELMÄT JA -AJAT

	Ennen v. 2017 valmistuneet		V. 2017 ja sen jälk. valmistun.	
	Poistoaika	Poistomenettely	Poistoaika	Poistomenettely
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Aineettomat oikeudet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot				
Atk-ohjelmistot	2 v	tasapoisto	2 v	tasapoisto
Osall. toisen yhteisön tiehankkeisiin			15 v	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuon. perusp.menot			5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2–20 v, päätetään tapauskohtaisesti		2–20 v, päätetään tapauskoht.	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v/kiint.koht.	tasapoisto	30 v/kiint.koht.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v	tasapoisto	30 v	tasapoisto
Muut rakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet	20%	menoj.poisto		
Kadut, tiet, torit, puistot			15 v	
Muut maa- ja vesirakenteet			15 v	tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkostot	10%	menoj.poisto	30 v	tasapoisto
Kaukolämpoverkostot	15 %	menoj.poisto	20 v	tasapoisto
Atk-verkot, puhelinverkot ja keskukset	10 v	tasapoisto		
Atk-verkot, sähköjohdot ja ulkovalaist.			15 v	tasapoisto
Sähkö-, vesi yms.laitosten koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Kiinteät nosto- ja sirtolaitteet			15 v	tasapoisto
Muut kiinteät koneet, rakent. ja laitteet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet			5 v	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Atk-laitteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat			Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat				
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa		Ei poistoa	
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET				
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		Ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi. Pysyvien vastaavien käyttöomaisuuskirjanpito tehdään CGI:n Pro Economica-ohjelmalla.

12) PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

Ei ilmoitettavaa

13) PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	31 335,62	27 000,00	31 335,62	27 000,00
Luovutusvoitot yhteensä	31 335,62	27 000,00	31 335,62	27 000,00
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	-2 991,00	-1 100,00	-2 991,00	-1 100,00
Luovutustappiot yhteensä	-2 991,00	-1 100,00	-2 991,00	-1 100,00

14) SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Ei ilmoitettavaa

15) OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	8 092,41	8 356,49
Yhteensä	8 092,41	8 356,49

16) ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	84 510,19	467 151,91
Yhteensä	84 510,19	467 151,91

8.4. Tasetta koskevat liitetiedot**8.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****17) KULUIKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET**

Ei kuluiksi kirjaamattomia menoja tai pääoma-alennuksia.

18) ARVONKOROTUKSET

Ei arvonnkorotuksia.

19) TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

- poistamaton hankintameno tilikauden alussa
- lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana, samoin kuin siirrot erien välillä
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset
- tilikauden aikana kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla hankintameno
- luettujen korkojen määrä
- tilikauden rahoitusosuudet

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennako- maksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	584 115,44	0,00	584 115,44
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	61 237,29	0,00	61 237,29
Tilikauden poisto	0,00	-78 914,66	0,00	-78 914,66
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	566 438,07	0,00	566 438,07
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	566 438,07	0,00	566 438,07

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 521 086,54	11 308 034,86	4 585 461,45	41 302,67	121 603,94	520 974,84	18 098 464,30
Lisäykset tilikauden aikana	414 660,00	140 631,73	941 947,00	34 361,63	0,00	3 678 421,24	5 210 021,60
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-476 035,00	0,00	0,00	2 747,80	-473 287,20
Vähennykset tilikauden aikana	-11 082,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11 082,50
Siirrot erien välillä	0,00	1 112 938,61	20 127,75	0,00	0,00	-1 133 066,36	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-785 793,90	-398 787,20	-26 519,19	0,00	0,00	-1 211 100,29
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 924 664,04	11 775 811,30	4 672 714,00	49 145,11	121 603,94	3 069 077,52	21 613 015,91
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 924 664,04	11 775 811,30	4 672 714,00	49 145,11	121 603,94	3 069 077,52	21 613 015,91

Maa- ja vesialueiden erittely

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut		246 536,22	109 457,25	109 457,25
Muut maa- ja vesialueet		2 002 960,14	1 815 206,79	1 411 629,29
Maa- ja vesialueet yhteensä	2 249 496,36	1 864 077,57	1 924 664,04	1 521 086,54

OLENNAISET KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVON MUUTOKSET

Ei ilmoitettavaa

Osakkeet ja osuudet

	Konserniyhtiöt	Omistusyhteisöt	Kuntayht.-osuudet	Muut osakkeet ja os.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 848 520,15	10 000,00	3 800,37	823 422,91	5 685 743,43
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-80,00	-80,00
Hankintameno 31.12.	4 848 520,15	10 000,00	3 800,37	823 342,91	5 685 663,43
Arvonlennukset	-1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	-1 000 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 848 520,15	10 000,00	3 800,37	823 342,91	4 685 663,43

Jvk, laina ja muut saamiset

	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Palautettavat liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	469 392,01	0,00	18 419,31	0,00	487 811,32
Vähennykset	-26 071,55	0,00	-5 107,91	0,00	-31 179,46
Hankintameno 31.12.	443 320,46	0,00	13 311,40	0,00	456 631,86
Kirjanpitoarvo 31.12.	443 320,46	0,00	13 311,40	0,00	456 631,86

20-22) OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilik. voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Utajärven Yrityspuisto, Utajärvi	Utajärvi	100,00 %	100,00 %	2 235 758,77	264 024,58	56 203,25
Kiinteistö Oy Järvenneito, Utajärvi	Utajärvi	100,00 %	100,00 %	302 219,55	598 523,10	42 098,63
Kiinteistö Oy Mäyrä, Utajärvi	Utajärvi	82,00 %	82,00 %	40 302,17	65 712,85	13,60
Yhteensä				2 578 280,49	928 260,53	98 315,48
Kuntayhtymät						
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,87148 %	0,87148 %	15 388,49	8507,86	850,99
Yhteensä				15 388,49	8507,86	850,99

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilik. voitosta/tappiosta
Osakkuusyhteisöt						
Humanpolis Oy	Utajärvi	33,32 %	33,32 %	26 576,69	0,00	67,32
As Oy Utajärven Anttilanhovi	Utajärvi	21,40 %	21,40 %	0,00	0,00	0,00
Yhteensä				26 576,69	0,00	67,32
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt						
As Oy Utajärven Jokihovi	Utajärvi	19,56 %	0,00 %	0,00	0,00	0,00
As Oy Utarivi	Utajärvi	7,73 %	0,00 %	0,00	0,00	0,00
As Oy Utajärven Sillankulma	Utajärvi	19,66 %	0,00 %	0,00	0,00	0,00
Oulunkaaren Työterveys Oy	li	10,99 %	0,00 %	0,00	0,00	0,00
Yhteensä				0,00	0,00	0,00

23) SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ SEKÄ OSAKKUUS- JA MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ

	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	14 566,60	0,00	11 881,39
Lainasaamiset	377 148,95	22 771,51	399 920,49	22 771,52
Yhteensä	377 148,95	37 338,11	399 920,49	34 652,91
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyshyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 730,95	0,00	1 264,20
Lainasaamiset	56 711,40	0,00	60 011,40	0,00
Yhteensä	56 711,40	1 730,95	60 011,40	1 264,20
Saamiset yhteensä	433 860,35	39 069,06	459 931,89	35 917,11

24) SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kela/työterveyshuollon korvaukset	35 113,29	30 113,29	35 000,00	30 000,00
Tuet ja avustukset	30 654,65	41 479,71	30 265,20	40 132,00
Muut tulojäämät	14 404,53	135 231,51	11 080,06	136 692,51
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	80 172,47	206 824,51	76 345,26	206 824,51

8.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

25) OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	7 503 907,25	7 503 907,25	7 503 907,25	7 503 907,25
Peruspääoma 31.12.	7 503 907,25	7 503 907,25	7 503 907,25	7 503 907,25
Muut omat rahastot 1.1.	424 421,07	423 417,45	415 016,61	415 016,61
Siirrot rahastoon	0,00	1 003,62	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-1 374,93	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	423 046,14	424 421,07	415 016,61	415 016,61
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	7 470 054,11	6 912 926,14	6 555 999,23	5 980 137,87
Oikaisut edelliseen tilikauteen	2 583,25	-502 574,27	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	7 472 637,36	6 410 351,87	6 555 999,23	5 980 137,87
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	1 347 470,53	1 059 702,24	325 763,81	575 861,36
Oma pääoma yhteensä 31.12.	16 747 061,28	15 398 382,43	14 800 686,90	14 474 923,09

26) POISTOERO

	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	1 609 272,56	1 693 782,75

27) MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄT VELAT

	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 421 948,11	5 841 998,13
Pitkäaikaiset velat yhteensä	6 421 948,11	5 841 998,13

28) JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Ei alle vuoden kuluessa erääntyviä joukkovelkakirjalainoja.

29) PAKOLLISET VARAUKSET

Ei ilmoitettavaa

30) PITKÄ- JA LYHYTAIKAiset VELAT TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ JA OSAKKUUS- SEKÄ MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ

	Lyhytaikainen		Pitkäaikainen	
	2024	2023	2024	2023
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	4 736,40	1 380,27	0,00	0,00
Yhteensä	4 736,40	1 380,27	0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	17 228,36	12 653,44	0,00	0,00
Yhteensä	17 228,36	12 653,44	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	21 964,76	14 033,71	0,00	0,00

31) SEKKITILILIMIITTI

Ei ilmoitettavaa

32) MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Liittymismaksut	541 712,96	529 412,96	541 712,96	529 412,96
Muut velat	23 336,38	6 886,38	23 336,38	6 886,38
Muut velat yhteensä	565 049,34	536 299,34	565 049,34	536 299,34

33) SIIRTOVELAT

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	137 564,53	193 553,06	136 624,73	193 242,72
Menojäämät				
Siirtyvät korot	21 780,36	21 447,38	20 744,90	19 565,70
Lomapalkkajaksotus	774 873,12	729 993,85	721 060,40	686 859,80
Muut siirtovelat	161 089,32	181 737,46	160 478,17	181 037,83
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 095 307,33	1 126 731,75	1 038 908,20	1 080 706,05

8.4.3. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä

34) VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Lainat julkisyhteisöiltä	82 029,61	182 631,87	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 109 880,00	3 109 880,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 109 880,00	3 109 880,00	0,00	0,00

34) VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU OSAKKEITA

Ei ilmoitettavaa

35) ERITTELY VAKUUKSISTA, JOTKA KUNTA ON MUUTEN KUIN EDELLÄ KOHDASSA 34 TARKOITETULLA TAVALLA ANTANUT PUOLESTAAN

Ei muulla tavalla annettuja vakuuksia.

36) ERITTELY VAKUUKSISTA, JOTKA KUNTA ON ANTANUT SEN KANSSA SAMAA KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA

Kunta ei ole antanut vakuuksia sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.

37) YHTEENLASKETTU ARVO KUNNAN ANTAMISTA MUISTA KUIN EDELLÄ 34–36 KOHDISSA TARKOITETUISTA VAKUUKSISTA LAJEITTAIN ERITELTYNÄ

Ei muilla tavoilla annettuja vakuuksia.

38) TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUSITOUMUKSET

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Vuokravastuut yhteensä	3 057,35	3 522,17	0,00	0,00
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 293,01	2 224,53	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	115 765,78	125 476,07	115 689,65	125 373,38
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	60 537,60	52 698,63	60 490,00	52 637,98
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	0,00	0,00	0,00	66 747,00

39-40) VASTUUSITOUMUKSET

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 830 293,86	1 871 371,81	1 806 495,86	1 847 573,81
Jäljellä oleva pääoma	603 194,86	676 643,00	579 396,86	652 845,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00
Jäljellä oleva pääoma	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00

40) TAKAUSVASTUUT

	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	21 528 509,00	20 930 377,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	23 102,00	16 661,00

41) TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	134 759,62	53 562,82	0,00	0,00

8.4.4. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Määrät annetaan Kunta-alan henkilöstöraporttisuosituksen mukaisesti:

- vakinaiset
- määräaikaiset
- työllistetyt

Määriin ei sisälly

- Perhe- ja omaishoitajia
- sopimuspalokuntalaisia
- kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia työntekijöitä

42) HENKILÖSTÖMÄÄRÄ 31.12.

	2024	Kunta 2023
Hallintopalvelut	13,00	13,00
Elinvoimapalvelut	2,00	2,00
Hyvinvointipalvelut	22,00	22,00
Kasvatuspalvelut	84,00	83,00
Elinympäristöpalvelut	22,00	27,00
Yhteensä	143,00	147,00

43) TASEeseen AKTIVOITUT HENKILÖSTÖMENOT

	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-7 094 770,80	-7 203 708,49
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	-7 094 770,80	-7 203 708,49

44) LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	2024	2023
Suomen Keskusta/Utajärvi	3 920,64	4 487,40
Perussuomalaiset/Utajärvi	2 244,00	2 589,00
Suomen Sos.dem. puolue/Utajärvi	593,00	614,50
Vasemmistoliitto/Utajärvi	361,13	253,51
Luottamushenkilömaksut yhteensä	7 118,77	7 944,41

45) TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2024	2023
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	14 196,44	14 321,70
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 901,46	4 722,85
Muut palkkiot	8 198,08	240,85
Palkkiot yhteensä	26 295,98	19 285,40

46) TIEDOT KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISISTÄ LIIKETOIMISTA, JOS NE OVAT OLENNAISIA EIKÄ NIITÄ OLE TOTEUTETTU TAVANOMAISIN KAUPALLISIN EHDoin.

Kunta on antanut omistamilleen tytäryhteisöille rahalainaa, joista 31.12.2024 on avoimena:

- Kiinteistö Oy Järvenneito 354 005,18 €
- Kiinteistö Oy Mäyrä 45 915,28 €

Lainoista ei ole peritty lyhennystä eikä korkoa aj. 2010 - 2020. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuista lainoista. Kunnan arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Lainoista on peritty lyhennystä 2024 yhteensä 22.771,52 €.

Kunta on antanut v. 2016 osakkuusyhteisölleen Humanpolis Oy pääomalainan 50 000,00 €

- 2023 pääomalainaa on lyhennetty 3.300,00 €
- 2024 pääomalainaa on lyhennetty 3.300,00 €
- 31.12.2024 sitä on jäljellä 43 400,00 €

Kunta on antanut v. 2021 omistusyhteisyyteisölleen Oulunkaaren Työterveys Oy:lle 13 311,40 € pääomalainan Kh 9.2.2021 § 42.

- lainaa ei ole vielä lyhennetty

Tilikaudella 2017 kunta on tehnyt tytäryhteisö Utajärven Yrityspuisto Oy:lle pääomasijoitukset yhtiön lainoja Kuntarahoitus Oyj:ltä vastaan yhteensä 2 798 400,00 €.

- Lainoja on avoimena 31.12.2024 1 523 600,00 €
- ja alipaineikuivaamohallin yhtiölle siirtymistä vastaan 120 000,00 €

Tilikaudella 2024 kunta on kirjannut arvonalennusta Utajärven Yrityspuisto Oy:n pääomasijoitukselle -1 000 000,00 €

Kunta on myöntänyt avustusta tytäryhteisöille

	2024	2023
Kiinteistö Oy Mäyrä	00,00	00,00
Kiinteistö Oy Järvenneito	60 000,00	60 000,00

Kunta ostaa vuosittain elinkeinopalvelujen kehittämistä

	2024	2023
Utajärven Yrityspuisto Oy:ltä	180 000,00	160 000,00

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kahdentoista kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta. Erokorvaus sisältää irtisanomisajan palkan. Johtajasopimus on hyväksytty valtuustossa 11.10.2017 § 93.

9. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

9.1. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	2024	2023
Liikevaihto	735 468,10	654 079,30
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-95 090,72	-87 695,27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-95 090,72	-87 695,27
Palvelujen ostot	-353 069,33	-339 913,27
Materiaalit ja palvelut yht.	-448 160,05	-427 608,54
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-165 673,67	-93 488,27
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-34 722,24	-23 327,00
Muut henkilösivukulut	-3 724,56	-3 172,38
Henkilöstökulut yht.	-204 120,47	-119 987,65
Poistot ja arvonalentumiset	-140 351,40	-140 556,38
Liiketoiminnan muut kulut	-11 018,65	-9 932,45
Liikeyli-/alijäämä	-68 182,47	-44 005,72
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	20,39	0,00
Korvaus peruspääomasta	-89 698,42	-89 698,42
Muut rahoituskulut	-11,56	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-89 689,59	-89 698,42
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-157 872,06	-133 704,14
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-157 872,06	-133 704,14
Poistoeron muutos	23 333,34	23 333,34
Tilikauden yli-/alijäämä	-134 538,72	-110 370,80

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-3,6 %	-4,6 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-5,0 %	-6,4 %
Voitto, %	-21,5 %	-20,4 %

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnuslukuja ovat:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1 – 5 (Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat kunnalta/kuntayhtymältä, Lainat julkisyhteisöiltä, Lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorolliset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

9.2. Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	-68 182,47	-44 005,72
Poistot ja arvonalentumiset	140 351,40	140 556,38
Rahoitustuotot ja -kulut	-89 689,59	-89 698,42
Toiminnan rahavirta yhteensä	-17 520,66	6 852,24
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-138 008,86	-127 726,37
Investointien rahavirta yhteensä	-138 008,86	-127 726,37
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-155 529,52	-120 874,13
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	12 300,00	15 300,00
Saamisten muutos muilta	20 455,99	-3 455,10
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	136 402,31	88 260,53
Korottomien velkojen muutos muilta	-13 628,78	20 768,70
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	155 529,52	120 874,13
Rahoituksen rahavirta yhteensä	155 529,52	120 874,13

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-551 500	-496 934
Investointien tulorahoitus, %	12,7 %	5,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,00	0,00
Lainanhoitokate	0,00	0,00
Kassan riittävyys, pv	0	0
Quick ratio	2,03	1,95
Current ratio	2,03	1,95

Kunnallisen liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnuslukuja ovat:

INVESTOINNIT

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

= $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos liikelaitoksen lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä

lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS***Kassan riittävyys (pv)***

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

9.3. Vesihuoltolaitoksen tase**VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTAAVAA**

	2024	2023
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 051,00	1 051,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 645 277,77	1 653 437,54
4. Koneet ja kalusto	156 116,28	150 299,05
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 802 445,05	1 804 787,59
A Pysyvät vastaavat yhteensä	1 802 445,05	1 804 787,59
C Vaihtuvat vastaavat		
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	172 484,78	192 940,77
II Saamiset yhteensä	172 484,78	192 940,77
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	172 484,78	192 940,77
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 974 929,83	1 997 728,36

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTATTAVAA

	2024	2023
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	1 494 973,63	1 494 973,63
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-2 290 869,98	-2 180 499,18
V Tilikauden yli-/alijäämä	-134 538,72	-110 370,80
A Oma pääoma yhteensä	-930 435,07	-795 896,35
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
1. Poistoero	565 241,94	588 575,28
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	565 241,94	588 575,28
E Vieras pääoma		
Korottomat		
8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	1 713 285,94	1 576 883,63
9. Muut velat / liittymismaksut	541 712,92	529 412,92
Korottomat		
7. Ostovelat	85 124,10	98 752,88
E Vieras pääoma yhteensä	2 340 122,96	2 205 049,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 974 929,83	1 997 728,36

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	-18,5 %	-10,4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	318,2 %	337,1 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	-2 425	-2 291
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	-981	-919
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	0	0
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	0	0
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	0	0
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	0	0
Lainasaamiset, 1 000 euroa	0	0
Asukasluku	2 472	2 492

Kunnallisen liikelaitoksen taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat liikelaitoksen omavaraisuutta, kertynyttä yli- tai alijäämää ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

9.4. Vesihuoltolaitoksen liitetiedot**9.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

Ei ilmoitettavaa

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Ei ilmoitettavaa

9.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**OMAN PÄÄOMAN ERITTELY**

	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	1 494 973,60	1 494 973,60
Peruspääoma 31.12.	1 494 973,60	1 494 973,60
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-2 290 869,98	-2 180 499,18
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-2 290 869,98	-2 180 499,18
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-134 538,72	-110 370,80
Oma pääoma yhteensä 31.12.	-930 435,07	-795 896,35

PITKÄAIKAISET VELAT

Ei ilmoitettavaa

MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

Ei ilmoitettavaa

10. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

UTAJÄRVEN KUNTA

Utajärvi 18.03.2025

Pentti Tuovinen

Pertti Kamula

Raili Kokko

Mirja Nikula

Maija Koistinen

Anja Pinoniemi

Heikki Soronen

Anne Sormunen

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oulussa, sähköisen allekirjoituksen päivänä

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Tuomas Peltoperä

HT, JHT

II. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

UTAJÄRVEN KUNTA, KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT TILIKAUDELLA 1.1.2024–31.12.2024

Tositelaji	Ohjelma	Arkistointi
Päivä- ja pääkirjat	Pro Economica	DataCycle360
032 Muistiotositteet		
033 Rondon muistiotositteet	Rondo/ Pro Economica	
034 Rondon sisäiset laskut	Rondo/ Pro Economica	
040 Käyttöomaisuusviennit		
100 Ostoreskontran suoritukset		
110 Myyntireskontran viitesuoritukset		
130 Myyntireskontran suoritukset		
Tiliotekirjaukset	Nomentia Banking	Atk-tuloste + liitteet
201 Tiliotteet		Kunnan arkisto
Palvelukassakirjaukset	Ceepos-palvelukassa	Atk-tuloste + liitteet
210 Palvelukassa		Kunnan arkisto
Palkkakirjanpito		
301 Palkat	Personec-palkat	DataCycle360
302 Matkalaskut	M2-ohjelma	
Ostoreskontra	Pro Economica	DataCycle360
470 Kierrätettävät ostolaskut/ DataCycle360	DataCycle360/ Pro Economica	
Yleislaskutus	Pro Economica	DataCycle360
601 Myyntilaskut/Kehittämispalvelut		
620 Päivähoito		
650 Sivistystoimi		
680 Teollisuus- ja toimitilojen vuokrat		
685 Muu kiinteistötoimi/Maa-alueet		
690 Liike- ja palvelutoiminta		
691 Teknisentoimen yleislaskutus		
693 Rakennusvalvonta		
770 Rahoitus		
721 Vesilaskut/Vesikanta+	Vesikanta+	DataCycle360
Muut		
Tase		sidottuna
Tase-erittely		sidottuna/nidottuna
Alv-laskelmat		DataCycle360
Tuloslaskelma		DataCycle360
Rahoituslaskelma		DataCycle360
Talousarvion toteutuminen		DataCycle360